

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 4 oktober 2012 (10.10)
(OR. en)**

14605/12

**PESC 1195
FIN 724**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor)
av den:	4 oktober 2012
Ärende:	De viktigaste aspekterna och de grundläggande vägvalen för Gusp (avsnitt G-43 i det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006) för 2011 – Årlig rapport till Europaparlamentet från Europeiska unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

För delegationerna bifogas *De viktigaste aspekterna och de grundläggande vägvalen för Gusp (avsnitt G43 i det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006) - 2011 - Årlig rapport till Europaparlamentet från Europeiska unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik*, vilken godkändes av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 4 oktober 2012.

**DE VIKTIGASTE ASPEKTERNA OCH DE GRUNDLÄGGANDE
VÄGVALEN FÖR GUSP (AVSNITT G-43 I DET INTERINSTITUTIONELLA
AVTALET AV DEN 17 MAJ 2006) FÖR 2011**

INLEDNING.....	4
DEL I: TILLBAKABLICK PÅ 2011	7
A. Översikt över verksamheten i de olika regionerna	7
Mellanöstern och det södra grannskapet	7
Nordafrika	10
Mellanöstern.....	13
Arabiska halvön, Iran och Irak.....	18
Regionalt samarbete	21
Ryssland, det östra grannskapet och Centralasien.....	22
Ryska federationen.....	22
Det östliga partnerskapet – bilaterala förbindelser.....	24
Det östliga partnerskapet – multilaterala förbindelser	28
Centralasien.....	29
Västra Balkan	31
Turkiet och de västeuropeiska grannländerna	38
Turkiet.....	38
Västeuropa.....	40
Asien.....	41
Sydasien	42
Sydostasien.....	45
Ostasien.....	46
Stillahavsområdet	50
Afrika.....	51
Västafrika	52
Östafrika	54
Centralafrika.....	58
Södra Afrika	60
Nord-, Mellan- och Sydamerika.....	61
Nordamerika.....	61
Sydamerika.....	64

B. Hanteringen av hot och globala utmaningar.....	68
Icke-spridning av massförstörelsevapen och bärare av dessa konventionella vapen	68
Terrorism och organiserad brottslighet.....	73
Konfliktförebyggande och medling	75
Energitrygghet	76
Klimatförändring och säkerhet	78
C. Bidrag till en effektivare multilateral ordning.....	79
Förenta nationerna	79
OSSE	80
Europarådet.....	81
D. Främjande av mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen.....	82
E. Krishantering	91
F. En effektivare, mer kompetent och mer enhetlig krishantering genom GSFP	95
Mer kompetent.....	97
Civil och militär kapacitet.....	97
Sammanslagning och gemensamt utnyttjande av militär kapacitet	98
Tillvaratagna erfarenheter och bästa praxis inom den civila delen av GSFP	99
Utbildning och övningar	100
Effektivare	100
Samarbete med partner vid krishantering	100
Samarbetet mellan EU och FN.....	101
EU och Nato.....	101
EU och AU.....	103
Samarbete med partnerländer.....	104
EU:s satellitcentrum.....	105
Mer enhetlig.....	106
Del II: Inför 2012	107
BILAGA I: Budgetåtaganden för Gusp 2011	115
BILAGA II: Översikt över sanktionsbeslut 2011	117
BILAGA III: Uttalanden under 2011	123
BILAGA IV: Närvaro i Europaparlamenten av den höga representanten och vice ordförande Catherine Ashton under 2011	126
BILAGA V: Närvaro i Europaparlamentet av ledamöter av utrikestjänstens styrelse, verkställande direktörer, ordföranden i Kusp och EU:s särskilda representanter under 2011	130

DEN HÖGA REPRESENTANTENS RAPPORT TILL EUROPAPARLAMENTET OM VERKSAMHETEN INOM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN (GUSP) 2011

Inledning

I denna rapport redovisas EU:s verksamhet på Guspområdet under 2011, det år då den Europeiska utrikestjänsten inledde sin verksamhet och då företrädare för den höga representanten (som var anställda eller blev anställda inom utrikestjänsten) övertog ordförandeskapet från det roterande ordförandeskapet inom nästan alla av rådets förberedande Gusporgan.

Europeiska utrikestjänstens uppgift är i första hand att stödja den höga representanten i fullgörandet av hennes uppdrag med fullständigt utnyttjande av Lissabonfördragets möjligheter att främja ökad samstämmighet i EU:s yttre åtgärder. Det betyder att man måste fylla hela den utrikespolitiska agendan med innehåll och närvaro genom att använda sig av alla policyinstrument och policytillgångar. Ett nätverk bestående av 140 EU-delegationer är ett viktigt verktyg eftersom detta i allt högre grad står i centrum för utrikestjänstens agerande, inte bara genom sitt ökande bidrag till det politiska och diplomatiska arbetet samt policyarbetet utan även genom sitt stöd till medlemsstaterna.

Krishanteringsförmågan har förbättrats betydligt, bland annat genom inrättandet av ett krishanteringsråd som ska samordna åtgärder för förebyggande, beredskap och reaktion i samband med alla typer av kriser.

När den höga representanten inledde sitt uppdrag angav hon tre prioriteringar för EU:s yttre förbindelser under 2011–2012: för det första skulle man inrätta en fungerande europeisk utrikestjänst, för det andra skulle man verka för fördjupade förbindelser med EU:s grannar i syfte att främja demokrati, stabilitet och välstånd och för det tredje skulle man bygga starka strategiska partnerskap med befintliga och framväxande globala aktörer.

Händelserna 2011 har bekräftat att prioriteringarna var riktiga för att utforma EU:s roll som global och regional politisk aktör. EU:s grundläggande värderingar demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och konsolidering av rättstatsprincipen utgör grunden för deras genomförande.

När den arabiska våren radikalt förändrade det politiska landskapet i EU:s södra grannskap agerade EU beslutsamt till stöd för förändring. I det gemensamma meddelandet *Ett partnerskap för demokrati och delat välstånd med södra Medelhavsområdet* från mars 2011 och i det gemensamma meddelandet *Ny respons på ett grannskap i förändring* (en översyn av den europeiska grannskapspolitiken) från maj 2011 fastställde den strategiska ramen för EU:s agerande med fokus på att främja "djupgående demokrati" och sammanföra de olika verktyg som står till vårt förfogande.

Den höga representanten intog tillsammans med utrikestjänsten en ledande roll i de internationella samordningsinsatserna och strävade efter samsyn inom det internationella samfundet även i sådana frågor (t.ex. krisen i Libyen) där meningsskiljaktigheterna visat sig vara större.

EU hade 2011 stor betydelse för några av de mest aktuella politiska frågorna: EU intensifierade insatserna för att komma framåt i fredsprocessen i Mellanöstern genom att verka för att ge Mellanösternkvartetten en mer aktiv roll och ledde internationella insatser för att nå en varaktig och heltäckande lösning på frågan om Irans kärntekniska verksamhet.

I strävan efter en mer fokuserad och ändamålsenlig EU-policy i förhållande till de viktigaste strategiska partnerna har det nära utrikespolitiska samarbetet mellan EU och USA ökat markant. Den strategiska dialogen med Kina har vidgats i likhet med dialogerna med Indien och Brasilien om politik och säkerhet och EU har även aktivt bidragit till att underlätta Rysslands anslutning till Världshandelsorganisationen (WTO).

På västra Balkan tog EU kraftfullt ledningen när det gällde att främja dialogen mellan Belgrad och Pristina och bryta den politiska låsningen i Bosnien och Hercegovina. Öster om sina gränser har EU fortsatt att delta i de pågående insatserna för att lösa utdragna konflikter och med framgång drivit på för ett återupptagande av de formella "5+2-förhandlingarna" om Transnistrien och fortsatt sina ansträngningar att finna en fredlig lösning på krisen i Georgien. Toppmötet inom det östliga partnerskapet i Warszawa i september 2011 tjänade till att bereda väg för ytterligare fördjupade förbindelser, bland annat när det gäller GSPF-frågor. Den utrikespolitiska dialogen med Turkiet har också intensifierats, särskilt rörande Syrien.

Längre bort i världen har EU fortsatt varit mån om att stärka sitt partnerskap med Afrika och har tagit flera initiativ till att förbättra enhetligheten och ändamålsenligheten i sitt mångsidiga engagemang i Sahelregionen, Sudan och Sydsudan och framför allt på Afrikas horn.

I Afghanistan förlängde EU sitt åtagande att fungera som både säkerhets- och utvecklingspartner och inledde förhandlingar om ett samarbetsavtal. EU förhandlade fram och godkände en femårig åtagandeplan med Pakistan. Även EU:s förbindelser med Burma/Myanmar intensifierades markant under året med en första uppmjukning av ett begränsat antal restriktiva åtgärder som en följd av utvecklingen mot ökad demokrati i landet. Dock kvarstår det många utmaningar.

Sist men inte minst bekräftade EU att unionen stöder ett effektivt multilateralt system med Förenta nationerna i centrum. EU deltog i ökad omfattning i FN-arbetet, intensifierade insatserna för att omvandla icke-spridningspolicyn till en övergripande prioritering, upprepade sitt engagemang för de mänskliga rättigheternas universella värde och lade fram ett gemensamt meddelande (*Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – effektivare metoder*) med nya förslag till att utveckla EU:s verksamhet på detta område.

Europeiska utrikestjänstens verksamhet går långt utöver traditionell diplomati och bygger mer och mer på politik som styrs på EU-nivå eller har viktiga EU-dimensioner. Bland annat kan nämnas kampen mot terrorism, främjande av de mänskliga rättigheterna, icke-spridning och nedrustning, liksom GSFP-aspekter på migration och fattigdomsminskning, klimatförändring och energitrygghet, men även på internationell finansiell reglering.

En viktig prioritering för EU är alltså att i övergripande handling omsätta en övergripande strategi, som i allt högre grad tar EU:s olika verktyg i anspråk som ett led i en konsekvent och ändamålsenlig strategi. GSFP-instrumenten är en del av EU:s verktygslåda för att stödja unionens övergripande politiska mål, i vilka också ingår behovet av att angripa de underliggande orsakerna till en konflikt.

Denna rapport består av två delar: en översikt över händelserna under 2011 och ett kort framåtblickande mot de viktigaste händelserna och problemen under 2012 på Guspområdet.

DEL I: TILLBAKABLICK PÅ 2011

A. ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETEN I DE OLIKA REGIONERNA

1. MELLANÖSTERN OCH DET SÖDRA GRANSKAPET

INLEDNING

Med den arabiska våren förändrades det politiska landskapet i EU:s södra grannskap¹ radikalt allteftersom demonstrationerna bredde ut sig i hela regionen med folkens krav på värdighet, demokrati och social rättvisa. Mot bakgrund av dessa avgörande händelser förstärkte EU sina bilaterala förbindelser och sin policystrategi gentemot regionen. EU förde politiska och ekonomiska diskussioner med en rad samtalspartner från myndigheterna, oppositionen, parlamenten och civilsamhället.

Den höga representanten utarbetade med stöd från utrikestjänsten och i nära samarbete med kommissionen en övergripande strategi för den arabiska våren i det gemensamma meddelandet [*Ett partnerskap för demokrati och delat välstånd med södra Medelhavsområdet*](#) från mars 2011. I meddelandet betonas att EU helhjärtat måste stödja kraven på politiskt deltagande, värdighet, frihet och arbetstillfällen och här anges strategi grundad på respekt för universella värden och gemensamma intressen.

¹ Europaparlamentet antog den 7 april 2011 en resolution om översyn av den europeiska grannskapspolitiken – den sydliga dimensionen [P7_TA-PROV(2011)0154].

Den arabiska våren var en stor utrikespolitisk utmaning för EU. För EU-institutionernas del medförde den att de olika redskap som stod till deras förfogande måste sammanföras, och det var just det som var syftet med att skapa den höga representantens ämbete och Europeiska utrikestjänsten. Europeiska utrikestjänsten och kommissionen har förenats inom gemensamma krisplattformar för att samordna det omedelbara svaret på kriserna i Libyen, Tunisien och Syrien. Utnämningen av en särskild EU-representant för södra Medelhavsområdet, Bernardino Leon², var ytterligare ett steg i riktning mot att förbättra Europeiska unionens samordnade svar på den arabiska våren.

EU:s politik syftar till att hjälpa unionens partner med att hantera framför allt följande två stora utmaningar i sina övergångsprocesser:

- För det första att skapa "djupgående demokrati", dvs. att inte bara införa demokratiska grundlagar och genomföra fria och rättvisa val, utan även att skapa och bevara ett oberoende rättsväsende, en sund och stark fri press, ett dynamiskt civilsamhälle och allt annat som kännetecknar en mogen fungerande demokrati. Stödet till civilsamhället intensifierades i Tunisien, Libyen och Egypten³.
- För det andra att sörja för hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling för alla, vilket är en förutsättning för att demokratin ska kunna slå rot. En särskild utmaning är att sörja för att det skapas många nya arbetstillfällen. Här välkomnade rådet kommissionens förslag till förhandlingsdirektiv för djupgående och omfattande frihandelsavtal med Egypten, Jordanien, Marocko och Tunisien, vilka kommer att förbättra marknadstillträdet så snart som villkoren är uppfyllda. Dessutom främjas en väladministrerad rörlighet för människor genom att dialoger om migration⁴, rörlighet och säkerhet inleddes med Tunisien och Marocko. Dessa är ämnade att leda till att partnerskap om rörlighet ingås.

² Europeiska unionens särskilda representant Bernardino Leon har sedan sin utnämning i juli 2011 föresatt sig att uppnå tre policymål: att stärka unionens politiska dialog med länder i södra Medelhavsområdet, att bidra till unionens svar på utvecklingen i regionen och att höja unionens effektivitet, närvaro och synlighet i regionen och i relevanta internationella forum.

³ Granskingsfaciliteten för det civila samhället, som ska komma igång 2012, kommer att intensifiera detta stöd än mer.

⁴ Europaparlamentet antog den 5 april 2011 en resolution om migrationsströmmar till följd av instabilitet: omfattning och roll för EU:s utrikespolitik [P7_TA-PROV(2011)0121].

EU är fast beslutet att anpassa biståndet till graden av demokratiska reformer och erbjuda mer stöd till de partner som gör framsteg i riktning mot demokratiska system där alla deltar.

Den höga representanten har, bistådd av Europeiska utrikestjänsten, iklätt sig en proaktiv roll i de internationella samordningsarbetet tillsammans med FN, Arabförbundet och andra internationella aktörer, till exempel Turkiet. Den höga representanten har framför allt, tillsammans med EU:s särskilda representant i södra Medelhavsområdet, skapat ett unikt instrument med arbetsgrupper där EU-institutionerna, medlemsstaterna, internationella finansiella institutioner och privata sektorn möts för att hjälpa partnerländerna att genomföra sina reformprogram. Arbetsgrupperna hade i slutet av 2011 lyckats frigöra sju miljarder euro i stöd till Tunisien och Jordanien under tre år. Fler arbetsgrupper planeras, bl.a. för Egypten.

Övergången till demokrati kommer att ta tid och fortsatt innebära stora utmaningar. EU eftersträvar härvid att arbeta med länderna i regionen, internationella finansiella institutioner, privata sektorn och civilsamhällets organisationer för att sörja för att en samordnad och ändamålsenlig reaktion kan ske snabbt och effektivt. EU står även berett att stödja reformer av säkerhetssektorn i länderna i regionen.

BILATERALA FÖRBINDELSER

1.1 NORDAFRIKA

1.1.1 LIBYEN

Under den libyska krisen sammanträdde den höga representanten med FN och regionala organisationer (EU, Arabförbundet, Afrikanska unionen, Islamiska samarbetsorganisationen (OIC) i *Kairogruppen* och hon deltog aktivt i *kontaktgruppen för Libyen*. Dessa insatser bidrog till ökande samsyn inom det internationella samfundet när det gällde hur man skulle reagera på den libyska krisen. EU fastställde en gemensam ståndpunkt⁵ om Libyen vid ett extramöte i Europeiska rådet den 11 mars, där Gaddafi uppmanades att avgå. Allteftersom konflikten utvecklades antog EU ytterligare en rad autonoma restriktiva åtgärder. I dessa ingick de åtgärder som föreskrivs i FN:s säkerhetsråds resolutioner 1970 och 1973 (vapenembargo, viseringsförbud, frysning av tillgångar mot Gaddafi och hans närmaste krets) kombinerat med de autonoma ytterligare restriktiva åtgärderna, till exempel ett embargo mot utrustning som kan användas för internt förtryck och autonoma sammanställningar över personer och enheter som omfattas av reserestriktioner och frysning av tillgångar. EU tillhandahöll samtidigt betydande humanitärt bistånd (155 miljoner euro från EU totalt).

EU slutförde även planeringen av en GSFP-insats som skulle stödja humanitära insatser i Libyen (Eufor Libyen), bland annat genom att upprätta ett operativt högkvarter i Rom. I avsaknad av begäran om stöd av sådana humanitära insatser utfördes aldrig insatsen.

⁵ Europaparlamentet antog den 15 september 2011 en resolution om situationen i Libyen [P7_TA(2011)0386]. Europaparlamentet antog den 8 mars 2011 en resolution om södra grannskapet, i synnerhet Libyen [P7_TA(2011)0386]. Europaparlamentet antog den 20 januari 2011 rekommendation till rådet om förhandlingarna om ramavtalet mellan EU och Libyen [P7_TA(2011)0020].

När oppositionsstyrkorna gradvis vann kontroll över landet öppnade EU kontor i Benghazi och Tripoli (det sistnämnda utvecklades till en delegation den 12 november). Den höga representanten besökte Libyen två gånger. EU fortsatte under hela året att stödja övergången i Libyen, framför allt genom att snabbt häva de restriktiva åtgärderna som svar på förändringarna på fältet samtidigt som man framhöll sin oro över de utmaningar som de nya myndigheterna står inför, i synnerhet i fråga om skydd och respekt för de mänskliga rättigheterna, både genom slutsatser från rådet (utrikes frågor) och uttalanden från den höga representanten.

1.1.2 ALGERIET

Händelserna i Libyen har fått betydande konsekvenser för säkerheten i hela regionen. Algeriet är särskilt utsatt med tanke på hur lång landets gräns mot Libyen är. Under året stödde EU Algeriets engagemang för den regionala säkerheten, särskilt inom ramen för EU:s strategi för Sahelregionen. EU har deltagit aktivt i de diplomatiska samordningsinitiativ som Algeriet tagit. Algeriet indikerade även ett förnyat intresse för den europeiska grannskapspolitiken.

1.1.3 TUNISIEN

När folkresningen i Tunisien⁶ snabbt övergick i revolution införde EU sanktioner mot 48 personer med nära kopplingar till f.d. president Ben Alis regim. Månaderna efter Ben Alis avsättning gav EU vid upprepade tillfällen uttryck för sitt stöd för demokratiseringsprocessen och gav stöd genom att bland annat sätta in ett valobservatörsuppdrag från EU inför valen till den konstituerande församlingen i oktober 2011.

⁶ Europaparlamentet antog den 15 december 2011 en resolution om Tunisien och fallet Zacharia Bouguira [P7_TA(2011)0592] och den 3 februari 2011 en resolution om situationen i Tunisien [P7_TA(2011)0038].

Dessa val utgjorde en vändpunkt för Tunisien och dessutom för hela regionen. Som ett led i det europeiska stödet framhöll EU åter sin utfästelse till samarbete med den nya tunisiska regering som blivit resultatet av valen där partiet al-Nahda samlade flest röster. Den höga representanten och Tuniens premiärminister Essebsi var ordförande vid den internationella arbetsgruppens möte i Tunis i september 2011. Mötet ledde fram till löfte om finansiellt stöd till Tunisien på totalt omkring 4 miljarder euro för tiden 2011–2013. Den höga representanten tilldelades därefter EuroMed Business Award för detta initiativ.

1.1.4 MAROCKO

Efter det att Marocko hade ändrat sin konstitution ägde parlamentsval rum i november 2011. De präglades av lugn och grundades på en förbättrad organisation inför valet. Genomförandet av valet ansågs allmänt vara tillfredsställande. Det moderat islamiska Partiet för rättvisa och utvecklings fick flest platser (27 %).

1.2 MELLANÖSTERN

1.2.1 EGYPTEN

Övergången till demokrati i Egypten⁷ efter avlägsnandet av president Mubarak medförde en rad utmaningar: protester möttes av säkerhetsstyrkorna med våldsam repression och undantagstillståndet fortsatte fram till den 31 maj trots att det högsta militärrådet lovat att häva det före parlamentsvalet. Civila fortsatte att ställas inför rätta i militärdomstolar och de egyptiska myndigheterna slog till mot organisationer i civilsamhället som tog emot utländsk finansiering. Trots att Egypten avbrutit all formell dialog med EU efter det att upproret började (medan den informella strukturella dialogen fortgick) besökte den höga representanten Egypten åtta gånger under 2011 för att vidga EU:s stöd till Egyptens demokratisering och för att vädja till de provisoriska myndigheterna att sörja för en snabb övergång till civilt styre, hävda rättsstaten, respektera de grundläggande friheterna och skydda folkets demokratiska strävanden. EU införde restriktiva åtgärder mot 19 personer med nära koppling till f.d. president Mubaraks regim. Egyptens första val med insyn, vilket inleddes i slutet av 2011 sågs som ett konkret steg i rätt riktning. EU föreslog därför ett valobservatörsuppdrag för att övervaka presidentvalet.

⁷ Europaparlamentet antog den 17 februari 2011 en resolution om situationen i Egypten [P7_TA(2011)0064] och den 27 oktober 2011 en resolution om situationen i Egypten och Syrien, särskilt för kristna [P7_TA(2011)0471], samt den 17 november 2011 en resolution om Egypten, särskilt fallet med bloggaren Alaa Abd El Fattah [P7_TA(2011)0518].

1.2.2 SYRIEN

Till följd av upproret i Syrien⁸, som tog sin början under våren 2011, och den syriska regeringens våld mot landets befolkning beslutade rådet (utrikes frågor) vid sitt möte i maj 2011 att tillfälligt avbryta de bilaterala samarbetsprogrammen mellan EU och den syriska regeringen och att inte vidta några ytterligare åtgärder när det gäller det förestående associeringsavtalet. EU suspenderade också delvis tillämpningen av samarbetsavtalet med Syrien. Inför det eskalerande våldet uppmanade EU tillsammans med Förenta staterna president al-Asad att avgå. EU samarbetade nära med partner inom det internationella samfundet för att med påtryckningar få den syriska regeringen att stoppa allt våld. Den 16 oktober beslutade Arabförbundet om en plan för Syrien inriktad på att stoppa våldet, frige politiska fångar, få militären att lämna städerna, ge medierna tillträde och föra en nationell dialog, vilket EU stödde i en ansträngning för att lösa krisen. EU uppmanade medlemmarna i FN:s säkerhetsråd att enas om beslutsamma FN-åtgärder mot Syrien och verkade för kraftfulla resolutioner mot Syrien från FN:s råd för mänskliga rättigheter.

EU:s restriktiva åtgärder mot Syrien utvidgades med jämna mellanrum till att omfatta personer och enheter som var ansvariga för och/eller associerade med repression eller stöd av regimen och genom att inriktas på inkomster som regimen skulle kunna använda till att finansiera repression, bland annat genom att import av syrisk olja förbjöds. EU tog kontakt med företrädare för den syriska oppositionen och uppmanade konsekvent till att alla oppositionsgrupper ska tas med i arbetet med en vision för övergången i Syrien. EU har även ökat sitt ekonomiska stöd till humanitära organisationer för att hantera krisens dramatiska konsekvenser. EU har upprepade gånger lovordat Syriens grannstater för att de aktivt har delat bördorna under krisen.

⁸ Europaparlamentet antog den 15 december 2011 en resolution om situationen i Syrien [P7_TA(2011)0582]. Den 27 oktober 2011 antog Europaparlamentet en resolution om fallet med Rafah Nashed i Syrien [P7_TA(2011)0476] och den 27 oktober 2011 en resolution om situationen i Egypten och Syrien, särskilt för kristna [P7_TA(2011)0471]. Europaparlamentet har antagit två resolutioner (den 7 juli 2011 och den 7 april 2011) om situationen i Syrien, Jemen och Bahrain [P7_TA-PROV(2011)0333 och P7_TA-PROV(2011)0148)].

1.2.3 LIBANON

I Libanon förklarade den nya regering som bildades i juli 2011, efter att den nationella enhetsregeringen tvingats av avgå tidigare under året, att den fäster stor vikt vid förbindelserna med EU, vilket medförde intensifierade bilaterala kontakter. När Libanon betalade sina utestående avgifter till den särskilda domstolen i november försvann ett stort hinder för fortsatt utveckling av Libanons förbindelser med EU, vilket bekräftades av associeringskommittén i december 2011.

1.2.4 JORDANIEN

Jordanien inledde 2011 en rad politiska reformer som svar på utvecklingen av de inrikespolitiska förhållandena och befolkningens legitima förväntningar. I mars tillsatte kung Abdullah kommittén för nationell dialog (som ska utarbeta en ny vallag) och i april den kungliga kommittén för konstitutionell översyn.

I september antog parlamentet slutligen 41 grundlagsändringar, av vilka några hade långtgående konsekvenser, bland annat inrättandet av en oberoende valkommission, ökat inflytande för de politiska partierna genom en översyn av lagstiftningen, inrättande av en författningsdomstol, förbud mot tortyr, strängare regler mot upplösande av parlamentet⁹.

På bilateral nivå stimulerade partnerskapets "framskjutna ställning" som man enades om i oktober 2010 till ytterligare utveckling av förbindelserna mellan EU och Jordanien. Genom denna ställning öppnades ett bredare spektrum av samarbetsområden och man skapade på så sätt nya möjligheter. EU:s finansiella bistånd som omfattar vissa centrala prioriteringar var i huvudsak inriktat på stöd till god samhällsstyrning, rättsväsendets oberoende, utbildning och utvecklingen av förnybara energikällor¹⁰.

⁹ Den andra arbetsgruppen inrättades tillsammans med Jordanien i februari 2012 och fick samma framgångsrika utveckling som den första arbetsgruppen med Tunisien.

¹⁰ Det första mötet i arbetsgruppen för EU och Jordanien ägde rum i februari 2012 och följde den väg som hade stakats ut av den första arbetsgruppen med Tunisien.

1.2.5 FREDSPROCESSEN I MELLANÖSTERN

Europeiska unionen manade vid upprepade tillfällen till ett skyndsamt återupptagande av förhandlingarna inom fredsprocessen i Mellanöstern. Målet är att enligt en fastställd tidsplan nå en tvåstatslösning, där staten Israel och en oberoende, demokratisk, sammanhängande, suverän och livskraftig palestinsk stat¹¹ lever sida vid sida i fred och säkerhet. Den arabiska våren har gjort att arbetet inom fredsprocessen i Mellanöstern brådskar än mer. EU intensifierade sina insatser för att komma vidare med arbetet genom att verka för att Mellanösternkvartetten ska få en mer aktiv roll och det hölls tre möten mellan dess ledare under 2011 (München, Washington, New York) och omkring ett dussin möten med dess sändebud, av vilka fyra möten hölls med parterna (var för sig).

EU angav tydliga ramar för förhandlingarna, vilka unionen framförde i FN:s säkerhetsråd den 21 april 2011, och gav sitt odelade stöd till den höga representantens ansträngningar med att skapa trovärdiga utsikter för ett återupptagande av fredsprocessen. För att uppnå detta besökte den höga representanten regionen flera gånger under året och stod i nära kontakt med många aktörer.

EU fortsatte att utvidga sitt direkta ekonomiska stöd till den palestinska myndigheten och bidrog dessutom till dess framgångsrika insatser för statsbygge bland annat inom ramen för handlingsplanen mellan EU och den palestinska myndigheten för den europeiska grannskapspolitiken. Framstegen med statsbygget löper risk att äventyras till följd av den avbrutna fredsprocessen och fortsatta interna palestinska motsättningar. EU uppmanade den framtida palestinska regeringen att fortsätta arbetet med att bygga upp institutioner och stå fast vid de nuvarande normerna när det gäller transparent och effektiv finansförvaltning, vilket betonades vid mötet i den särskilda sambandskommittén den 13 april i Bryssel med den höga representanten som värd.

¹¹ Europaparlamentet antog den 29 september 2011 en resolution om situationen i Palestina [P7_TA(2011)0429].

EU beklagade att Israels bosättningar utvidgats, särskilt i östra Jerusalem. EU välkomnade det palestinska försoningsavtalet, som undertecknades i Kairo den 4 maj, upprepade att EU stöder enad uppslutning bakom president Abbas enligt de principer som angavs i presidentens tal den 4 maj 2011 och uppmuntrade till fortsatta insatser för att stödja ett fullständigt genomförande av avtalet. Mot bakgrund av den ansökan om medlemskap i FN som president Abbas ingav i september var den höga representanten aktivt inbegripen i att få till stånd ett uttalande från Mellanösternkvartetten med tidsplaner och en uppmaning till parterna om att nå en överenskommelse före slutet av 2012. Ett efterföljande möte mellan Mellanösternkvartettens sändebud i Bryssel leddes personligen av den höga representanten. Den höga representanten tog emot president Abbas och hans delegation i Bryssel i december 2011, varvid de på nytt bekräftade sin ömsesidiga och beslutsamma diplomatiska insats under de senaste månaderna för fredsprocessen i Mellanöstern¹².

Sedan 2005 har man satt in två civila GSFP-uppdrag som en del av EU:s bredare engagemang för att bidra till en lösning av den israelisk-palestinska konflikten.

Eupol Copps har blivit den centrala partnern för den palestinska myndigheten vid kapacitetsuppbyggnad inom civil polisverksamhet och därmed förbunden verksamhet för att förstärka rättsstaten. Uppdragets mandat förlängdes 2011 till och med den 30 juni 2012.

EU BAM Rafah bibehöll på begäran av båda parterna sin möjlighet att omstrukturera och fullfölja sin roll som tredje part vid gränsövergången i Rafah i enlighet med 2005 års avtal om rörlighet och tillträde. På grund av situationen i Gaza har det sedan 2007 inte varit möjligt att på nytt stationera ut EU BAM Rafah. Uppdraget förlängdes till och med den 30 juni 2012 för att dess utstationeringskapacitet skulle bevaras.

EU kommer att fortsätta att göra allt för att utforma ett ändamålsenligt och effektivt GSFP-engagemang. Detta kommer att omfatta en fördjupad integrering av EU BAM Rafah och Eupol Copps för att åstadkomma synergier och minskade kostnader.

¹² Andreas Reinicke utnämndes den 1 februari 2012 till Europeiska unionens särskilda representant för fredsprocessen i Mellanöstern.

EU:s bilaterala förbindelser med Israel förblev starka, med en öppenhjärtig politisk dialog inom ramen för associeringsavtalet mellan EU och Israel och den nuvarande handlingsplanen EU–Israel för den europeiska grannskapspolitiken. Arbetet återupptogs inom alla format för dialogen under 2011 – både på politisk nivå (mötet i associeringsrådet den 24 februari) och mellan de diplomatiska beskickningarna.

1.3 ARABISKA HALVÖN, IRAN OCH IRAK

1.3.1 GULFSTATERNAS SAMARBETSRÅD (GCC) OCH DESS MEDLEMSSTATER

Det 21:a gemensamma råds- och ministermötena mellan EU och Gulfstaternas samarbetsråd¹³ hölls i Abu Dhabi i **Förenade Arabemiraten** i april 2011. Den höga representanten var tillsammans med Förenade Arabemiratens utrikesminister Sheikh Abdullah bin Zayid al-Nahyan ordförande vid mötet. Den höga representanten reste även till **Saudiarabien** och **Qatar** för bilaterala samtal med flera samtalspartner på hög nivå. Dialogen med Gulfstaternas samarbetsråds medlemsstater och med Gulfstaternas samarbetsråds generalsekreterare intensifierades, inte minst om de viktigaste regionala frågor som dominerade den politiska agendan under 2011. Situationen i **Bahrain**¹⁴ följdes noga 2011. När demonstrationerna i Manama började i februari uppmanade EU i flera omgångar av rådets slutsatser samtliga parter till att avstå från våld och inleda en meningsfull dialog. Dessutom avspeglades EU:s oro i en strid ström offentliga uttalanden från den höga representanten samt i diplomatiska kontakter med Bahrains myndigheter. Den höga representanten tog även upp situationen i Bahrain vid flera möten med EU:s utrikesministrar och stats- och regeringschefer. Dessa påtryckningar, som EU och många organisationer i civilsamhället utövade, gav konkret resultat bland annat genom att rättegångarna vid "den särskilda domstolen" ogiltigförklarades och genom att Bahrains oberoende undersökningskommission inrättades i juni 2011 och lade fram sin slutrapport den 23 november.

¹³ Europaparlamentet antog den 24 mars 2011 en resolution om EU:s förbindelser med Gulfstaternas samarbetsråd [P7_TA-PROV(2011)0109].

¹⁴ Europaparlamentet antog en resolution om Bahrain den 27 oktober 2011 [P7_TA-PROV(2011)0475]. Europaparlamentet antog två resolutioner (den 7 juli och den 7 april 2011) om situationen i Syrien, Jemen och Bahrain [P7_TA-PROV(2011)0333 och P7_TA-PROV(2011)0148].

1.3.2 JEMEN

Sedan proteströrelsen i Jemen¹⁵ inleddes i februari 2011 har EU utövat konstanta påtryckningar på alla parter för att upphöra med våldet och möjliggöra fredligt överlämnande av makten, bland annat i flera omgångar av rådets slutsatser. Den höga representanten utfärdade ett antal uttalanden med fördömanden av våldet och stod i regelbunden kontakt med centrala personer inom regimen. EU var framförallt via sin delegationschef och i samarbete med beskickningschefen i Sana nära inbegripet i arbetet med att underlätta kontakterna mellan regeringen, oppositionen och de viktigaste regionala aktörerna i syfte att uppmuntra till en så ordnad och fredlig politisk övergång som möjligt. Den 23 november kunde den höga representanten efter månader av politiskt dödläge välkomna att president Saleh och centrala företrädare för Jemens regerings- och oppositionspartier undertecknade en överenskommelse om politisk övergång inom ramen för GCC-initiativet. EU har arbetat i samråd med regionala och andra internationella partner för att uppnå dessa mål.

1.3.3 IRAN

Vid arbetet med att finna en varaktig och heltäckande diplomatisk lösning på frågan om Irans kärntekniska verksamhet fortsatte den höga representanten att på EU:s vägnar leda de internationella insatserna, på grundval av mandat från FN:s säkerhetsråd, och på E3+3-gruppens vägnar (Frankrike, Tyskland, Storbritannien samt USA, Ryssland och Kina). Målet är att enträget uppmåna Iran att på allvar engagera sig i en förtroendeskapande process för att ta itu med internationella farhågor förknippade med det kärntekniska programmet. Irans fortsatta vägran att fullgöra sina internationella förpliktelser och den växande oron över olösta problem med det iranska kärntekniska programmets uteslutande fredliga karaktär ledde till att IAEA:s styrelse i en resolution framförde en djup och tilltagande oro. EU beslutade därefter att i enlighet med tvåspårsstrategin låta fler personer och enheter omfattas av restriktiva åtgärder och att ytterligare utvidga de gällande sanktionerna¹⁶.

¹⁵ Europaparlamentet har antagit två resolutioner (den 7 juli och den 7 april 2011) om situationen i Syrien, Jemen och Bahrain [P7_TA-PROV(2011)0333 och P7_TA-PROV(2011)0148]. Europaparlamentet antog den 17 februari 2011 en resolution om Jemen: dödsstraff mot ungdomsbrottslingar, särskilt fallet Muhammed Taher Thabet Samoum [P7_TA(2011)0073].

¹⁶ Enligt uppdrag från rådet och Europeiska rådet i december 2011 antogs detta den 23 januari 2012.

Samtidigt kvarstod EU:s stora oro över det försämrade människorättsläget i Iran. Den höga representanten gjorde ett stort antal uttalanden där hon fördömde det stora antalet avrättningar under 2011 och den omfattande repressionen mot Iranska medborgare, bland annat människorättsförsvarare, advokater och journalister som hotades med trakasserier och gripande för att de utövade sina legitima rättigheter och politiska friheter. Under 2011 fastställde EU restriktiva åtgärder mot 61 iranier som var ansvariga för att leda eller genomföra allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna. EU kommer också att fortsätta att stödja FN:s särskilde rapportör om mänskliga rättigheter i Iran i dennes uppdrag och arbete. Uppdraget skapades av FN:s råd för mänskliga rättigheter i mars 2011.

1.3.4 IRAK

Förbindelserna mellan EU och Irak stärktes ytterligare genom tre viktiga händelser under 2011: för det första genomförandet av samförståndsavtalet om strategiskt partnerskap om energi, för det andra rådets beslut att bemyndiga undertecknande av partnerskaps- och samarbetsavtalet och för det tredje användningen av det första fleråriga landstrategidokumentet för biståndet till Irak. EU ändrade inriktningen på sitt stöd från återuppbyggnad till gängse utvecklingssamarbete och långsiktig kapacitetsuppbyggnad.

EU fortsatte att noga följa människorättsläget bland annat genom att oförtröttligt och vid upprepade tillfällen ge uttryck för oron över tillämpningen av dödsstraffet och situationen för personer som tillhör minoriteter. Den höga representanten gav också uttryck för sin oro över den påtagliga splittringen i regeringen och de ökande spänningar mellan de viktigaste partierna som uppstod vid slutet av året. Hon följde aktivt frågan om invånarna i Ashraf-lägrer och stödde för fullt FN-insatserna för en fredlig lösning, bland annat genom att utse en personlig representant.

Eujust LEX-Irak utstationerades under 2011 fullt ut i Irak och genomförde det mesta av sin verksamhet på områdena kriminalvård samt polis- och rättsväsende i landet och erbjöd även utbildning och andra möjligheter till arbetslivserfarenhet i framför allt EU-medlemsstaterna för lokala tjänstemän. Permanenta kontor öppnades i Bagdad med filialer i Basra och Arbil, för närmare samverkan med lokala myndigheter och andra internationella aktörer samt för ökad synlighet.

REGIONALT SAMARBETE

De politiska förändringarna i regionen krävde **ökat regionalt samarbete**, eftersom många utmaningar, oavsett om de var politiska, ekonomiska eller sociala, bara kunde hanteras effektivt på regional nivå. Regionala organisationer som **Arabförbundet** och **Islamiska samarbetsorganisationen** anpassade sig till dessa nya politiska förutsättningar och EU intensifierade sina kontakter med dem. EU intensifierade särskilt förbindelserna med Arabförbundet genom återkommande kontakter med högre tjänstemän och ministrar, bland annat vid ett informellt möte mellan rådet (utrikes frågor) och Arabförbundets generalsekreterare Nabil al-Arabi, och genom stöd till inrättandet av en krisledningscentral för Arabförbundet.

De nya politiska förutsättningarna ger möjlighet till nya impulser för **unionen för Medelhavsområdet** att utveckla en lång rad olika typer av sektorsarbete mellan Europa och de södra partnerländerna som komplement till EU:s policy för den europeiska grannskapspolitiken.

2. RYSSLAND, DET ÖSTRA GRANNSKAPET OCH CENTRALASIEN

2.1 RYSKA FEDERATIONEN

Trots viss instabilitet i slutet av 2011 på inrikesplanet i Ryssland gjorde man vissa framsteg. Bland annat kan nämnas Rysslands WTO-medlemskap, antagandet och det påbörjade genomförandet av *Gemensamma steg mot viseringsfritt resande för kortare vistelse för medborgare i Ryssland och EU*, framsteg med genomförandet av partnerskapet för modernisering och inrättande av forumet för civilsamhället samt avtalet om att modernisera avgiftssystemet för flygningar över Sibirien från och med januari 2012 (trots att Ryssland tyvärr ännu inte har genomfört detta avtal). Förbindelserna mellan EU och Ryssland var fortsatt täta, bland annat genom regelbundna kontakter mellan den höga representanten och Rysslands utrikesminister Lavrov.

Två toppmöten¹⁷ hölls i konstruktiv anda mellan EU och Ryssland, även om de konkreta resultaten var begränsade. EU kommer att kraftigt öka sina ansträngningar för att i framtiden göra dessa möten mer resultatnriktade. Formella möten inom den politiska dialogen hölls på olika nivåer under 2011 och många gånger vid två tillfällen. EU fortsatte att verka för Rysslands integrering i det regelbaserade internationella system, till vilket WTO-medlemskapet bidrar.

EU fortsatte att föra en dialog med Ryssland i många av de internationella frågor som återfinns högst upp på EU:s Guspdagordning, som Iran, Syrien, Mellanöstern i vidare bemärkelse, Afghanistan och de utdragna konflikterna i det gemensamma närområdet, och konstaterade att det finns ett gemensamt intresse av att nå framsteg i dessa frågor. EU fortsatte också att samarbeta med Ryssland i globala frågor som klimatförändring, terrorism, spridning av massförstörelsevapen, organiserad brottslighet, olaglig handel, it-säkerhet samt trygg energiförsörjning.

¹⁷ Europaparlamentet antog den 9–10 juni en resolution om toppmötet mellan EU och Ryssland [P7_TA(2011)0268] och den 15 december 2011 en resolution om det kommande toppmötet mellan EU och Ryssland samt den 4 december 2011 om resultatet av valet till duman [P7_TA(2011)0575].

Partnerskapet för modernisering mellan EU och Ryssland, som inleddes 2010, nådde framsteg under 2011, vilket vittnar om att EU och Ryssland har ett stort ömsesidigt beroende och ett ömsesidigt intresse av närmare samarbete. Två gemensamma lägesrapporter om detta partnerskap lämnades och genomförandet av den gemensamma löpande arbetsplanen fortsatte. Partnerskapet för modernisering mellan EU och Ryssland kompletterades genom bilaterala partnerskap för modernisering som ingåtts med Ryssland av 23 EU-medlemsstater.

Förhandlingar om ett nytt **avtal mellan EU och Ryssland** fortsatte under 2011, uteslutande med inriktning på handels- och investeringsrelaterade bestämmelser. Det överenskomna målet är att ingå ett strategiskt avtal som ska utgöra en övergripande ram för förbindelserna mellan EU och Ryssland under överskådlig framtid och bidra till utvecklingen av den potential som våra förbindelser har.

Med utgångspunkt i de positiva erfarenheterna av Rysslands bidrag till Europeiska unionens militära insats i Republiken Tchad och Centralafrikanska republiken och den pågående samordningen med Eunavfor Atalanta fortsatte under 2011 när det gäller **yttre säkerhet** de informella sonderande samtalen om ett nytt ramavtal om Rysslands deltagande i EU:s krishanteringsinsatser.

På områdena **mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstaten och den inre utvecklingen** i Ryssland fanns det anledning till fortsatt oro under 2011¹⁸. Åsidosättandet av gällande förfaranden före och under valet till statsduman den 4 december, läget i Nordkaukasien och behandlingen av människorättsförsvare var särskilt oroväckande. EU fortsatte att ta upp dessa frågor inom ramen för unionens möten med Ryssland inom den politiska dialogen, bland annat vid toppmöten. Det hölls under 2011 två omgångar av samråd mellan EU och Ryssland om de mänskliga rättigheterna. EU kunde här med ingående ta upp sin oro, bland annat enskilda fall samt morderna på journalister och människorättsförsvare. I enlighet med sin nya människorättsstrategi kommer EU ytterligare att öka påtryckningarna på Ryssland att ansluta sig till internationella normer för de mänskliga rättigheterna, bland annat vid de toppmöten som två gånger årligen hålls mellan EU och Ryssland.

¹⁸ Europaparlamentet antog en resolution om rättsstatsprincipen i Ryssland den 17 februari 2011, [P7_TA(2011)0066].

2.2 DET ÖSTLIGA PARTNERSKAPET – BILATERALA FÖRBINDELSER

Det östliga partnerskapet inleddes i maj 2009 som den östliga dimensionen av den europeiska grannskapspolitiken¹⁹. Det består av både bilaterala förbindelser med partnerländerna och en multilateral del, som syftar till att främja ett ökat regionalt samarbete.

Under 2011 påskyndades den politiska associeringen och den ekonomiska integrationen mellan EU och partnerländerna genom förhandlingar om bl. a. associeringsavtal, djupgående och omfattande frihandelsområden samt förenklat viseringsförfarande inom ramen för partnerskapet och de program som avser det bilaterala spåret inom partnerskapet fortsatte att understödja viktiga reformer och förtroendeskapande åtgärder som förutsättningar för konfliktlösning.

2.2.1 UKRAINA

Det försämrade demokrati- och människorättsläget i Ukraina²⁰ var särskilt oroande och minskade EU:s möjligheter till dialog. Flera ledande oppositionsfigurer, däribland före detta premiärministern Julia Tymosjenko²¹, blev föremål för selektiv rättvisa som kännetecknades av bristfälliga rättsliga processer utan insyn. Denna fråga hade en framträdande plats på dagordningen för den politiska dialogen mellan EU och Ukraina. Framtiden för förbindelserna mellan EU och Ukraina förväntas att i betydande grad påverkas av i vilken grad Ukraina fullgör sina åtaganden om universella värden och mer specifikt hur fallen av selektiv rättvisa kommer att hanteras.

Förhandlingarna om ett associeringsavtal²², bland annat som en integrerad del av ett djupgående och omfattande frihandelsavtal, slutfördes på förhandlarnivå, vilket banade väg för avtalets parafering. Kommissionen offentliggjorde den första lägesrapporten om genomförandet av handlingsplanen för förenklat viseringsförfarande i september 2011. Det årliga toppmötet mellan EU och Ukraina hölls den 19 december 2011 i Kiev.

¹⁹ Europaparlamentet antog den 7 april 2011 en resolution om översyn av den europeiska grannskapspolitiken – den östliga dimensionen [P7_TA-PROV(2011)0153].

²⁰ Europaparlamentet antog den 25 oktober 2011 en resolution om den senaste utvecklingen i Ukraina [P7_TA(2011)0472].

²¹ Europaparlamentet antog den 8 juni 2011 en resolution om Ukraina: fallen med Julia Tymosjenko och andra tidigare regeringsmedlemmar; P7_TA(2011)0272.

²² Europaparlamentet antog den 1 december 2011 en resolution med Europaparlamentets rekommendationer till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om förhandlingarna om associeringsavtalet mellan EU och Ukraina [P7_TA-PROV(2011)0545].

2.2.2 MOLDAVIEN

Förhandlingarna med Moldavien om ett nytt associeringsavtal²³ fortskred i mycket god fart under hela året. I december 2011 förklarade EU att landet var tillräckligt förberett för att förhandlingar om ett djupgående och omfattande frihandelsavtal skulle kunna inledas. Handlingsplanen om liberalisering av viseringsbestämmelserna lades fram för Moldavien i januari 2011 och den första lägesrapporten om dess genomförande lades fram av kommissionen i september 2011. Europeiska unionens gränsövervakningsuppdrag för Moldavien och Ukraina (EU BAM) fortsatte att ge ett betydande bidrag till utvecklingen av gränsförvaltningsförfaranden som uppfyller Europeiska unionens normer och tjänar legitima behov hos de moldaviska och ukrainska medborgarna, de resande och handeln, vilket i sin tur ökar den regionala säkerheten och stöder den ekonomiska utvecklingen. EU fortsatte med insatserna för att bidra till en lösning av konflikten i **Transnistrien**. De formella förhandlingarna i "5+2-format", där EU deltar, återupptogs i november 2011. Rådet (utrikes frågor) antog i september 2011 ett beslut om utvidgade restriktiva åtgärder mot ledarna i Transnistrien fram till den 30 september 2012 samtidigt som man förlängde det tillfälliga upphävandet av åtgärderna med ytterligare sex månader till och med den 31 mars 2012 för att uppmuntra en positiv utveckling. Ett antal bilaterala besök på hög nivå avspeglade de stora förändringarna av förbindelserna mellan EU och Moldavien som omfattade ett besök av den höga representanten i Chisinau i mars 2011 och Kusps besök i december 2011.

²³ Europaparlamentet antog den 15 september 2011 en resolution med Europaparlamentets rekommendationer till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om förhandlingarna om associeringsavtalet mellan EU och Moldavien [P7_TA-PROV(2011)0385].

2.2.3 VITRYSSLAND

EU reagerade kraftigt på repressalierna mot civilsamhället, den politiska oppositionen och oberoende medier efter det att valnormerna åsidosatts vid presidentvalet den 19 december 2010 i Vitryssland²⁴. Rådet (utrikes frågor) höll fast vid sitt kritiska engagemang, bland annat genom dialog och det östliga partnerskapet, men beslutade i januari 2011 att utvidga och fullständigt återinföra de restriktiva åtgärderna mot Vitryssland. Dessa åtgärder skärptes flera gånger under året i takt med att läget i Vitryssland fortsatte att försämrats. Rådet (utrikes frågor) beslutade i juni 2011 att införa ett embargo mot Vitryssland för vapen och materiel som kan användas för internt förtryck och att frysa tillgångarna för en ledande affärsman med anknytning till regimen och tre företag som ägs eller kontrolleras av honom. Parallellt har EU förstärkt sina kontakter med det vitryska folket och civilsamhället genom ökat stöd till civilsamhället och de som utsatts för repressiva åtgärder²⁵, genom ett erbjudande om att inleda förhandlingar om förenklat viseringsförfarande och om återtagandeavtal samt genom en intensifierad dialog med det vitryska samhället²⁶.

2.2.4 SYDKAUKASIEN

Det redan starka EU-engagemanget i Sydkaukasien ökade ytterligare under hela 2011, bland annat genom att den höga representanten besökte alla tre länderna i november. Hon mötte dessutom deras ledare bilateralt vid ett antal tillfällen.

²⁴ Europaparlamentet antog den 18 maj och 11 maj 2011 två resolutioner om situationen i Vitryssland [P7_TA(2011)0022 och P7_TA(2011)0244].

²⁵ Europaparlamentet antog den 14 september 2011 en resolution om Vitryssland: gripandet av människorättsförsvararen Ales Bjaljatski [P7_TA(2011)0392]. Den 9 mars 2011 antog Europaparlamentet en resolution om Vitryssland (särskilt fallen Ales Michalevitj och Natalja Radzina) [P7_TA(2011)0099].

²⁶ Till följd av den oroväckande utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter i Vitryssland efter presidentvalet i december 2010 drev EU fram en kraftfull reaktion från det internationella samfundet mot kränkningarna av de mänskliga rättigheterna. I juni 2011 antog MR-rådet, under Europeiska unionens ledning, en resolution, som gav FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter i uppdrag att lämna en rapport om utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter i Vitryssland samt att utarbeta rekommendationer för vidare åtgärder.

EU behöll sitt starka engagemang i **Georgien** för att främja reformer och närmare förbindelser och som ett resultat av åtagandena i samband med konflikten 2008. Den höga representanten var personligen engagerad för att stödja den framgångsrika schweiziska medlingen mellan Georgien och Ryssland som gjorde det möjligt för Ryssland att bli WTO-medlem. Avtalen med Georgien om förenklat viseringsförfarande och om återtagande trädde i kraft den 1 mars 2011. I december 2011 meddelade EU att landet är tillräckligt förberett för att inleda förhandlingar om ett djupgående och omfattande frihandelsavtal som en integrerad del av associeringsavtalet.

Under 2011 bidrog Europeiska unionens övervakningsuppdrag i Georgien (EUMM Georgia) framgångsrikt till stabiliserings- och normaliseringsinsatserna och de förtroendeskapande insatserna på fältet. EUMM Georgia förlängdes till och med den 14 september 2012. Uppdraget genomförs för närvarande med minst 200 övervakare som arbetar med alla fyra uppgifterna med inriktning på uppgifter som stabilisering och förtroendeskapande²⁷.

EU fortsatte att spela en ledande roll i de internationella diskussionerna i Genève, det enda forumet för dialog mellan parterna efter konflikten i augusti 2008. Detta uppnåddes bl. a. genom stabilitetsinstrumentet. EU finansierade verksamhet som omfattade förtroendeskapande åtgärder och tidig varning samt personliga kontakter. I september utsågs Philippe Lefort till Europeiska unionens särskilda representant för Sydkaukasien och för krisen i Georgien – ett nytt uppdrag inriktat på konfliktlösning och regionala aspekter i Sydkaukasien.

EU behöll sitt starka engagemang i **Armenien** för att stödja reformarbetet. Förhandlingarna om associeringsavtalet förlöpte väl och Armenien gjorde framsteg för att uppfylla villkoren för att förhandlingar om ett djupgående och omfattande frihandelsavtal skulle kunna inledas (förhandlingarna inleddes i juni 2012). Ett partnerskap för rörlighet undertecknades med Armenien i oktober. Mandatet för förhandlingarna om ett avtal om viseringslättnader och återtagande antogs av rådet den 19 december (förhandlingarna inleddes i februari 2012).

²⁷ Europaparlamentet antog den 17 november en resolution om förhandlingarna om associeringsavtalet mellan EU och Georgien [2011/2133(INI)] där man vill att Georgien erkänns som en europeisk stat och att förhandlingarna ska grundas på utsikten om medlemskap i EU, inbegripet artikel 49.

Förhandlingarna med **Azerbajdzjan** om energifrågor, bland annat om den transkaspiska gasledningen framskred väl, liksom förhandlingarna om avtal om viseringslättnader och återtagande. Samtalen om associeringsavtalet har upplevt vissa förseningar på grund av olikartade förväntningar och oro över situationen för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Utöver de internationella diskussionerna i Genève verkade EU:s särskilde representant aktivt för att öka EU:s stöd till konfliktlösningsarbetet när det gäller **Nagorno-Karabach**. EU fortsatte att ge sitt odelade politiska stöd till OSSE:s Minskgrupp för att hjälpa parterna att hitta en lösning på Nagorno-Karabachfrågan. EU finansierade även ett antal förtroendeskapande åtgärder för att underlätta framsteg i riktning mot en lösning.

2.3 DET ÖSTLIGA PARTNERSKAPET – MULTILATERALA FÖRBINDELSER

Höjdpunkten blev toppmötet om **det östliga partnerskapet i Warszawa** i september 2011.

Warszawatoppmötet konsoliderade det östliga partnerskapet och gav vägledning för den fortsatta utvecklingen. EU klargjorde att det var fast beslutet att påskynda den politiska associeringen och ekonomiska integrationen. Samtidigt klargjorde toppmötet tydligt att **de ekonomiska reformerna** kräver **politiska reformer** för att bli hållbara och det var anledningen till att man betonade de gemensamma värderingarna demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten.

På **Gusp- och GSFP-området** efterlyste toppmötet för det östliga partnerskapet förstärkt dialog och samarbete i internationella säkerhetsfrågor, bland annat med tanke på partnerländernas möjliga deltagande i civila och militära EU-ledda insatser. Samtidigt kommer tyngdpunkten i högre grad att ligga på fredlig konfliktlösning och förtroendeskapande åtgärder i samarbetet mellan EU och partnerländerna och i de regionala samarbetsprojekten och EU:s biståndsprogram.

Det multilaterala östliga partnerskapets plattform för demokrati, gott styre och stabilitet antog sitt nya arbetsprogram för 2011–2013 enligt vilket nya expertpaneler för **reform av offentlig förvaltning** och **migration och asyl** inrättades²⁸.

Inom **integrerad gränsförvaltning** inleddes genomförandet av projekt med anknytning till flaggskeppsinitiativet på området grön gränsövervakning av gränsen mellan Ukraina och Vitryssland, och infrastrukturförstärkning av gränsen mellan Georgien och Armenien. Expertutbildningen fortsatte om utveckling av strategier för integrerad gränsförvaltning i de länder som ingår i det östliga partnerskapet.

2.4 CENTRALASIEN²⁹

Under hela 2011 intensifierades genomförandet av EU:s strategi för Centralasien³⁰ ytterligare, genom bland annat politisk dialog och tekniskt samarbete.

²⁸ Plattformen började ta fram förslag till förbättrade gemensamma strategier för de brottsbekämpande organen när de ska bekämpa gränsöverskridande brottslighet och inleda samarbete på området gemensam säkerhets- och försvarspolitik (GSFP).

²⁹ Patricia Flor utnämndes den 2 juli till EU:s särskilda representant för Centralasien som ersättare för ambassadör Pierre Morel.

³⁰ Europaparlamentet antog den 15 december 2011 en resolution om hur genomförandet av EU:s strategi för Centralasien framskrider [P7_TA-PROV(2011)0588].

Ministermötet mellan EU och Centralasien i Tasjkent i Uzbekistan i april 2011 inriktades på gemensamma hot och utmaningar som terrorism, människohandel och narkotikasmuggling, icke-spridning och trygg energiförsörjning.

EU arbetade aktivt med en gemensam handlingsplan för genomförande av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning i Centralasien. Detta dokument antogs tillsammans med Asjchabadförklaringen i november 2011.

Inom ramen för handlingsplanen EU–Centralasien mot narkotika fördes den årliga dialogen med de centralasiatiska länderna om narkotika i april 2011. De centralasiatiska länderna informerade om framstegen i sitt arbete med att minska efterfrågan på narkotika och bekämpa narkotikahandel.

De regionala säkerhetsfrågorna och genomförandet av principerna för integrerad gränsförvaltning diskuterades vid det nionde mötet i det centralasiatiska gränssäkerhetsinitiativet i mars 2011 i Dusjanbe i Tadzjikistan. De mänskliga rättigheterna förblev en källa till oro i alla de fem länderna och togs upp i de årliga dialogerna om mänskliga rättigheter.

Även reguljära politiska kontakter togs mellan EU:s särskilda representant för Centralasien och de centralasiatiska staterna.

EU:s särskilda representant för Centralasien ägnade särskild uppmärksamhet åt försoning och åt fullbordandet av se statliga institutionernas legitimering i Kirgisistan efter krisen. Han bidrog till EU:s politiska insatser som reaktion på händelserna i Zjanaozen i december 2011. Han underlättade kommunikationen mellan EU och Turkmenistans president i viktiga energiöverläggningar (säker kanal). När det gäller regional säkerhet främjade han på hög nivå i de centralasiatiska länderna ett nytt regionalt EU–FN-projekt för terrorismbekämpning och företrädde EU i det politiska samarbetet med internationella intressenter när det gäller gränsförvaltning i Centralasien.

3. VÄSTRA BALKAN

Västra Balkan förblev en topprioritering för EU under hela 2011 och EU drev sitt beslutsamma engagemang vidare för att lösa de komplicerade politiska spänningarna i regionen, särskilt genom att inta en tydligt ledande ställning i främjandet av dialog mellan Belgrad och Pristina och att förhindra en allvarlig institutionell kris i Bosnien och Hercegovina. Europeiska utrikestjänsten samarbetar även intimt med kommissionen under föranslutningsprocessen för de länder som kan bli EU-medlemmar. **Stabiliserings- och associeringsprocessen** fortsatte att utgöra den övergripande politiska ramen för förbindelserna och förhandlingarna med länderna på västra Balkan³¹. EU upprepade vikten av **regionalt samarbete och goda grannförbindelser** i processen för närmande till EU som viktiga inslag i denna process. Trots att det under 2011 gjordes stora framsteg kvarstod viktiga utmaningar, bl.a. konstruktiv politisk dialog, starkare rättsstat inklusive trygghet yttrandefrihet, bekämpande av korruption och organiserad brottslighet, rättsväsendets effektivitet och oberoende, förbättrad administrativ kapacitet samt behandling och lösning av ännu olösta bilaterala frågor³².

Kroatien³³ och EU:s medlemsstater slutförde anslutningsförhandlingarna den 30 juni 2011 och undertecknade anslutningsfördraget den 9 december 2011 i Bryssel. Under förutsättning att ratificeringarna slutförs med framgång blir Kroatien medlem av EU den 1 juli 2013. Sedan anslutningsfördraget undertecknades har Kroatien deltagit som aktiv observatör i rådet och dess förberedande organ.

³¹ Rådet upprepade år 2011 att det entydigt och helhjärtat stöder det europeiska perspektivet för västra Balkan, vilket bekräftades vid **forumet för västra Balkan** i Luxemburg den 20 juni 2011, eftersom detta förblir grundläggande för stabilitet och försoning i regionen samt för dess framtid. Rådet bekräftade i december 2011 också behovet av rättvis och strikt villkorlighet inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen och i enlighet med den förnyade konsensus om utvidgningen som godkändes av Europeiska rådet den 14–15 december 2006.

³² Den sydösteuropeiska samarbetsprocessen (SEECp) – först under montenegrinskt och sedan under serbiskt ordförandeskap – spelade en positiv roll i detta sammanhang och man har bland annat fastställt en regional strategi för rättsliga och inrikes frågor. Det regionala samarbetsrådet fortsatte att förstärka samarbetet i regionen kring ett antal centrala frågor.

³³ Europaparlamentets antog den 1 december 2011 en resolution om Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen [P7_TA-PROV(2011)0539] och en lagstiftningsresolution om Republiken Kroatiens anslutning till Europeiska unionen [P7_TA-PROV(2011)0538].

Efter antagandet av FN:s generalförsamlings resolution A/RES/64/298 har EU underlättat **dialogprocessen mellan den serbiska regeringen och regeringen i Kosovo**. Åtta dialogmöten hölls inom denna under 2011. Sex överenskommelser träffades om folkbokföring, fastighetsregister, tullstämplat, fri rörlighet, godkännande av universitetsexamina och integrerad gränsförvaltning. Den höga representanten uppmanade vid upprepade tillfällen parterna till konstruktivt engagemang. Genomförandet av avtalen har inletts, dock med vissa svårigheter.

I maj 2011 besökte den höga representanten Belgrad för att se över förbindelserna mellan EU och Serbien och stabiliserings- och associeringsprocessen³⁴ med Serbiens president Tadić. Hon välkommande gripandet av Ratko Mladić samma dag. Den 8 juni undertecknade EU:s delegationschef i Belgrad och utrikesminister Jeremić ett ramavtal om deltagande i GSFP-uppdrag. Europeiska rådets ordförande Herman Van Rompuy besökte Serbien i september. Genomförandet av det interimistiska avtalet mellan EU och Serbien gick vidare i väntan på slutförandet av alla förfaranden som krävs för stabiliserings- och associeringsavtalets ikraftträdande. Efter **Serbiens** ansökan om EU-medlemskap 2009 avgav kommissionen den 25 oktober 2010 ett yttrande. I december noterade rådet att inledandet av anslutningsförhandlingar kommer att övervägas av Europeiska rådet, i linje med vedertagen praxis, så snart som kommissionen har gjort bedömningen att Serbien har uppnått den nödvändiga graden av överensstämmelse med medlemskapskriterierna, i synnerhet med nyckelprioriteringen att vidta åtgärder för tydlig och hållbar förbättring av förbindelserna med Kosovo, i enlighet med de villkor i stabiliserings- och associeringsprocessen som anges i kommissionens yttrande.

³⁴ Europaparlamentet antog den 19 januari 2011 en lagstiftningsresolution om förslaget till rådets och kommissionens beslut om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Serbien, å andra sidan [P7_TA(2011)0015].

Den 9 december sköt Europeiska rådet upp beslutet att bevilja Serbien kandidatstatus³⁵.

Stabiliserings- och associeringsrådet EU–**Montenegro**³⁶ sammanträdde den 21 juni i Luxemburg. Efter att ha konstaterat att goda framsteg gjorts med reformagendan gav Europeiska rådet i december rådet (allmänna frågor) i uppdrag att med utgångspunkt i en rapport från kommissionen undersöka reformernas genomförande, särskilt när det gällde rättsstaten, för att anslutningsförhandlingarna skulle kunna inledas i juni 2012.

Rådet (utrikes frågor) antog i mars slutsatser där en heltäckande strategi för EU fastställdes: förstärkt strategi för **Bosnien och Hercegovina** och samlad EU-närvaro på plats (EU:s särskilda representant/EU-delegationen), inbegripet en förstärkt uppsättning instrument som sträcker sig från reguljära instrument och projekt för utvidgningen till Guspåtgärder, t.ex. potentiella restriktiva åtgärder³⁷. I maj 2011 besökte den höga representanten Bosnien och Hercegovina. Som en följd ändrades beslutet av Republika Srpskas nationalförsamling att hålla folkomröstning om rättsväsendets oberoende. Besöket ledde till att en strukturerad dialog inleddes med EU om rättsväsendet³⁸. Peter Sørensen utnämndes den 18 juli till EU:s särskilda representant för Bosnien och Hercegovina.

³⁵ Europeiska rådet beviljade Serbien kandidatstatus den 1 mars 2012.

³⁶ Europaparlamentet antog den 9 mars 2011 en resolution om Montenegros europeiska integrationsprocess [P7_TA(2011)0091].

³⁷ På grundval av rådets slutsatser från mars 2011 har den nya lösningen där EU:s särskilda representant även är delegationschef bidragit till att häva det politiska dödläget efter parlamentsvalen 2010. EU:s särskilda representant/delegationschefen bidrog till en mer framåtblickande dynamik genom att samla den särskilde representantens politiska kraft och EU:s tekniska och finansiella instrument för att underlätta framsteg i riktning mot EU-integrering. Uppdraget som särskild representant frikopplades från det internationella samfundets höge representant för Bosnien och Hercegovina med verkan den 1 september 2011.

³⁸ Dialogen inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen syftar till att konsolidera rättsstatligheten och etablera ett oberoende, effektivt, opartiskt och ansvarigt rättsväsende i hela Bosnien och Hercegovina.

Under 2011 beslutade EU:s medlemsstater att förlänga **EU:s polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina** till och med den 30 juni 2012 och att därefter avsluta uppdraget. Uppföljningsstödet till de lokala myndigheterna i Bosnien och Hercegovina kommer att ombesörjas inom den verksamhet som bedrivs av EU:s särskilda representant samt genom kommissionens instrument.

När det gäller **insatsen Althea** bekräftade rådet i oktober 2011 att EU står berett att i detta skede gå vidare med en verkställande militär roll för att stödja Bosnien och Hercegovinas insatser för att upprätthålla säkra och trygga förutsättningar under ett nytt FN-mandat. Huvudarbetet inom insatsen Althea kommer att vara kapacitetsuppbyggnad och utbildning, bevarad situationsmedvetenhet och en trovärdig reserv.

När det gäller Serbien fortsatte genomförandet av ett interimistiskt avtal i väntan på slutförandet av alla förfaranden för stabiliserings- och associeringsavtalets ikraftträdande. Den 28 december – mer än ett år efter valen i oktober 2010 – enades Bosnien och Hercegovinas viktigaste politiska ledare om bildandet av ministerrådet, om fastställandet av statsbudgeten för 2011 och om att gå vidare med lagarna om folkräkning och statligt stöd och att göra en insats för att verkställa Europadomstolens dom om europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i målet Sejdić och Finci. I rådets slutsatser i mars hade allt detta angetts som en viktig förutsättning för framsteg i riktning mot EU-medlemskap.

Europeiska kommissionen antog det nationella programmet för Bosnien och Hercegovina i enlighet med insatsen för övergångsstöd och insatsen för institutionsuppbyggnad inom instrumentet för stöd inför anslutningen för år 2011. Programmet har en total budget på 91 280 000 euro. Syftet med programmet är att ge stöd främst inom följande sektorer: reformen av den offentliga förvaltningen, rättsliga och inrikes frågor, utvecklingen av den privata sektorn, transport, miljö och klimatförändring samt social utveckling. Dessutom erhåller Bosnien och Hercegovina finansiering från föranslutningsprogrammen med flera mottagare.

I december 2011 bekräftade rådet (allmänna frågor) att **Kosovo**³⁹ skulle kunna komma i åtnjutandet av viseringsliberalisering när alla villkor uppfyllts. Utan att detta inverkar på medlemsstaternas ståndpunkt om Kosovos status uppmanade rådet också kommissionen att bedöma Kosovos framsteg när det gäller handelsrelaterade frågor och att föreslå hur man skulle nå fram till ett avtal så snart som tillräckliga framsteg hade gjorts. Rådet var medvetet om att Kosovos socioekonomiska utveckling också skulle förbättras genom ett medlemskap i Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, och gav uttryck för sitt åtagande att nå fram till ett avtal om Kosovos deltagande i EU-program, utan att detta inverkar på medlemsstaternas ståndpunkt om Kosovos status. Rådet välkomnade dessutom kommissionens avsikt att inleda en strukturerad dialog om rättsstaten och att se över sitt meddelande från 2009.

EU:s rättsstatsuppdrag i Kosovo, Eulex Kosovo, har fortfarande en viktig roll när det gäller att bistå och stödja Kosovos myndigheter på detta område, särskilt i fråga om polis, domstolar och tull. Verksamheten präglades under 2011 av fortsatta känsliga utredningar av ärenden med hög profil. Insatserna på tullområdet har lett till minskad smuggling. Det hölls flera rättegångar i samband med internationell narkotikahandel. Experter har fortsatt med fältarbetet när det gäller saknade personer.

Även om Eulex Kosovo brottas med styrkebidragsproblem (inte tillräckligt många polisenheter har bildats), verkade uppdraget också som säkerhetsleverantör genom att i samarbete med den fredsbevarande styrkan i Kosovo vid behov bistå Kosovopolisen. Eulex Kosovo fortsatte att stärka rättsstaten i norra Kosovo med ökad närvaro fram till och med de våldsamma händelserna i juli 2011.

³⁹ Den 1 februari 2012 utsåg Samuel Zbogar till EU:s särskilda representant för Kosovo.

EU:s särskilda utredningsgrupp (Special Investigative Task Force, SITF) inledde i september 2011 arbetet med att genomföra en rättvis och oberoende brottsutredning av krigsförbrytelser och påståenden om organiserad brottslighet i Europarådets rapport från december 2010. Den särskilda utredningsgruppens inrättande visar på EU:s beslutsamhet att genomföra en opartisk och professionell utredning av dessa påståenden och bär vittnesbörd om vilken vikt EU fäster vid att denna fråga handläggs på rätt sätt. Det är en komplex och multinationell utredning som det kommer att ta tid att slutföra.

I september 2011 inledde Europeiska utrikestjänsten en översyn på strategisk nivå av uppdraget Eulex Kosovo inom ramen för EU:s totala engagemang i Kosovo. Resultatet av denna strategiska översyn kommer att tillämpas under 2012.

Mot bakgrund av den fortsatta krisen mellan regeringen och oppositionen i **Albanien** framförde rådet (utrikes frågor) i juni 2011 sin oro med en uppmaning om att den politiska dialogen ska återupptas. I slutet av året välkomnade rådet vissa positiva steg, bland annat inrättandet av ett parlamentsutskott för valreform och en arbetsgrupp för reform av parlamentets arbetsordning samt en tidsplan för antagande av lagar som kräver tre femtedels majoritet. Kommunalvalet den 8 maj, som kraftigt ifrågasattes, bedömdes i allmänhet ha genomförts på ett öppet sätt och i konkurrens mellan kandidaterna men det kvarstod brister. I december 2011 konstaterade rådet att Albanien endast gjort begränsade framsteg med de politiska kriterierna för medlemskap och de tolv prioriteringarna inför anslutningsförhandlingarnas inledande och rådet följde därför Europeiska kommissionens rekommendation att inte bevilja landet kandidatstatus. EU kommer i enlighet med sitt åtagande om Albaniens utsikter till EU-medlemskap att fortsätta att stödja landets ansträngningar i processen. Den höga representanten betonade under 2011 tillsammans med kommissionär Füle behovet av framsteg med den politiska dialogen, valreform andra centrala frågor på EU-agendan.

I f.d. jugoslaviska republiken Makedonien präglades inledningen av 2011 av att det största oppositionspartiets bojkott i parlamentet⁴⁰. Ändå genomförde landet parlamentsval i juni som av rådet i dess slutsatser i december bedömdes ha genomförts på ett öppet, väladministrerat sätt och i konkurrens mellan kandidaterna i hela landet. Rådet noterade också att det krävdes ytterligare insatser för att främja och skydda de grundläggande friheterna i landet. Inga framsteg gjordes när det gäller att lösa namnfrågan.

Anslutningsdialogen på hög nivå som lanserades av kommissionens ordförande Barroso 2011 och inleddes av kommissionsledamot Füle och premiärminister Gruevski i mars 2012 har tillfört ny dynamik i EU:s integrationsprocess.⁴¹ Kommissionen upprepade i sin lägesrapport rekommendationen att anslutningsförhandlingar med landet bör inledas och rådet förklarade sig redo att på nytt ta upp frågan under första halvåret 2012.

Att upprätthålla goda grannförbindelser, inbegripet en under FN:s överinseende framförhandlad och ömsesidigt godtagbar lösning på namnfrågan, är alltjämt en central betydelse. Rådet meddelade att det ser fram emot den pågående högnivådialogen om namnfrågan.

⁴⁰ Europaparlamentets antog den 7 april 2011 en resolution om framstegsrapporten 2010 för f.d. jugoslaviska republiken Makedonien [P7_TA-PROV(2011)0151].

⁴¹ Det inledande mötet hölls den 15 mars 2012.

4. TURKIET OCH DE VÄSTEUROPEISKA GRANNLÄNDERNA

4.1 TURKIET

Både som kandidatland⁴² och viktig regional partner fortsatte Turkiet att vara en betydelsefull samtalspartner för EU, som har lovordat Turkiets beredvillighet att dela bördor under den syriska krisen. Turkiet var aktivt i sitt vidare grannskap och spelade en inflytelserik roll när det gäller att stödja reformer, bland annat i Nordafrika. Turkiet förblev även en viktig regional aktör i Mellanöstern, på västra Balkan, i Afghanistan och Pakistan samt Sydkaukasien och på Afrikas horn. I detta sammanhang stod den höga representanten fast vid åtagandet att EU:s politiska dialog med Turkiet i utrikespolitiska frågor av ömsesidigt intressen skulle intensifieras ytterligare och hon sammanträffade flera gånger med Turkiets utrikesminister Davutoğlu. Han inbjöds också till att delta i ett informellt rådsmöte och samtyckte utan vidare. En informell strategisk dialog med Turkiet inleddes på politisk direktörsnivå.

EU har också i hög grad uppskattat Turkiets starka engagemang i GSFP-uppdrag, särskilt Eufor Althea och Eulex Kosovo.

Turkiets engagemang för anslutningsförhandlingsarbetet och agendan för politisk reform fortsatte men det krävs ytterligare ansträngningar för att helt och hållet uppfylla Köpenhamnskriterierna på ett antal områden, framför allt när det gäller grundläggande friheter. Insatserna har fortsatt för att intensifiera dialogen och samarbetet med Turkiet i dess kamp mot terrorism och för att inleda en dialog om viseringar, rörlighet och migration i linje med etablerad praxis.

⁴² Europaparlamentet antog den 9 mars 2011 en resolution om 2010 års framstegsrapport om Turkiet [P7_TA(2011)0090].

Rådet (allmänna frågor) betonade i december i sina slutsatser att Turkiet måste göra en entydig utfästelse om goda förbindelser med grannländerna och för fredlig tvistlösning i enlighet med Förenta nationernas stadga, vid behov genom hänvändelse till Internationella domstolen. Rådet framförde allvarlig oro och uppmanade enträget till undvikande av alla hot och åtgärder som riktar sig mot en medlemsstat samt källor till friktion eller åtgärder som negativt skulle kunna påverka goda grannförbindelser och fredlig tvistlösning. Dessutom framhöll EU återigen EU-medlemsstaternas alla suveräna rättigheter, vilka bland annat inbegriper rätten att ingå bilaterala överenskommelser och att genomföra och exploatera sina naturresurser i enlighet med EU:s regelverk och internationell rätt, inbegripet FN:s havsrättskonvention.

Rådet beklagade Turkiets uttalanden om att landet skulle frysa sina förbindelser med EU-ordförandeskapet under andra halvåret 2012 och erinrade om att ordförandeskapets roll i Europeiska unionens råd föreskrivs i fördraget om Europeiska unionen, vilket framhålls i Europeiska rådets och allmänna rådets slutsatser från december 2011.

Rådet noterade också med djupt beklagande i sina slutsatser i december 2011 att Turkiet trots upprepade uppmaningar fortsatte att vägra att fullgöra sin skyldighet att fullständigt och på ett icke-diskriminerande sätt genomföra tilläggsprotokollet till associeringsavtalet i förhållande till alla medlemsstater. I avsaknad av framsteg i denna fråga kommer rådet att stå fast vid sina åtgärder från 2006, vilka fortlöpande kommer att påverka de generella framstegen i förhandlingarna. Dessutom har Turkiet ännu inte gjort några framsteg mot den nödvändiga normaliseringen av förbindelserna med Republiken Cypern.

Rådet framförde också att det förväntas att Turkiet aktivt ska stödja de pågående förhandlingarna om en rättvis, övergripande och fungerande lösning på Cypernproblemet inom FN:s ram, i enlighet med de tillämpliga resolutionerna från FN:s säkerhetsråd och i överensstämmelse med de principer som unionen grundar sig på. Turkiets uppslutning kring och konkreta bidrag till en sådan övergripande lösning är av avgörande betydelse.

4.2 VÄSTEUROPA

När det gäller de västeuropeiska grannländerna ligger övergripande samarbetsavtal som avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (**Norge, Island och Liechtenstein**) eller Schengenavtalet (samma tre länder plus **Schweiz**) till grund för EU:s förbindelser med dessa länder.

På Guspområdet fördjupades EU:s samarbete med EES-/Eftastaterna ytterligare under 2011 genom att dessa anslöt sig till ett stort antal Gusputtalanden och genom samarbete om vissa gemensamma åtgärder. Norge deltog i insatserna Eulex Kosovo och Eupol Afghanistan. Schweiz hade 14 tjänstemän utstationerade i två uppdrag (Eulex Kosovo och Europeiska unionens polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina).

EU förde också regelbundna politiska dialoger på olika nivåer och i olika sammanhang, med ett ökat antal informella dialoger i samband med viktiga internationella evenemang.

4.2.1 NORGE

EU och Norge har ett mycket gott och nära samarbete på utrikesområdet och framför allt om Mellanöstern, den arabiska våren och de arktiska frågorna. Eftersom Norge är ordförande i den tillfälliga kontaktkommittén för Palestina (en internationell givargrupp för stöd till palestinierna) deltog Norges utrikesminister Jonas Gahr Støre i diskussionerna om fredsprocessen i Mellanöstern vid utrikesministrarnas informella Gymnichmöte i september 2011. Norge är i likhet med Island en stark anhängare av att EU ansöker om permanent observatörsstatus i Arktiska rådet. Norge förblir en viktig partner på området för energitrygghet (se även sidan XX).

4.2.2 SCHWEIZ

Samarbetet med Schweiz fortsatte på områden som Sydkaukasien, den demokratiska processen i Nordafrika och fredsprocessen i Mellanöstern.

4.2.3 ISLAND

Anslutningsförhandlingarna med Island fortsatte efter inledandet av förhandlingarna i juli 2010, inbegripet ett särskilt kapitel om *gemensam säkerhets- och försvarspolitik*. I december 2011 hade elva kapitel i Islands förhandlingar öppnats och sex kapitel hade avslutats. Island fortsätter att göra goda framsteg i sina anslutningsförhandlingar.

5. ASIEN

Fyra av EU:s strategiska partnerländer ligger i Asien, som är världens snabbast växande region. Europa verkar för att stärka banden med denna dynamiska region, inte bara när det gäller handel och investeringar utan i allt högre grad även när det gäller politik och säkerhet. EU har därför bedrivit en regional dialog vid sidan av att utveckla de bilaterala förbindelserna med sina asiatiska partner.

På regional nivå hölls utrikesministrarnas tionde möte inom ramen för **Asem** (Asien–Europa-mötet) i Budapest i juni 2011 med 47 utrikesministrar från Europa och Asien och den höga representanten. Mötet behandlade global ekonomisk styrning, hållbar utveckling, globala frågor, regionala frågor, interpersonella relationer mellan Asien och Europa och Asien–Europa-mötets framtid. Det fördes framför allt en fördjupad diskussion i frågor om icke-traditionell säkerhet.

5.1 SYDASIEN

5.1.1 INDIEN

Insatserna för att stärka den politiska och strategiska dimensionen av det strategiska partnerskapet mellan EU och Indien⁴³ fortsatte 2011. Både ministermötet och toppmötet hölls i början av 2012 och sammanföll med ett besök av den höga representanten. I november 2011 hölls de första utrikespolitiska samråden på högre tjänstemannanivå i New Delhi. De är tänkta att bli ett återkommande årligt evenemang för att bredda och fördjupa diskussionerna och samråden i regionala och globala frågor och säkerhetssamarbete och för att förbereda ministermötet. På området säkerhetssamarbete fortsatte framstegen genom att dialogen om säkerhet fördes i New Delhi i maj 2011 och genom det efterföljande arbetsmötena om bekämpning av piratdåd, terrorismbekämpning och inledandet av konsultationer om it-säkerhet – allt i linje med överenskommelserna vid det elfte toppmötet i december 2010. Slutligen hölls under 2011 ytterligare ett möte inom människorättsdialogen⁴⁴ mellan EU och Indien.

⁴³ Europaparlamentets antog den 11 maj 2011 en resolution om läget i förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Indien [P7_TA-PROV(2011)0224].

⁴⁴ Europaparlamentet antog den 7 juli 2011 en resolution om Indien, särskilt dödsdomen mot Davinder Pal Singh [P7_TA-PROV(2011)0342].

5.1.2 AFGHANISTAN

Vid Bonnkonferensen om Afghanistan⁴⁵ i december 2011 bekräftades att det långsiktiga internationella åtagandet för Afghanistan ska fortsätta att gälla efter övergångsperiodens slut 2014. I detta sammanhang åtog sig EU att fortsätta att vara både säkerhets- och utvecklingspartner efter övergångsperioden i Afghanistan och meddelade att förhandlingar om ett samarbetsavtal om partnerskap och utveckling med Afghanistan skulle inledas. Vygaudas Ušackas fortsatte i egenskap av både delegationschef och EU:s särskilda representant att spela en viktig roll för att öka EU:s närvaro på fältet, i enlighet med EU:s handlingsplan för Afghanistan och Pakistan.

EUPOL Afghanistan konsoliderade under 2011 sin verksamhet inom civil polisverksamhet kring tre programplaneringspelare: inrikesministeriets institutionella reform, professionalisering av den afghanska nationella polisen och kopplingen mellan polisen och rättsväsendet.

Betydande utmaningar återstår att lösa, men behovet av att gradvis övergå från bekämpning av uppror till civil polisverksamhet grundad på rättsstatsprincipen har erkänts. Den ökade tyngdpunkten på att utbilda den afghanska polisledningen och att inrätta utbildningskapacitet under afghanskt ansvar inom ramen för polishögskolan i Kabul har varit lyckad och totalt 1 600 högre afghanska polistjänstemän har hittills genomgått kurser.

Vid Bonnkonferensen 2011 framförde den höga representanten på EU:s vägnar unionens föresats att förlänga uppdragets mandat till och med 2014. Ramarna för denna förlängning ska fastställas under 2012.

⁴⁵ Europaparlamentet antog den 16 december 2010 en resolution om en ny strategi för Afghanistan [P7_TA-PROV(2010)0490].

5.1.3 PAKISTAN

EU och Pakistan⁴⁶ förhandlade och enades om en femårig åtagandeplan grundad på principerna om ömsesidig respekt och om ömsesidigt förtroende och intresse i syfte att utveckla en strategisk förbindelse. Åtagandeplanen, som godkändes inom den politiska dialogen på nivån politiska direktörer i november 2011, är en bred politisk ram för en utvidgad inriktning på den politiska dialogen och policydialogen mellan EU och Pakistan⁴⁷. Vid de översvämningar som 2011 vållade förödelse i Pakistan för andra året i rad och som drabbade nästan sex miljoner människor reagerade EU återigen snabbt med humanitärt bistånd. EU:s och medlemsstaternas samlade stöd uppgick till totalt närmare 146 miljoner euro. Framstegen fortsatte i arbetet för att på Pakistans vägnar få EU-handelsmedgivanden vid WTO för att bistå med den ekonomiska återhämtningen efter översvämningarna. Med anledning av slutsatserna från rådet (utrikes frågor) om Pakistan i juli 2011, där man betonade vikten av samarbete på säkerhetsområdet, och i samband med kampen mot terrorism har förberedelser inletts för en regelbunden dialog mellan EU och Pakistan om kampen mot terrorism och de framtida insatserna på området.

5.1.4 SRI LANKA

EU eftersträvade en policy för att successivt återuppta dialogen med Sri Lanka inom sektorer av ömsesidigt intresse, till exempel civil luftfart, turism och miljö, och för att verka för att den reguljära dialogen återupptas inom ramen för den gemensamma kommissionen. EU fortsatte att uppmärksamt följa människorättssituationen och återuppbyggnaden efter konflikten. Efter antagandet av rapporten från FN:s expertpanel om de påstådda kränkningarna av internationella mänskliga rättigheter och brotten mot internationell humanitär rätt under den militära konflikten, och rapporten från den srilankesiska kommissionen för vunna lärdomar och försoning⁴⁸, uppmanade EU myndigheterna att vidta nödvändiga åtgärder för att främja genuin försoning, ge sig i kast med ansvarsfrågan och föra en dialog med FN om detta.

⁴⁶ Europaparlamentet antog den 15 december 2011 en resolution om situationen för kvinnor i Afghanistan och Pakistan [P7_TA-PROV(2011)0591]. Europaparlamentet antog den 10 mars 2011 en resolution om Pakistan, i synnerhet mordet på Shabbaz Bhatti [P7_TA(2011)0098], och en resolution om mordet på guvernör Salmaan Taseer [P7_TA(2011)0026].

⁴⁷ Dialogen kommer att omfatta säkerhet, samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och samhällsekonomisk utveckling, handel och investeringar, energi och sektorsamarbete på en rad områden, bland annat migration, kultursamarbete, yrkesutbildning, jordbruk, vattenförvaltning, hälsa och forskning.

⁴⁸ Europaparlamentet antog den 12 maj 2011 en resolution om situationen i Srilanka [P7_TA-PROV(2011)0242].

5.1.5 BANGLADESH

I Bangladesh förblev EU:s prioriteringar att stödja demokratiska institutioner, fattigdomslindring och kampen mot klimatförändring, genom unionens program för utvecklingsamarbete, politisk dialog, även på högsta nivå, och arbetet för ambitiösa resultat vid de internationella klimatförhandlingarna.

5.2 SYDOSTASIEN

5.2.1 SYDOSTASIATISKA NATIONERS FÖRBUND (ASEAN)

EU fortsatte med sin politiska dialog med Asean, särskilt vid mötet mellan högre tjänstemän i Warszawa i oktober 2011, som inriktades på förberedelser av det kommande ministermötet i Brunei mellan EU och Asean (april 2012), där ministrarna förväntades bekräfta den strategiska betydelsen av förbindelserna mellan EU och Asean och utveckla dem genom en ny gemensam handlingsplan. De fördragsslutande parterna gjorde fortsatta framsteg med att ratificera det tredje protokollet till Aseans fördrag om vänskap och samarbete. När detta har slutförts (sannolikt i juli 2012) kommer EU att kunna ansluta sig till fördraget.

EU gjorde också avsevärda framsteg i förhandlingarna om partnerskaps- och samarbetsavtal med flera Aseanländer, framför allt med **Malaysia** och **Singapore**. Partnerskaps- och samarbetsavtalen med **Vietnam** och **Filippinerna** har redan paraferats. EU höll fast vid det strategiska målet regionbaserade frihandelsavtal, men fortsatte samtidigt att försöka få till stånd bilaterala frihandelsavtal med Aseanländer och gjorde avsevärda framsteg med förhandlingarna med Malaysia och Singapore och var berett att inleda förhandlingar med Vietnam.

5.2.2 BURMA/MYANMAR

EU:s dialog med Burma/Myanmar intensifierades tydligt under året som svar på förändringarna i demokratisk riktning i landet när den nya regeringen tillträdde. När rådets beslut om restriktiva åtgärder i april 2011 förlängdes gav EU en signal om att unionen skulle reagera på positiva åtgärder från regeringens sida genom att tillfälligt upphäva reseförbudet och frysningen av tillgångar för vissa regeringsmedlemmar som saknade anknytning till militären, bland andra utrikesministern. Besöken under året av det särskilda sändebudet Piero Fassino och rådgivaren Robert Cooper bidrog till att förbättra förmedlingen av EU:s förväntningar och viljan till dialog med den nya regeringen när denna tog sig an reformarbetet. Flera utmaningar kvarstår emellertid, bland andra ett betydande antal politiska fångar som fortfarande sitter fängslade, pågående strider i etniska områden och rapporter om allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Kachinstaten mellan regeringsstyrkor och etniska väpnade förband.

5.3 OSTASIEN

5.3.1 KINA

Det andra mötet i den strategiska dialogen mellan EU och Kina hölls mellan den höga representanten och statsrådet Dai Bingguo i maj 2011 i Budapest/Gödöllő. Vid mötet bekräftades att den politiska pelaren i det strategiska partnerskapet mellan EU och Kina är väl förankrad och det gavs möjlighet till omfattande diskussioner mellan de båda sidorna om viktigare internationella frågor som Iran, Egypten, Libyen och Tunisien, de mänskliga rättigheterna⁴⁹, insatsen Atalanta, Eunavfor Somalia och konkreta projekt som ska utarbetas, t.ex. om grön teknik.

⁴⁹ Den 7 april 2011 antog Europaparlamentet en resolution om fallet Ai Weiwei [P7_TA-PROV(2011)0157] och den 10 mars en resolution om situationen och kulturarvet i Kaxgar [P7_TA(2011)0100].

Ordförande Herman Van Rompuy besökte Kina den 15–19 maj på inbjudan av president Hu Jintao. Besöket var ett uttryck för den betydelse som EU och Kina fäster vid sitt strategiska partnerskap sedan det skapades 2003. Van Rompuy träffade Kinas president Hu Jintao den 16 maj och de erkände vikten av ett kraftfullt samarbete för att möta världsomspännande utmaningar som global styrning och finansiell stabilitet. I detta avseende betonade båda parterna G20:s stora betydelse och dess roll när det gäller att säkerställa ekonomiskt och finansiellt samarbete på internationell nivå. De enades även om att vid nästa toppmöte lägga till en ny tredje pelare för förbättrade personliga kontakter i förbindelserna mellan EU och Kina⁵⁰.

Den höga representanten besökte Kina i oktober 2011. Hon träffade Dai Bingguo, utrikesminister Yang Jiechi och försvarsminister Liang Guanglie och diskuterade bland annat internationella utmaningar (Nordafrika, Mellanöstern, Asien och Stillahavsområdet), den ekonomiska krisen, bilaterala förbindelser och de mänskliga rättigheterna.

EU–Kina-ungdomsåret förlades till 2011. Detta har skapat många möjligheter till att intensifiera våra förbindelser genom att fokusera på evenemang och utbyte för unga människor, men det har också visat hur viktigt det är att inrikta sig på personliga kontakter för att öka den ömsesidiga förståelsen.

⁵⁰ Det fjortonde toppmötet mellan EU och Kina, som ursprungligen planerats äga rum den 25 oktober i Tianjin, sköts upp på grund av oplanerade möten i Europeiska rådet och mellan euroländernas stats- och regeringschefer. Mötet hölls slutligen i Peking den 14 februari 2012.

5.3.2 JAPAN

Det 20:e toppmötet mellan EU och Japan ägde rum mot bakgrund av den trefaldiga katastrof (jordbävning, tsunami och kärnkraftsolycka) som drabbade Japan den 11 mars⁵¹. EU aktiverade också i mars sitt system för krishantering för att bidra till att hantera de humanitära följderna av katastrofen. EU och Japan bekräftade sin önskan att stärka alla aspekter av de bilaterala förbindelserna och inledde arbetet med två parallella och komplementära avtal: ett övergripande avtal som omfattar det politiska, globala och sektoriella samarbetet och dessutom ett ambitiöst frihandelsavtal⁵². Principer fastställdes vid toppmötet för konkret samarbete inom kärnsäkerhet, energi och katastrofhantering. Toppmötet möjliggjorde fördjupad samverkan med Japan i fråga om världsekonomin, klimatförändring och energi samt i regionala frågor som övergångsprocessen i Mellanöstern och Nordafrika. EU efterlyste ett närmare partnerskap inom krishantering, luftfart och satellitnavigering. Samarbetet om sjöfartsskydd och bekämpning av piratdåd utanför Somalias kust och i Adenviken fortsatte under 2011. Japan bidrog till EU-mekanismen Pegase till stöd för det palestinska arbetet med statsbyggande.

Den höga representanten besökte Japan i november 2011. Hon diskuterade bilaterala förbindelser och internationella utmaningar inom fred och säkerhet och besökte prefekturen Miyagi för att framföra EU:s solidaritet med människorna i ett av de områden som drabbats hårdast av jordbävningen och sitt förtroende för återhämtningsinsatserna.

⁵¹ Europaparlamentet antog den 24 mars 2011 en resolution om situationen i Japan, särskilt beredskapsläget vid landets kärnkraftsverk [P7_TA-PROV(2011)0118].

⁵² Europaparlamentet antog den 11 maj 2011 en resolution om handelsförbindelserna mellan EU och Japan [P7_TA-PROV(2011)0225].

5.3.3 REPUBLIKEN KOREA

EU och Republiken Korea strävade efter att bredda och fördjupa sina förbindelser över hela fältet, i linje med beslutet vid det senaste toppmötet i oktober 2010 om att skapa ett strategiskt partnerskap. De båda sidorna intensifierade sin politiska dialog och fastställde områden för närmare samarbete i utrikespolitiska och säkerhetsrelaterade frågor vid det första mötet i den politiska dialogen på hög nivå (politiska direktörer) i november 2011, bland annat bekämpning av piratdåd, övergångsprocessen i Libyen, främjande av mänskliga rättigheter och utvecklingssamarbete. Även samarbetet kring klimatförändring, grön tillväxt, utbildning och innovation intensifierades. Den institutionella basen för de nya partnerskapet stramades upp i och med den provisoriska tillämpningen av frihandelsavtalet⁵³ från och med den 1 juli och framstegen med att ratificera det upgraderade ramavtal som undertecknades i maj 2010.

5.3.4 DEMOKRATISKA FOLKREPUBLIKEN KOREA

EU fortsatte sin kritiska politiska dialog gentemot Demokratiska folkrepubliken Korea (Nordkorea) och sitt stöd till internationella insatser för fred och stabilitet på en kärnvapenfri Koreahalvö. EU förblev allvarligt bekymrat över Nordkoreas externa spridningsverksamhet. Unionen skärpte därför i december 2011 sina massförstörelsevapenrelaterade sanktioner mot Nordkorea så att fler personer och enheter omfattas av restriktiva åtgärder. EU utökade samråden med sina internationella partner om den vidare frågan om stabilitet på Koreahalvön. När Kim Jong-il avled i december 2011 gjorde den höga representanten ett uttalande där den nya ledningen uppmanades att verka för att förbättra situationen i landet och där det förklaras att EU står redo att arbeta för detta tillsammans med sina internationella partner och Nordkorea.

⁵³ Europaparlamentet antog den 17 februari 2011 lagstiftningsresolution om utkastet till rådets beslut om ingående av frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan [P7_TA(2011)0063].

5.3.5 MONGOLIET

EU och Mongoliet utnyttjade 2011 20-årsjubileet för sina diplomatiska förbindelser till att ytterligare fördjupa sitt samarbete. Trots att det i december 2010 paraferade partnerskaps- och samarbetsavtalet ännu inte har undertecknats fortsatte båda sidor att intensifiera samarbetet på områden som kapacitetsuppbyggnad inom den offentliga sektorn, samhällsstyrning och rättsstaten, antagande av EU:s normer och standarder, utbildning samt utveckling av små och medelstora företag. EU har även uttryckt stort intresse för att bistå Mongoliet med styrningsfrågor med anknytning till landets snabbt växande gruvsektor.

5.4 STILLAHAVSOMRÅDET

5.4.1 AUSTRALIEN och NYA ZEELAND

Året präglades av viktiga steg mot ännu närmare och framåtblickande förbindelser med Australien och Nya Zeeland. Ordförande Barroso besökte båda länderna i september 2011. När han var i Nya Zeeland deltog han även i Stillahavsöarnas forum.

I slutet av oktober 2011 besökte den höga representanten Australien. Hon deltog först och främst som särskild gäst vid toppmötet mellan samväldets regeringschefer i Perth i Australien, där hon höll ett stort antal bilaterala möten, däribland ministersamråd med Nya Zeelands utrikesminister. Vid detta tillfälle kom man överens om att sträva efter att utverka ett förhandlingsmandat för ett ramavtal om uppgradering av de bilaterala förbindelserna. Den 31 oktober inleddes förhandlingarna i Canberra om ett ramavtal som ska ligga till grund för ett växande praktiskt samarbete och gemensamma insatser på områden som utrikesfrågor och säkerhet, utvecklingsbistånd, forskning och innovation, utbildning och klimatförändringar. Man enades även om att inleda förhandlingar om ett krishanteringsavtal.

5.4.2 FIJI

EU fortsatte att noga följa det politiska läget i Fiji och beslutade att ändra eller utvidga de så kallade lämpliga åtgärderna (enligt artikel 96 i Cotonouavtalet och artikel 37 i finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete) på grund av att den positiva utvecklingen uteblivit i fråga om respekten för de demokratiska principerna, rättsstaten samt de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (åtaganden som omfattas av en överenskommelse med Fiji från 2007). Trots att utvecklingssamarbetet med Fiji således med få undantag fortfarande är tillfälligt upphävt öppnade rådets beslut dörren för återupptaget riktat bistånd utanför regeringens kanaler till utsatta samhällsgrupper.

6. AFRIKA

En ny stat föddes 2011, **Sydsudan**, och under året sågs även en konsolidering av demokrati i en rad länder genom trovärdiga val och en funktionell afrikansk och internationell reaktion på krisen efter valet i Elfenbenskusten. Framstegen var emellertid ojämna och mycket stora utmaningar återstod. EU tog därför flera initiativ för att öka samstämmigheten och ändamålsenligheten i unionens mångsidiga förbindelser med Sahelregionen, Sudan och Sydsudan och framförallt med dess engagemang på Afrikas horn.

EU var under 2011 fortsatt angeläget om att stärka sitt partnerskap med Afrika och om **Afrikanska unionens** (AU) roll för att främja fred och välbefinnande i denna del av världen. Samordningen under Libyenkrisen, då arbete bedrevs tillsammans med AU i Kairogruppen och i kontaktgruppen för Libyen, visade att vår politiska dialog ger ett mervärde. Det fjärde samrådsmötet mellan EU och AU:s råd för fred och säkerhet i Addis Abeba i maj 2011 var också ett positivt steg för främjande av vårt freds- och säkerhetssamarbete. Ramverket för den gemensamma Afrika–EU-strategin fortsatte att ge vägledning i vårt samarbete, särskilt vid genomförandet av den andra handlingsplanen (2001–2013) som antogs vid det senaste toppmötet (november 2010).

Inom fred och säkerhet fortskred arbetet med den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturens funktion genom att en färdplan för tiden 2011–2014 antogs. En ny serie övningar initierades i syfte att utvärdera AU:s och de regionala ekonomiska gemenskapernas förmåga att genomföra fredsstödjande insatser. När det gäller demokratiskt styre och mänskliga rättigheter inrättade EU och AU två arbetsgrupper som ska stärka dialogen i frågor med anknytning till styrning av naturresurser (även vid och efter konflikter) och yttrandefrihet (inbegripet medierna som en resurs för främjande av demokratisk förändring). EU:s insatser för att samordna sin ståndpunkt med AU i internationella forum markerades med ett gemensamt uttalande på Internationella dagen mot utnyttjande av barnsoldater den 12 februari. Gary Quince utnämndes den 1 november 2011 till EU:s särskilde representant vid Afrikanska unionen (AU).

EU placerade med utgångspunkt i stödet till samhällsstyrning ut **sex valobservatörsuppdrag** i Afrika söder om Sahara (Niger, Uganda, Nigeria, Zambia, Tchad och Demokratiska republiken Kongo) och fyra expertuppdrag (Benin, Liberia, Elfenbenskusten och Centralafrikanska republiken). EU kommer att i dialog med berörda regeringar aktivt följa upp rekommendationerna från valobservatörsuppdraget.

6.1 VÄSTAFRIKA

6.1.1 SAHEL

I mars 2011 förelades rådet (utrikes frågor) en EU-strategi för säkerhet och utveckling i Sahel, en av de fattigaste regionerna i världen. Sahelregionen står inför en mängd sammanflätade utmaningar – extrem fattigdom, inverkan av klimatförändring, ofta återkommande livsmedelskriser, snabb befolkningstillväxt, bräckligt styre, korruption, olösta inre spänningar, risk för våldsam extremism och radikaliserings, olaga handel och säkerhetshot med terroristanknytning. I få områden är kopplingen mellan säkerhet och utveckling tydligare.

Strategin var i inledningsfasen huvudsakligen inriktad mot Mali, Mauretanien och Niger och fyra teman: i) utveckling, gott styre och intern konfliktlösning, ii) politiska åtgärder och diplomati, iii) säkerhet och rättsstatsprincipen samt iv) motverkande av våldsamt extremism. Med utgångspunkt i befintliga insatser på nationell, bilateral och multilateral nivå samarbetade EU nära med regionens länder, civilsamhället och regionala och internationella organ för att bekämpa fattigdomens underliggande orsaker. EU erbjuder stöd i fråga om ekonomisk utveckling, gott styre och förbättrad tillgång till infrastruktur och bastjänster för lokalbefolkningen. En hög samordnare för Sahelregionen, Manuel Lopez Blanco, utnämndes och rådet bekräftade sin utfästelse att möta utmaningarna i fråga om säkerheten i Sahel, bland annat genom GSFP-engagemang för att förstärka den regionala säkerhetskapaciteten.

6.1.2 ELFENBENSKUSTEN

I Elfenbenskusten⁵⁴ tog EU beslutsamt ställning för den lagligt valde president Alassane Ouattara genom diplomatiskt agerande och antagande av EU:s autonoma restriktiva åtgärder, som komplement till FN-sanktionerna, mot anhängare till den olagliga Gbagboregimen. När regimen föll i april 2011 vidtog EU omedelbart åtgärder för att stödja stabilisering efter krisen. De restriktiva åtgärderna upphävdes efterhand och utvecklingssamarbetet återupptogs. Den 23 november avlade president Ouattara ett officiellt besök i Bryssel där han träffade ordförande Van Rompuy och ordförande Barroso. Besöket gav möjlighet till att åter framhålla att EU stöder demokratins återkomst i Elfenbenskusten och uppmuntra Elfenbenskustens president till att sörja för opartisk rättvisa, försoning och reform av säkerhetssektorn som förutsättningar för varaktig fred och stabilitet.

⁵⁴ Europaparlamentet antog den 7 april 2011 en resolution om situationen i Elfenbenskusten [P7_TA-PROV(2011)0152].

6.1.3 NIGERIA

Nigeria fortsatte att konsolidera demokratin genom presidentval i april 2011, vilket ansågs vara det mest rättvisa som hållits sedan landet åter blev demokratiskt och övervakades av ett valobservatörsuppdrag från EU. År 2011 blev emellertid också det år då den våldsinriktade extremiströrelsen Boko Haram åter blev ett allvarligt säkerhetsproblem och en rad terroristdåd riktades mot statliga myndigheter, kristna och moderata muslimer, som fördömdes av den höga representanten.

6.1.4 NIGER

Efter den föredömliga övergången till demokrati i Niger återupptogs i juni 2011 samråden enligt artikel 96 i Cotonouavtalet. Även EU:s utvecklingssamarbete återupptogs fullt ut.

6.1.5 GUINEA

Efter framgångarna med övergången till demokrati, framför allt genom det demokratiska presidentvalet 2010, lättade EU på villkoren för att samarbetet skulle återupptas och hävde sanktionerna mot alla, utom mot fem personer, som bar ansvaret för våldsamheterna i september 2009.

6.2 ÖSTAFRIKA

6.2.1 AFRIKAS HORN

I november 2011 antog EU en strategisk ram där man betonade den vikt unionen fäster vid sina relationer med Afrikas horn och bredden på EU:s politiska, säkerhetsrelaterade, utvecklingsrelaterade och humanitära engagemang⁵⁵ och där man bygger vidare på den höga representantens arbete under 2010, framför allt med piratdådsproblemet.

⁵⁵ Europaparlamentet antog den 15 september 2011 en resolution om hungersnöden i Afrika [P7_TA-PROV(2011)0389].

Stabiliteten på Afrikas horn är av strategiskt intresse för EU. Ett okontrollerat, politiskt försummat och ekonomiskt marginaliserat Afrikas Horn påverkar inte bara länderna i regionen utan även EU:s stabilitet och säkerhet. I den strategiska ramen erkänns därför behovet att ta upp frågan om sambandet mellan otrygghet, fattigdom och samhällsstyrning och den har ett helhetsperspektiv inom vilket EU:s mångsidiga engagemang i regionen sammanförs.

De fem övergripande målen för ramen är att bidra till fred och säkerhet, och EU-insatserna i Somalia, Sudan och Sydsudan är centrala för dessa ansträngningar, men även att avhålla från konflikter i regionen i framtiden och att lindra verkningarna av osäkerheten i regionen, som piratdåd och terrorism, att bidra till att bygga upp demokratiska statsstrukturer som kan ställas till ansvar, att stödja utveckling och ekonomisk tillväxt och att främja regionalt samarbete särskilt via den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten som de åtta staterna på Afrikas horn tillhör (Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya, Somalia, Sydsudan, Sudan och Uganda). EU kommer att för maximal genomslagskraft använda alla sina instrument för att genomföra denna övergripande strategi. EU utnämnde i december 2011 Alexander Rondos till unionens första särskilda representant för Afrikas horn någonsin, för att initialt bistå Somalia med inriktning på de regionala dimensionerna av konflikten där samt på piratdåden.

I slutet av 2011 inleddes medlemsstaternas diskussioner om en förlängning till och med december 2014 av **insatsen Atalanta, Eunavfor Somalia, för bekämpande av piratdåd**. Inom insatsen har man genom att eskortera över 120 handelsfartyg till Mogadishu i Somalia gjort det möjligt för Världslivsmedelsprogrammets fartyg att på ett säkert sätt leverera livsmedelsbistånd. Ett ungefär lika stort antal sårbara fartyg har skyddats när de levererat förnödenheter till AU:s fredsstödjande uppdrag i Somalia (Amisom).

Trots att den totala frekvensen piratdåd i regionen fortfarande är hög, och har reella konsekvenser för internationell handel, har insatsen Eunavfor Somalia för bekämpande av piratdåd visat sig vara framgångsrik när det gäller att minska antalet piratdåd utanför Somalias kust. Antalet kapade fartyg och framgångsrika attacker minskade under 2011 och detta kan delvis tillskrivas det förhållandet att Eunavfor Somalia tillämpade en effektivare taktik med totalt 75 avvärjda attacker under 2011.

På grundval av överföringsavtalen med Seychellerna och Kenya har 22 misstänkta pirater överförts för lagföring i Seychellerna och 79 till Kenya sedan insatsen inleddes. EU arbetade samtidigt tillsammans med FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå för att genom stabilitetsinstrumentet stödja Seychellernas rättssystem. EU ingick också ett överföringsavtal med Mauritius och inledde förhandlingar med Tanzania om ett liknande avtal.

Som ett led i den övergripande strategin mot piratdåd beslutade rådet i december 2011 att inleda ett uppdrag inom ramen för GSFP som ska bygga upp maritim kapacitet i regionen (Eucap Nestor). Genom uppdraget ska man stärka den maritima kapaciteten i fem länder i regionen och stödja en på rättsstatsprincipen grundad respons på piratverksamheten i Somalia.

I juli 2011 beslutade rådet att utvidga och ge mandat för EU:s utbildningsuppdrag i Somalia (EUTM Somalia), som stöder utbildningen i Uganda av somaliska säkerhetsstyrkor. EU:s militära uppdrag genomfördes fortsatt i nära samordning med partnererna, inbegripet den federala övergångsregeringen (Somalia), Uganda, AU, FN och USA. EU:s utbildningsuppdrag är ett viktigt inslag i EU:s övergripande engagemang till stöd för Somalia.

Under detta andra mandat kommer utbildningsuppdraget att inriktas på att utveckla ledningskapaciteten och kapaciteten att sköta sin egen utbildning genom att tillhandahålla utbildning för lägre befäl, underofficerare, specialister och utbildare. Det nya uppdraget kommer att omfatta två utbildningsperioder på sex månader och beräknas avslutas i slutet av 2012. Parallellt med det övervakade Europeiska utrikestjänsten återintegreringen och anställningen av de soldater som tränats under det första mandatet och resultatet var alltigenom tillfredsställande. Dessa soldater bidrog till att utvidga det område i Mogadishu som står under den federala övergångsregeringens och Amisoms kontroll. EU har fortsatt att ge ekonomiskt stöd till Amisom.

Rådet enades i december 2011 om att påskynda planeringen för aktiveringen av operationscentrumet för insatserna på Afrikas horn.

6.2.2 SUDAN/SYDSUDAN

Sydsudans⁵⁶ självständighet i juli 2011 var en milstolpe i genomförandet av det sudanesiska övergripande fredsavtalet. Förutom att öppna en EU-delegation i Juba började EU tillämpa en övergripande strategi på såväl Sudan som Sydsudan. Trots den optimism som präglade ceremonin på självständighetsdagen, då den höga representanten deltog, försämrades förbindelserna mellan de båda staterna på ett oroväckande sätt under andra halvåret. EU förblir oroat över att Sudan och Sydsudan inte gjort några framsteg när det gäller att lösa kvarstående frågor om det övergripande fredsavtalet och situationen efter uppdelningen. Säkerhetsrådet och de därav följande humanitära kriserna i Blå Nilen, Södra Kurdufan⁵⁷ och Abyei följdes särskilt noga av EU.

⁵⁶ Europaparlamentet antog den 9 juni 2011 en resolution om Sudan och Sydsudan: situationen efter folkomröstningen 2011 [P7_TA-PROV(2011)0267].

⁵⁷ Europaparlamentet antog den 15 september en resolution om Sudan: situationen i Södra Kurdufan och de stridigheter som utbrutit i delstaten Blå Nilen [P7_TA-PROV(2011)0393].

Rosalind Marsden, Europeiska unionens särskilda representant för Sudan, engagerade sig aktivt tillsammans med andra internationella partner för att stödja arbetet med att genomföra det övergripande fredsavtalet, inbegripet en fredlig folkomröstning om självbestämmanderätt för Sydsudans folk. Hon har också verkat för att lösa konflikterna i Darfur, Södra Kurdufan och Blå Nilen.

För att förhindra att tvisten vid Nilen förvärras uppmanade EU länderna i **Nilbäckenet** att fortsätta att samarbeta för att förvalta Nilens vatten på ett hållbart och för alla parter fördelaktigt sätt.

6.2.3 MADAGASKAR

Madagaskar⁵⁸ omfattades alltjämt av åtgärder enligt artikel 96 i Cotonouavtalet. Tack vare den positiva politiska utvecklingen – färdplan undertecknad med hjälp av medling från Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) – ändrades dock de gällande lämpliga åtgärderna i december 2011 så att EU kunde ge sitt villkorade stöd till den pågående övergångsprocessen.

6.3 CENTRALAFRIKA

6.3.1 DEMOKRATISKA REPUBLIKEN KONGO

I området kring de **stora sjöarna** var genomförandet av president- och parlamentsvalen i Demokratiska republiken Kongo en viktig milstolpe under 2011. Den höga representanten gjorde fyra uttalanden i november och december 2011 där hon gav uttryck för allvarlig oro över processen, samtidigt som hon fördömde oegentligheter, våld och brott mot de mänskliga rättigheterna⁵⁹. EU kritiserade de allvarliga bristerna, frånvaron av öppenhet och insyn i rösträkningen och offentliggörandet av resultat som påverkade förtroendet för valprocessen. I oktober 2011 utnämnde den höga representanten en hög samordnare för området kring de stora sjöarna, Koen Vervaeke.

⁵⁸ Europaparlamentet antog den 9 juni 2011 en resolution om situationen i Madagaskar [P7_TA-PROV(2011)0270].

⁵⁹ Europaparlamentet antog den 7 juli 2011 en resolution om Demokratiska republiken Kongo – massvåldtäkterna i provinsen Sydkivu [P7_TA-PROV(2011)0340].

Två GSFP-uppdrag för reform av säkerhetssektorn är aktiva i Demokratiska republiken Kongo: Eusec RD Congo och Eupol RD Congo.

Mandatet för Eusec RD Congo förlängdes 2010 till och med september 2012. Uppdraget bistår de kongolesiska myndigheterna med försvarsreformen på strategisk nivå, administration och förvaltning av mänskliga resurser, militärutbildning, logistik, mänskliga rättigheter och civil-militärt samarbete. Eusec tillhandahåller de kongolesiska myndigheterna direkt militär rådgivning och bidrar till de nämnda målen genom projekt på fältet.

Eusec hjälpte under 2011 de kongolesiska myndigheterna att distribuera militära identitetskort i hela landet och fortsätter att bistå landet med förvaltningen av mänskliga resurser samt administrativa och finansiella frågor. En av de kongolesiska myndigheternas viktigaste uppgifter under den kommande tiden är att genomföra lagen från augusti 2011 om den kongolesiska arméns organisation. Eusec bistår direkt i detta arbete.

Eupol RD Congo fortsatte under 2011 att stödja reformen av säkerhetssektorn när det gäller polisen och interaktionen med rättsystemet genom övervakning, mentorskap och rådgivning, och bistod även de kongolesiska myndigheterna med genomförandet av handlingsplanen för polisväsendet och den tillhörande lagstiftningsramen. Polisuppdraget bidrog till lokala och internationella insatser för att stärka den nationella polisstyrkans (PNC) kapacitet samt för kapacitetsuppbyggnad och förbättrad samverkan mellan PNC och det straffrättsliga systemet som helhet. Eupols mandat förlängdes under 2011 fram till och med september 2012.

6.3.2 CENTRALAFRIKANSKA REPUBLIKEN

Centralafrikanska republiken fortsatte att vara instabil efter det att de allmänna valen 2011 begränsat det politiska utrymmet. Det medförde att EU engagerade sig än starkare i form av förstärkt politisk dialog med landets myndigheter. EU behöll sin inriktning på fortsatt nationell försoning och konsolidering av fred i landet, även genom att stödja det fredsbyggande uppdrag i landet (Micopax) som leds av Eccas (Centralafrikanska staternas ekonomiska gemenskap).

6.4 SÖDRA AFRIKA

6.4.1 SYDAFRIKA

Det fjärde årliga toppmötet mellan Sydafrika och Europeiska unionen i september 2011 präglades av ett fördjupat strategiskt partnerskap, och ändamålsenliga åtgärder vidtogs för förhandlingarna om handelsfrågorna för avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) och EU, Zimbabwe och ökad samsyn på Libyen. Vid toppmötet utvärderades och välkomnades framstegen med genomförandet av partnerskapet genom den gemensamma handlingsplanen och de politiska dialoger på hög nivå som fördes under året, inbegripet det tredje mötet med Sydafrika på Kuspnivå i juni i Pretoria.

6.4.2 ZIMBABWE

När det gäller Zimbabwe⁶⁰ intog EU en ledande roll i skapandet av ett samförstånd mellan deltagarna i Kimberleyprocessen om utvinningen av Marangediamanter och fick i november 2011 igenom ett avtal som värnar om EU:s principer och syften. Den höga representanten gjorde ett uttalande där hon välkomnade detta resultat som var positivt inte bara för Kimberleyprocessen utan även för Zimbabwes folk, eftersom det ökade öppenheten och insynen så att folket kunde få del av inkomsterna från exporten av naturresurser. I samband med arbetet för förnyad dialog med Zimbabwe avförde EU 35 personer från förteckningen över personer som omfattas av viseringsförbud och frysning av tillgångar, vilket utgjorde ett svar på de viktiga framsteg som gjorts med att möta den ekonomiska krisen och tillhandahålla sociala tjänster. EU förklarade sig villigt att se över de kvarstående åtgärderna med anledning av konkreta framsteg som gjorts i genomförandet av maktodelningsöverenskommelsen och förberedelserna för fredliga och trovärdiga val.

6.4.3 ZAMBIA

I Zambia hölls president- och parlamentsvalen på ett öppet och trovärdigt sätt, vilket medförde en lyckad överföring av makten som kan tjäna som positivt exempel för regionen. EU övervakade valprocessen genom ett valobservatörsuppdrag.

7. NORD-, MELLAN- OCH SYDAMERIKA

7.1 NORDAMERIKA

7.1.1 AMERIKAS FÖRENTA STATER (USA)

Förenta staterna kvarstår som en av EU:s viktigaste partner. Under hela 2011 förstärktes det strategiska partnerskapet mellan EU och Förenta staterna ytterligare. Kontakterna mellan den höga representanten och utrikesminister Clinton var täta och intensiva. Den höga representanten sammanträffade även regelbundet med presidentens nationella säkerhetsrådgivare, Tom Donilon.

⁶⁰ Europaparlamentet antog den 7 april 2011 en resolution om Zimbabwe [P7_TA-PROV(2011)0159].

Toppmötet mellan EU och Förenta staterna⁶¹ i Washington den 28 november var huvudsakligen inriktat på sysselsättning och tillväxt, globala utmaningar och våra medborgares säkerhet samt på utrikespolitik. Vid toppmötet framhölls tillväxt och sysselsättning som en viktig ekonomisk utmaning och ett nyckelområde för EU:s och Förenta staternas samarbete under nuvarande ekonomiska omständigheter och det inrättades en högnivåarbetsgrupp mellan EU och Förenta staterna för denna fråga. Man välkomnade framstegen inom EU:s och USA:s arbetsgrupp om it-säkerhet och it-brottslighet. Vikten av Transatlantiska ekonomiska rådet, som sammanträdde den 29 november, framhölls och dess roll för handelsfrämjande och sysselsättningskapande lyftes fram. Toppmötet föregicks av ett ministermöte i EU:s och Förenta staternas energiråd, med den höga representanten och utrikesminister Clinton som ordförande, vilket ytterligare intensifierade samarbetet mellan EU och USA på området energitrygghet.

Året präglades av kraftfullt och effektivt utrikespolitiskt samarbete mellan EU och USA. Detta var inriktat på EU:s omedelbara grannskap och Mellanöstern där den höga representanten och Europeiska utrikestjänsten var mycket aktiva. EU och USA samordnade noga sina planer för sitt bistånd till reformprocessen i Nordafrika och Mellanöstern, det politiska och humanitära läget i Libyen och de restriktiva åtgärderna mot Libyen, Syrien och Iran. Dessutom fördes en konkret dialog om det långsiktiga utsikterna för den aktuella regionen. EU och USA samarbetade intimt inom Mellanösternkvartetten för fredsprocessen i Mellanöstern. Man agerade också gemensamt på hög nivå i fråga om Ukraina, Vitryssland och Balkan. Det förelåg ett fullständigt program för möten på alla nivåer inom den politiska dialogen.

⁶¹ Europaparlamentet antog den 17 november 2011 en resolution om toppmötet mellan EU och Förenta staterna och om Transatlantiska ekonomiska rådet [T7-0510/2011].

Det redan givande krishanteringssamarbetet utvidgades under 2011 ytterligare i och med undertecknandet den 18 maj 2011 av ett ramavtal om deltagande som ska underlätta för USA att medverka i GSFP-uppdrag och GSFP-insatser. USA var aktivt involverat i GSFP-insatser för krishantering, särskilt i Kosovo (Eulex) och i Demokratiska republiken Kongo (Eusec och Eupol RD Congo). Även det utmärkta samarbetet mellan flottstyrkorna i Indiska oceanen (CTF 151 och Atalanta) bör noteras.

7.1.2 KANADA

Förbindelserna mellan EU och Kanada dominerades 2011 av en serie förhandlingar med hög profil, särskilt om moderniseringen av ramavtalet från 1976, som båda parter vill slutföra 2012, och om ett övergripande avtal om ekonomi och handel⁶². Det nya avtalet om strategiskt partnerskap kommer att i ett juridiskt bindande instrument omfatta politiska dialoger, gemensamma åtaganden och värderingar i fråga om mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen, icke-spridning, främjande av Internationella brottmålsdomstolen och kampen mot terrorism. Det kommer även att bilda ramen för det nuvarande samarbetet i internationella freds- och säkerhetsfrågor samt för andra samarbetsområden.

EU hade under 2011 med ett fullständigt program för politisk dialog med Kanada. Den höga representanten höll flera möten med Kanadas utrikesminister och de stod regelbundet i kontakt med varandra. Kanada fortsatte att bidra till EU:s GSFP-uppdrag i Afghanistan och de palestinska territorierna samt deltog i EU:s valobservatörsuppdrag i Tunisien, Demokratiska republiken Kongo, Niger och Sudan⁶³. Samarbetet var starkt i frågor som sanktioner mot Iran och Syrien samt om effektiv samordning efter den "arabiska våren" i Tunisien, Egypten och Libyen. Man genomförde ett fullständigt program med möten inom den politiska dialogen.

⁶² Europaparlamentet antog den 8 juni 2011 en resolution om handelsförbindelserna mellan EU och Kanada [P7_TA-PROV(2011)0257].

⁶³ EU, Kanada och den belgiska regeringen stod i februari 2001 värdar för en konferens i Bryssel under temat "Haiti, ett år efter jordbävningen", vilket visade på den nära samordningen på fältet och gav möjlighet till diskussion om det fortsatta arbetet.

7.2 SYDAMERIKA

MULTILATERALT

7.2.1 LATINAMERIKA OCH VÄSTINDIEN (LAC)

De politiska förbindelserna med Latinamerika och Västindien fortsatte att stärkas under 2011. Det gjordes framsteg med genomförandet av resultaten från toppmötet i Madrid 2010 genom att associeringsavtalet med Centralamerika och handelsavtalet med Colombia och Peru har paraferats. Man genomförde fyra förhandlingsrundor om associeringsavtalet mellan EU och Sydamerikanska gemensamma marknaden (Mercosur), vilka medförde betydande framsteg. Stiftelsen EU–Latinamerika/Västindiens högkvarter i Hamburg invigdes i november 2011 samtidigt som investeringsmekanismen för Latinamerika (Laif) visade sig vara en särskilt effektiv mekanism för investeringsstöd i regionen. Handlingsplanen från Madrid genomförs fortsatt.

Under 2011 inleddes **förberedelserna inför det kommande toppmötet mellan EU och LAC** i Santiago de Chile i januari 2013. Toppmötets tema, *En allians för hållbar utveckling: att främja investeringar i social och miljörelaterad kvalitet*, är särskilt relevant. Tre EU–LAC-möten mellan högre tjänstemän hölls i januari, april och oktober 2011 för att förbereda toppmötet.

Säkerhet förblev en viktig fråga för Latinamerika och Västindien. "Ad hoc-dialoger" om säkerhet inleddes med Mexiko och Centralamerika. EU gav sitt bestämda politiska stöd till den centralamerikanska säkerhetsstrategi som lades fram vid den internationella konferensen i juni 2011 i Guatemala. EU deltog aktivt i uppföljningen genom mekanismen med den så kallade "gruppen av vänner". Det hölls flera möten inom ramen för EU–LAC-mekanismen mot narkotika.

Säkerhetsrelaterade frågor var också centrala frågor i de politiska samråden om Latinamerika och Västindien med Ryssland, Kanada och Förenta staterna. Den strukturerade dialogen mellan EU och LAC om migration fortsatte vid möten på hög nivå samt vid tekniska möten.

7.2.2 DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EU–LATINAMERIKA (EUROLAT)

Eurolat bidrog i betydande grad till att fastställa policyn för regionen och följa upp utvecklingen. I april 2011 sammanträdde församlingens verkställande presidium i Cartagena de Indias (Colombia) för att i första hand förbereda Eurolats femte plenarförsamling i maj 2011 i Montevideo. Möten i presidiet och Eurolatutskotten hölls i maj (i anslutning till plenarmötet) och november (i Bryssel). Den höga representanten talade vid det sistnämnda mötet, vilket uppskattades mycket av församlingen.

7.2.3 CARIFORUM

Förbindelserna med den **västindiska regionen** präglades under 2011 av uppföljning av de många initiativ som togs 2010. Att fortsätta den politiska dialogen med regionen och att stärka denna var fortsatt en prioritet (en politisk dialog mellan EU och Cariforum på högre tjänstemannanivå är planerad för 2012). Man utformade ett slutgiltigt utkast till EU:s och Västindiens gemensamma strategi, lanserad vid Cariforumtoppmötet 2010, för behandling vid institutionerna och strategin kommer troligen att börja tillämpas under 2012⁶⁴.

BILATERALT

7.2.4 BRASILIEN

Vid det femte toppmötet mellan EU och Brasilien i Bryssel i oktober bekräftades hållfastheten i de strategiska förbindelserna mellan EU och Brasilien och man inriktade sig på förbindelser mellan EU och Brasilien⁶⁵, det internationella ekonomiska läget, klimatförändring, energi och förhandlingarna mellan EU och Mercosur om ett associeringsavtal.

⁶⁴ På områdena handel och samarbete tog genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap fart när handels- och utvecklingskommittén samt genomförandeenheter för avtalet om ekonomiskt partnerskap inrättades och EU-medlemsstaterna hördes om hur avtalets verkan bör optimeras. Arbetet med den regionala halvtidsöversynen bekräftade att det är relevant att bibehålla regional integration som fokussektor och dokumenterade att den västindiska regionen i ligger i täten bland AVS-regionerna när det gäller åtagandegraden inom tionde Europeiska utvecklingsfondens (EUF) anslag för regionalt samarbete. Slutligen godkände EUF-kommittén den sedan länge efterlängta västindiska förvaltningsfonden för infrastruktur i form av ett investeringsanslag för Västindien som kommer att inrättas under 2012.

⁶⁵ Europaparlamentet antog den 20 januari 2011 en resolution om Brasilien: utlämning av Cesare Battisti [P7_TA(2011)0027].

Bland de särskilt viktiga resultaten kan nämnas ett låneavtal om 500 miljoner euro mellan Europeiska investeringsbanken (EIB) och Banco Nacional de Desenvolvimento Economico e Social (BNDES) till projekt för förnybar energi och energieffektivitet, undertecknandet av det gemensamma kulturprogrammet för perioden 2011–2014 samt undertecknandet av tre avsiktsförklaringar som ska underlätta turismen mellan EU och Brasilien, fastställandet av en strukturerad dialog om rympolitik samt ett stärkande av det vetenskapliga samarbetet mellan Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum och det brasilianska ministeriet för vetenskap, teknik och innovation.

En politisk dialog på politisk direktörsnivå upprättades för att öka samarbetet i bilaterala och internationella frågor. Ett första möte ägde rum i Bryssel i maj 2011.

7.2.5 MEXIKO

Förbindelserna med Mexiko, en av våra strategiska partner, fördjupades under 2011. Samordningen ökade under året för att främja gemensamma ståndpunkter i frågor som klimatförändring och spridning av demokrati. Det andra mötet i den bilaterala människorättsdialogen på hög nivå hölls i mars 2011, med särskild inriktning på det interna läget i Mexiko och de reformer som den federala regeringen har genomfört i enlighet med sina internationella förpliktelser. En möte med Mexiko i den gemensamma kommittén hölls i oktober 2011 i syfte att se över genomförandet av det globala avtalet och strategiska partnerskapet.

7.2.6 KUBA

Det sjätte mötet inom den politiska dialogen mellan EU och Kuba hölls i februari i Bryssel. Man tog upp människorättsfrågor samt frågor som står på den internationella agendan, särskilt klimatförändringar. Den diskussion som rådet inledde den 25 oktober 2010 om framtiden för förbindelserna mellan EU och Kuba fortsatte.

7.2.6 HAITI

EU fortsatte under 2011 att ge ett avgörande humanitärt bistånd och samarbetsbistånd till stöd för återuppbyggnaden av Haiti⁶⁶. Utnämningen av premiärminister Conille och inrättandet av en ny regering under tredje kvartalet 2011 utgjorde slutet på en lång politisk kris och gjorde det möjligt att skapa ny dynamik i den bilaterala politiska dialogen mellan EU och Haiti. På människorättsområdet bidrog EU i betydande grad till förberedelserna inför MR-rådets första allmänna återkommande utvärderingen av Haiti.

7.2.7 DE ANDINSKA LÄNDERNA

När det gäller de andinska länderna bekräftades det fortgående framgångsrika genomförandet av associeringsavtalet vid det femte mötet med **Chile** i associeringsrådet (den 7 oktober 2011). Förhandlingar inleddes om ett avtal med en ram för Chiles deltagande i EU:s krishanteringsinsatser. Efter paraferingen av EU:s handelsavtal med **Peru** och **Colombia** i mars har arbetet med att anta detta inletts. I Colombia förväntas de ekonomiska möjligheter som avtalet ger bidra till att bryta den olagliga narkotikanäringens förlamande grepp och stödja president Santos fredsagenda. I Peru kommer avtalet genom att främja hållbar ekonomisk utveckling att bidra till narkotikabekämpning och stärka mekanismerna för förebyggande och hantering av konflikter. EU fortsatte att bekämpa narkotika och narkotikahandel i den andinska regionen som helhet och tog upp denna viktiga fråga till behandling vid möten inte bara med Colombia (i december) och Peru (i mars och december) utan också med **Bolivia** (i september). EU bidrar dessutom till stabiliseringsarbetet på gränsen mellan Colombia och **Ecuador**.

⁶⁶ Europaparlamentets antog den 19 januari 2011 en resolution om situationen i Haiti ett år efter jordbävningen: humanitärt bistånd och återuppbyggnad [P7_TA(2011)0018].

B. HANTERINGEN AV HOT OCH GLOBALA UTMANINGAR

1. SPRIDNING AV MASSFÖRSTÖRELSEVAPEN OCH BÄRARE AV DESSA/KONVENTIONELLA VAPEN

1.1 ICKE-SPRIDNING AV MASSFÖRSTÖRELSEVAPEN

Icke-spridning och nedrustning fortsatte att utgöra en integrerad del av EU:s utrikespolitik under 2011⁶⁷.

Tack vare Lissabonfördraget kunde nya insatser göras för att stärka samordningen mellan EU:s institutioner och medlemsstaterna. Fokus låg på att förena alla instrument och verktyg som står till EU:s förfogande för att göra genomförandet effektivt och konsekvent. Närmare bestämt fortsatte EU att ge sitt stöd till universell anslutning till relevanta internationella fördrag och instrument samt en fullständig tillämpning av dessa. EU fortsatte också att främja införandet av klausuler om icke-spridning (som omfattar massförstörelsevapen samt handeldvapen och lätta vapen) i avtal med tredjestater. Under 2011 inleddes förhandlingar om klausuler om massförstörelsevapen och handeldvapen och lätta vapen med Armenien, Australien, Azerbajdzjan, Georgien, Kanada, Malaysia och Mercosur.

1.1.1 Fördraget om icke-spridning

Under 2011 inriktade EU sina insatser på att aktivt fullfölja genomförandet av den handlingsplan som antogs vid 2010 års konferens för översyn av fördraget om icke-spridning. I juli 2011 hölls ett lyckat EU-seminarium om den massförstörelsevapenfria zonen i Mellanöstern, där nästan 200 akademiker och regeringstjänstemän från EU, samtliga länder i regionen, tredjeländer och berörda internationella organisationer deltog för att bidra till förberedelserna inför 2012 års FN-konferens.

⁶⁷ EU:s insatser inom de olika verksamheterna på området utgick från en uppsättning strategidokument: den europeiska säkerhetsstrategin från 2003, EU:s strategi från 2003 mot spridning av massförstörelsevapen och 2008 års nya handlingslinjer i kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärsystem för sådana vapen, EU:s strategi från 2005 för kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen och den gemensamma ståndpunkten från 2008 om export av konventionella vapen.

De insatser som EU vidtagit vad gäller Iran och Nordkorea beskrivs i respektive kapitel i avdelning A i denna rapport.

1.1.2 Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBT)

EU fortsatte att främja ikraftträdandet av CTBT genom att genomföra rådsbeslutet från juli 2010, för att ytterligare stödja den verksamhet som bedrivs av den förberedande kommissionen för organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBTO). Detta arbete kompletterades av diplomatiska åtgärder⁶⁸. Indonesiens ratificering i december 2011 (som en av de då nio bilaga 2-stater som ännu inte ratificerat CTBT) välkomnades varmt av den höga representanten som ännu ett steg mot målet att få slut på alla kärnvapenprovsprängningar världen över.

1.1.3 Internationella atomenergiorganet (IAEA)

EU fortsatte också att stödja IAEA i Wien⁶⁹. Under 2011 bidrog EU genom stabilitetsinstrumentet med över 10 miljoner euro till IAEA:s projekt för en bank för låganrikat uran och gjorde klart att ytterligare stöd till projektet i form av avsevärda belopp från stabilitetsinstrumentets och Guspas budgetar var att vänta. EU bidrog också med 5 miljoner euro till moderniseringen av IAEA:s laboratorium för kärnsäkerhetskontroller i Seibersdorf (i Österrike). Syftet är att se till att tredjeländers verksamhet på kärnkraftsområdet bedrivs i överensstämmelse med högsta standarder för kärnsäkerhet och skyddsåtgärder. EU och dess medlemsstater bidrar därför också, delvis genom IAEA, med cirka 150 miljoner euro per år till "fredlig användning" både på energiområdet och andra områden.

⁶⁸ Politiska dialoger, démarcher och uttalanden vid det informella plenarsammanträdet i FN:s generalförsamling för högtidlighållandet av Internationella dagen mot kärnvapenprov och vid artikel XIV-konferensen i New York i september 2011.

⁶⁹ EU är med sitt bidrag på över 30 miljoner euro sedan 2004 fortfarande en av de viktigaste bidragsgivarna till IAEA:s kärnsäkerhetsfond som gagnar över 50 länder i Afrika, Mellanöstern, Latinamerika och Asien.

1.1.4 Konventionen om kemiska vapen (CWC)

EU fortsatte sina insatser för att främja universell anslutning till och fullständig tillämpning av CWC. Rådet har inlett arbetet med ett utkast till beslut med utgångspunkt i de positiva erfarenheterna från samarbetet mellan EU och Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). EU inledde också arbetet med sin ståndpunkt gällande framtiden för OPCW.

1.1.5 Biologiska vapen

EU fortsatte arbetet med att motverka hotet från biologiska vapen, som ger allt större anledning till oro världen över⁷⁰. EU deltog aktivt i förberedelserna inför den **sjunde konferensen för översyn av BTV-konventionen** (december 2011) genom att förhandla fram en gemensam ståndpunkt som rådet antog i juli 2011. I den fastställdes EU:s prioriteringar för ett lyckat resultat av konferensen (förtroende för efterlevnad, nationellt genomförande och universalisering av konventionen). Utifrån detta genomförde EU bilaterala samråd med viktiga aktörer och bidrog till ett resultat som trots sina begränsningar kan betraktas som övergripande positivt.

1.1.6 Exportkontroll

Vad beträffar förfarandena för exportkontroll fortsatte EU under 2011 att stödja genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1540, 1673 och 1810 genom en gemensam åtgärd från rådet från 2008 som syftar till att öka kompetensen och kapaciteten hos statstjänstemän i tredjeländer.

⁷⁰ Detta arbete bygger på två gemensamma åtgärder: den ena till stöd för konventionen om biologiska vapen (BTV-konventionen) och den andra till stöd för Världshälsoorganisationens (WHO) verksamhet inom biosäkerhet och bioskydd genom vilken de internationella hälsobestämmelserna tillämpas, med beaktande av vikten av förebyggande åtgärder för biosäkerhet och bioskydd för den internationella säkerheten. FN:s kontor för nedrustningsfrågor (Unoda) genomförde under 2011 fyra regionala seminarium och sju nationella biståndsbesök. WHO anordnade tre regionala seminarier och fyra biståndsbesök och slutförde ett pilotprojekt i Oman om biosäkerhet och bioskydd. De båda ovannämnda gemensamma åtgärderna löpte ut den 31 december 2011 och banade väg för inledandet av internationella förhandlingar om nya rådsbeslut till stöd för BTV-konventionen respektive WHO på områdena för biosäkerhet och bioskydd.

1.1.7 EU fortsatte genomförandet av ett rådsbeslut från 2008 till stöd för **Haag-uppförandekoden**, som är det internationella instrument som omfattar missiler – den huvudsakliga bäraren av massförstörelsevapen (kontakt med stater som inte anslutit sig).

1.1.8 Genom stabilitetsinstrumentets komponent för motverkande av CBRN-risker (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära risker) har inrättandet av **CBRN-kompetenscentrum** framskridit väl i målregionerna och de första centrumen håller nu på att öppnas i Jordanien, Filippinerna, Georgien, Marocko och Algeriet. Deras uppdrag är att stärka det regionala och internationella samarbetet om alla kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära risker, oavsett ursprung⁷¹.

1.1.9 EU fortsatte också att under 2011 följa den internationella debatten om **utarmat uran** och om en eventuell reglering av användningen och framställningen av ämnet⁷².

1.1.10 EU fortsatte sitt arbete med ett utkast till internationell uppförandekod för att förstärka förtroendeskapandet och öppenheten i **verksamheten i yttre rymden**, i samråd med tredjeländer.

⁷¹ FN:s säkerhetsråd välkomnade nyligen inrättandet av dessa centrum (uttalande från ordföranden för FN:s säkerhetsråd av den 19 april 2012).

⁷² Efter Europaparlamentets antagande av 2008 års resolution om användningen av utarmat uran och 2010 års rekommendationer till rådet inför den 65:e sessionen i FN:s generalförsamling fortsatte dialogen mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska utrikestjänsten under 2011, bland annat genom en särskild utfrågning i underutskottet för säkerhet och försvar den 6 oktober 2011, vid vilken utrikestjänsten deltog.

1.2 KONVENTIONELLA VAPEN

1.2.1 Exportkontroll

Medlemsstaternas politik för exportkontroll av konventionella vapen styrdes fortfarande av rådets gemensamma ståndpunkt från december 2008, där det fastställs gemensamma regler för kontroll av exporten av militär teknik och utrustning. Under de sista månaderna 2011 började rådets arbetsgrupp för export av konventionella vapen förbereda den översyn som ska genomföras under 2012. Rådet och Europeiska utrikestjänsten fortsatte under 2011 att fördjupa dialogen med Europaparlamentet om politik för exportkontroll⁷³.

Under 2011 verkade EU extra mycket genom seminarier och studiebesök i olika medlemsstater för att informera om, finansiera och stödja initiativ för att förstärka tredjeländers genomförande av effektiv **vapenexportkontroll**⁷⁴. EU fortsatte att delta fullt ut i förhandlingarna om ett **vapenhandelsfördrag** och deltog i mötena i den förberedande kommittén för vapenhandelsfördraget i mars och juli 2011 samt genomförde extra intensiv utåtriktad verksamhet världen över⁷⁵.

1.2.2 Handeldvapen och lätta vapen

I linje med sin strategi från 2005 i denna fråga fortsatte EU att verka för en strikt kontroll av handeldvapen och lätta vapen inom alla multilaterala forum och i sin politiska dialog med tredjeländer. EU fortsatte också under 2011 att finansiera utformningen av verktyg som förebygger olaglig handel, och att ge stöd till lagerhantering, insamling, registrering och rapportering av vapenöverföring och förstöring av överskottslager på västra Balkan.

⁷³ Europaparlamentet antog en lagstiftningsresolution av den 13 oktober 2011 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om skjutvapen och om införande av exporttillstånd samt import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition (P7_TA-PROV(2011)0440).

⁷⁴ Som del av genomförandet av 2009 års rådsbeslut om utåtriktad verksamhet på området för export av konventionella vapen anordnades två utåtriktade seminarier i syfte att främja principerna och kriterierna i den gemensamma ståndpunkten från 2008. Dessutom tog Ungern, Portugal, Polen och Tjeckien emot fyra studiebesök av tjänstemän från kandidatländer med ansvar för exportkontroll av konventionella vapen i Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Montenegro.

⁷⁵ Efter antagandet 2010 av ett nytt rådsbeslut till stöd för förhandlingarna om vapenhandelsfördraget anordnades i samarbete med Unidir (FN:s institut för nedrustningsforskning) fyra regionala seminarier för länder i Syd- och Centralasien (i Nepal i november 2010), Väst-, Nord- och Centralafrika (i Marocko i februari 2011), Nord-, Mellan- och Sydamerika och Västindien (i Uruguay i april 2011) samt i Ostasien och Stilla havsområdet (i Indonesien i juni 2011).

EU deltog aktivt i de informella samråden inför 2012 års konferens för översyn av FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och undanröja olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, och antog ett nytt rådsbeslut till stöd för verksamheten för att genomföra handlingsprogrammet vid FN:s kontor för nedrustningsfrågor. EU ser FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och undanröja olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen som ett viktigt medel för att ta sig an kopplingen mellan säkerhet och utveckling och ta fram lösningar för att förebygga och reducera bristande säkerhet och främja mänskliga rättigheter.

1.2.3 Truppmminor och klustervapen

EU fortsatte vid olika konferenser och möten under 2011 att främja universalisering och fullständigt genomförande av **Ottawakonventionen om förbud mot truppmminor** och **konventionen om klustervapen**⁷⁶.

2. TERRORISM OCH ORGANISERAD BROTTSLIGHET

2.1 TERRORISM

Under 2011 tog EU upp terroristhotet inom ramen för FN samt i förbindelserna med tredjeländer och internationella organisationer. Vad beträffar tematiska områden prioriterades förebyggande åtgärder, kampen mot radikaliserings och rekrytering samt finansiering av terrorism, inom och utanför EU. Dessutom såg EU till att uppdateringen av FN:s sanktionssystem mot al-Qaida och talibanerna fortsatte och att det genomfördes korrekt.

⁷⁶ EU deltog under 2011 som observatör vid den andra konferensen mellan de avtalsslutande staterna till Oslokonventionen om klustervapen (i Beirut den 11–16 september). EU deltog i det elfte mötet mellan de avtalsslutande staterna till konventionen om förbud mot truppmminor (i Phnom Penh den 28 november–2 december) och följde noga förhandlingarna om ett eventuellt protokoll om klustervapen inom ramen för FN:s konvention om vissa konventionella vapen och den fjärde konferensen för översyn av konventionen. Europaparlamentet antog den 17 november 2011 en resolution om förbud mot klusterammunition (P7_TA-PROV(2011)0512) och en resolution den 7 juli 2011 om framsteg vid åtgärder mot minor (P7_TA-PROV(2011)0339).

EU uttryckte sin solidaritet med terroroffer och erkände behovet av att respektera deras rättigheter. EU understryker hur viktigt det är att alla som fallit offer för terrorism får hjälp och stöd.

Rent geografiskt fortsatte EU att i samband med kampen mot terrorism prioritera Asien, Afrika och Mellanöstern med särskild inriktning på de länder från vilka Europa utsätts för det största hotet, dvs. Pakistan, Afghanistan, Afrikas horn, Sahel och Jemen⁷⁷. Stabilitetsinstrumentet förblev det viktigaste finansiella instrumentet till stöd för tredjeländernas insatser för att förebygga och bekämpa terrorism.

EU gav starkt stöd till inledandet av det globala forumet för terrorismbekämpning i september 2011 i New York. Forumet ger ett värdefullt tillfälle att främja multilateralt och civilt samarbete för terrorismbekämpning och kapacitetsuppbyggnad i stater som anses sårbara med avseende på terrorism⁷⁸. EU deltar aktivt i verksamheterna inom det globala forumet för terrorismbekämpning och delar ordförandeskapet för arbetsgruppen för Afrikas horn med Turkiet. EU:s aktiva engagemang i kampen mot terrorism på Afrikas horn genomförs i enlighet med EU:s strategiska ram som antogs 2011.

⁷⁷ EU förstärkte också sin politiska dialog och sitt samarbete med tredjestater om kapacitetsuppbyggnad inom kampen mot terrorism. Dialoger fördes med Förenta staterna, FN, Turkiet och Konungariket Saudiarabien.

⁷⁸ Forumet främjar fullständigt genomförande av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning. De övergripande målen för forumet är att samordna internationella partner och främja verklig multilateralism. Syftet är att bekämpa terrorism, som är en av de grundläggande orsakerna till instabilitet, och samtidigt främja kapacitetsuppbyggnad. Europeiska unionen förblir en av de starkaste förespråkarna för FN:s globala strategi för terrorismbekämpning och dess övergripande tillvägagångssätt. EU:s och FN:s gemensamma insatser i Centralasien ledde till reell förbättring av det regionala samarbetet i kampen mot terrorismen. I samband med detta antogs en handlingsplan för genomförandet av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning.

Insatserna för terrorismbekämpning i **Sahelregionen** ingår i EU:s strategi för säkerhet och utveckling i Sahel, som utgör ett viktigt steg i arbetet med att förena de utvecklings- och säkerhetsrelaterade aspekterna av EU:s arbete i regionen. I detta sammanhang utvidgades under 2011 EU:s stöd till Malis och Mauretaniens insatser för terrorismbekämpning till att omfatta Niger, med fokus på brottsbekämpning, straffrätt och rättsstatsprincipen samtidigt som de mänskliga rättigheterna respekteras till fullo. Särskilda insatser gjordes för att se till att samordningen med andra EU-instrument och EU-medlemsstaternas insatser skulle fungera. Den omfattande spridning av vapen som följt på Libyenkrisen gör den komplicerade situationen än mer problematisk och påverkar stabiliteten i regionen ytterligare.

2.2 ORGANISERAD BROTTSLIGHET

EU fortsatte under 2011 att ta itu med narkotikahandeln och annan smuggling längs heroin- och kokainvägarna, bland annat genom kapacitetsuppbyggnad i mälländer och genom underlättande av (trans)regionalt informationsutbyte. Dessa åtgärder syftar också till att komplettera EU:s policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet 2011–2013 – ett nytt förfarande för planering och genomförande av politik inom EU.

3. KONFLIKTFÖREBYGGANDE OCH MEDLING

Enligt artikel 21 i Lissabonfördraget tillhör bevarande av freden, konfliktförebyggande och förstärkt internationell säkerhet de grundläggande målen för EU:s yttre åtgärder.

Utrikesrådet slog i juni 2011 fast att Göteborgsprogrammet tio år efter antagandet fortfarande är en användbar politisk grund för ytterligare EU-åtgärder inom konfliktförebyggande. Rådet noterade att påtagliga framsteg gjorts i genomförandet av Göteborgsprogrammet och såg utrymme för förnyade EU-insatser, särskilt på tre områden: förstärkning av kapaciteten för tidig varning och synkronisering med tidiga insatser, förstärkning av EU:s verktyg för medlingskapacitet och konfliktanalys samt inrättande och intensifiering av partnerskap med internationella organisationer och icke-statliga organisationer och berörda institutioner.

4. ENERGITRYGGHET

Meddelandet från kommissionen i samarbete med den höga representanten om trygg energiförsörjning och internationellt samarbete⁷⁹ offentliggjordes i september 2011. Det innehåller en övergripande strategi för EU:s yttre åtgärder gällande energi och försörjningstrygghet. Strategin bygger på förbättrad samordning mellan EU:s medlemsstater vid fastställandet och genomförandet av tydliga prioriteringar för den yttre energipolitiken. Rådet (transport, telekommunikation och energi) gav i november rådet (utrikes frågor) i uppdrag att fortsätta att utveckla denna politik.

EU:s **energiförbindelser med Ryssland** fortsatte att kännetecknas av starkt ömsesidigt beroende, eftersom Ryssland fortfarande var EU:s viktigaste externa energileverantör och EU den främsta externa konsumenten av ryska kolväteresurser. Mekanismen för tidig varning på energiområdet mellan EU och Ryssland, som undertecknades i november 2009, anpassades och förbättrades i februari 2011⁸⁰.

⁷⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om trygg energiförsörjning och internationellt samarbete – *EU:s energipolitik: Samarbete med partner utanför våra gränser*, KOM(2011) 539 slutlig, 7.9.2011.

⁸⁰ Toppmötena mellan EU och Ryssland den 9–10 juni 2011 i Nizjnij Novgorod och den 14–15 december 2011 i Bryssel samt EU:s och Rysslands utrikesministrars ständiga partnerskapsråd den 17 november 2011 i Moskva och EU:s och Rysslands ständiga partnerskapsråd för energi den 1 december 2011 i Moskva, var användbara forum för att hantera frågor bland annat på området energitrygghet.

Ukraina gick med i energigemenskapen den 1 februari 2011. Detta utvidgade EU:s regelbaserade inre energimarknad till att omfatta ett viktigt transitland för energi, vilket bidrog till att förstärka EU:s energitrygghet. Arbetet med att integrera Ukrainas energimarknad med EU:s framskred under 2011.

Bilaterala energisamtal med andra tredjeländer fortsatte. Framför allt undertecknades ett samförståndsavtal i januari 2011 med **Republiken Uzbekistan** om samarbete på energiområdet.

Stärkta energitransportförbindelser förblev ett viktigt område i EU:s strategi för Centralasien. I september 2011 antog Europeiska unionen ett mandat om att förhandla om ett rättsligt bindande avtal mellan EU, **Azerbajdzjan**⁸¹ och **Turkmenistan** om uppbyggnaden av ett **transkaspiskt gasledningssystem**. Det är första gången som EU har föreslagit ett avtal till stöd för ett infrastrukturprojekt som ska bidra till unionens energitrygghet.

Norge är den näst största exportören av olja och gas till EU och stod år 2011 för 13 respektive 24 procent av EU:s import. Norge ingår också i den inre energimarknaden och tillämpar EU:s regelverk på området. Norge förblir en viktig partner vad gäller energitrygghet och det finns utrymme för en vidareutveckling av Norges roll när det gäller EU:s energiförsörjning. Dessutom fortsatte energidialogen mellan EU och Norge, med starka intressen från Norges sida gällande EU:s energifärdplan för 2050 och särskilt EU:s framtida energimix.

⁸¹ Europaparlamentet antog den 12 maj 2011 en resolution om Azerbajdzjan (P7_TA-PROV(2011)0243). Europaparlamentet antog den 15 december 2011 en resolution om Azerbajdzjan, särskilt fallet Rafiq Tagi (P7_TA-PROV(2011)0590).

5. KLIMATFÖRÄNDRING OCH SÄKERHET

EU:s klimatdiplomati fokuserades under 2011 på förberedelserna av den lyckade partskonferensen om UNFCCC (Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar) i Durban i Sydafrika i december 2011⁸². EU kontaktade sina partner för att förbereda dessa evenemang. Till exempel anordnades en rundabordskonferens mellan klimatförhandlare från EU och Afrika som bidrog till en tillnärmning av ståndpunkterna.

Durbankonferensen innebar ett genombrott i de internationella klimatförhandlingarna i och med att en överenskommelse nåddes om en färdplan mot ett framtida globalt övergripande avtal. Enligt denna färdplan ska alla länder, inte bara de industrialiserade länder som är parter till Kyotoprotokollet, åta sig rättsligt bindande åtaganden om utsläpps begränsningar och utsläppsminskningar. Det nya avtalet kommer att förhandlas under 2015 och träda i kraft senast 2020.

Utrikesrådet gav i juli 2011 kommissionen och den höga representanten mandat att ta arbetet vidare i enlighet med tre handlingslinjer: i) främja ambitiösa klimatåtgärder i tredjeländer, främst genom fortsatta politiska dialoger, ii) underlätta genomförandet av klimatpolitik, främst genom EU:s och medlemsstaternas finansiella bistånd och samarbete, och iii) hantera kopplingen mellan klimatförändringarna och internationell säkerhet genom att ytterligare fördjupa kunskaperna om klimatrelaterade hot och möjliggöra tidig varning och tidiga förebyggande insatser⁸³.

⁸² Europaparlamentet antog den 16 november 2011 en resolution om klimatförändringskonferensen i Durban (COP 17) (P7_TA-PROV(2011)0504).

⁸³ Särskild vikt läggs på att skapa synergi mellan bidragen från samtliga EU-aktörer, t.ex. genom att uppdatera nätverket för grön diplomati som sammanför Europeiska utrikestjänsten, kommissionens avdelningar och medlemsstaterna, både vid huvudsäten och i länderna.

C. BIDRAG TILL EN EFFEKTIVARE MULTILATERAL ORDNING

EU konstaterade att globala utmaningar kräver globala lösningar och höll fast vid sitt odelade stöd till multilateralism, i enlighet med Lissabonfördraget⁸⁴. När det gäller EU:s uttalanden i internationella organisationer godkände rådet de allmänna reglerna den 22 oktober 2011. Att EU uppträder konsekvent i multilaterala forum förblir en prioritering.

1. FÖRENTA NATIONERNA

Att ta sig an de tillkortakommanden som EU:s observatörsstatus i FN medför var en huvudprioritering under 2011. Antagandet av FN:s generalförsamlings resolution 65/276 om EU:s medverkan i FN:s arbete i maj 2011 var ett viktigt steg framåt och resultatet av en intensiv och väl samordnad kampanj under ledning av den höga representanten och med deltagande av EU:s institutioner och medlemsstater.

Resolution 65/276 har banat väg för EU:s deltagande i FN:s generalförsamling och dess utskott och arbetsgrupper, vid internationella möten och konferenser som sammankallas under generalförsamlingens överinseende samt i FN-konferenser. Genomförandet av resolutionen orsakade mycket debatt inom FN och resolutionen är ännu inte fullständigt genomförd.

Tillämpningen av principen om skyldigheten att skydda förblev en huvudprioritering för EU i FN⁸⁵ under 2011. EU fortsatte att diskutera och arbeta med genomförandet av konceptet inom EU:s instrument och politik.

⁸⁴ Europaparlamentet antog den 11 maj 2011 en resolution om EU som global aktör: dess roll i multilaterala organisationer (P7_TA-PROV(2011)0229).

⁸⁵ EU bekräftade sitt åtagande om att bidra till Förenta nationernas mål när det gäller krishantering och fortsatte att aktivt diskutera hur EU:s stöd till FN:s fredsbevarande insatser kan förbättras.

EU gav fortsatt stöd till den pågående översynen av FN:s fredsbevarande åtgärder i enlighet med bestämmelserna i initiativet New Horizon och ställde sig bakom den särskilda inriktningen på skydd av civilpersoner.

EU främjade också reformen av FN-systemet. EU stod fast vid sitt åtagande att säkerställa att FN:s finansiella resurser förvaltas effektivt i enlighet med principerna om budgetdisciplin och sammanhållning, i överensstämmelse med högsta internationella standarder.

Under 2011 har en av EU:s huvudprioriteringar varit att arbeta för införandet av en ny metod för bidragsskalor som återspeglar en mer rättvis och balanserad fördelning av det finansiella ansvaret bland medlemsstaterna efter deras betalningsförmåga.

2. OSSE⁸⁶

Under 2011 stödde EU OSSE:s strävanden i olika regionala och tematiska frågor. EU lade särskild vikt vid en förstärkning av OSSE genom hela konfliktcykeln (från tidig varning till återuppbyggnad efter konflikter), bland annat genom det arbete som utförs av högkommissarien för nationella minoriteter och OSSE:s fältuppdrag. EU lade också stor vikt vid framstegen med OSSE:s mänskliga dimension, bland annat OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter och representant för mediefrihet. Samarbetet med OSSE vidareutvecklades på områdena mediefrihet, mänskliga rättigheter, gränsförvaltning och säkerhet samt narkotikakontroll.

EU sätter fortfarande stort värde på den funktion de oberoende OSSE-institutionerna fyller i övervakningen av de deltagande OSSE-staternas genomförande av sina åtaganden och stödet för att förbättra detta. Detta omfattar valövervakning i hela OSSE-området.

⁸⁶ Europaparlamentet antog den 11 november 2010 en resolution om stärkandet av OSSE: en roll för EU (P7_TA-PROV(2010)0399).

EU fortsatte att aktivt bidra till dialogen om den europeiska säkerheten i framtiden och OSSE:s arbete för att förstärka och modernisera vapenkontrollen och åtgärder för förtroendeskapande och säkerhet. EU:s aktiva strategi i OSSE:s forum för säkerhetssamarbete möjliggjorde antagandet av 2011 års Wiendokument om åtgärder för förtroendeskapande och säkerhet. EU stödde en ökad inriktning inom OSSE på att motverka gränsöverskridande hot som t.ex. kampen mot internationell terrorism, it-säkerhet, människohandel och olaglig handel med vapen samt icke-spridning av massförstörelsevapen. I detta sammanhang välkomnade EU inrättandet av en ny avdelning för motverkande av gränsöverskridande hot vid OSSE:s sekretariat.

Trots intensiva insatser från EU gick det emellertid inte att nå framsteg inom OSSE:s samtliga tre dimensioner och under ministerrådet i Vilnius i december 2011 framförde EU allvarlig oro över bristen på framsteg inom den mänskliga dimensionen.

3. EUROPARÅDET

EU fortsatte sitt samarbete med Europarådet i linje med samförståndsavtalet mellan de båda organisationerna, framför allt i fråga om den europeiska grannskapspolitiken och västra Balkan, demokrati, rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna. Samarbetet med Europarådet gick särskilt bra på området rättsliga och inrikes frågor. 2010 års samarbetsutsikter formaliserades under 2011 genom att ett gemensamt program för 4,8 miljoner euro undertecknades med Europarådet för att stärka demokratiska reformer i länder i södra Medelhavsområdet. De båda organisationerna enades också om att fördjupa sitt samarbete i Centralasien med inriktning på rättsstatsprincipen. EU fortsatte förhandla om sin anslutning till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och avslutade arbetet på den informella arbetsgruppsnivån (7+7) i juli 2011 med ett utkast till anslutningsavtal, som senare översändes till de båda organisationernas arbetsgrupper för ytterligare diskussion och förhandlingar.

D. FRÄMJANDE AV MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, DEMOKRATI OCH RÄTTSSTATSPRINCIPEN

EU:s arbete för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen stärktes av det faktum att 2011 var Europeiska utrikestjänstens första hela verksamhetsår. Den höga representantens engagemang för dessa frågor återspeglades i det gemensamma meddelandet från den höga representanten och Europeiska kommissionen *Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – effektivare metoder*, som antogs den 12 december 2011. I meddelandet presenterades ett antal uppslag för EU:s fortsatta strategi på området.

Den arabiska våren innebar en milstolpe för Europeiska utrikestjänstens första år och medförde nya samarbetsmöjligheter på regional och lokal nivå. EU insåg vilken historisk betydelse de pågående förändringarna i det södra grannskapet har och gav uttryck för sin fasta beslutsamhet att vid behov tillhandahålla lämpligt stöd till dem som strävar efter demokrati och öppna samhällen. I en anda av ömsesidigt ansvarsutkrävande uppmanade EU sina partner att fortsätta sina insatser för att bygga upp genuin demokrati, särskilt genom att stärka yttrandefriheten och mötes- och föreningsfriheten, bygga upp starka demokratiska institutioner och främja kvinnors rättigheter och jämställdhet. För att bygga upp en hållbar demokrati krävs det också ett effektivt och oberoende rättsväsende och fortsatta insatser för att ta itu med korruption och reformera säkerhetssektorn.

Den arabiska våren visade också hur viktiga sociala nätverk och internet är för **främjandet av reformer och mänskliga rättigheter**. EU fördömde upprepade gånger restriktionerna av **internettillgången** och gripandet av bloggare. Detta gjordes inom ramen för EU:s bilaterala förbindelser med tredjeländer och i multilaterala forum. EU lanserade i december 2011 strategin mot nedkoppling (*No Disconnect Strategy*) för att utforma verktyg som ska göra det möjligt för EU att hjälpa det civila samhällets organisationer eller enskilda medborgare att få tillgång till teknik för elektronisk kommunikation, bland annat internet.

Ett globalt avskaffande av **dödsstraffet** utgjorde fortfarande kärnan i EU:s människorättspolitik. EU har använt alla till buds stående medel, med utgångspunkt i EU:s riktlinjer för dödsstraffet. Frågan om dödsstraffet togs systematiskt upp i många EU-dialoger och samråd som EU håller med tredjeländer. EU, inklusive den höga representanten, välkomnade alla de positiva tendenserna världen över: De utfärdade offentliga uttalanden och förklaringar för att välkomna det faktum att USA-delstaten Illinois 2011 beslutade att avskaffa dödsstraffet, följd av delstaten Connecticut 2012, medan andra länder, som Etiopien under 2011, tog steg mot upprätthållandet av ett moratorium. Samtidigt utfärdade EU allmänna démarcher i länder där situationen var under förändring och enskilda démarcher där det förelåg klara och allvarliga överträdelser av internationella miniminormer, såsom avrättningar av minderåriga och mentalt sjuka, steningsstraff och fall som strider mot principen om de allvarligaste brotten. EU har bland annat genom den höga representanten gjort uttalanden, utfördat förklaringar och gjort démarcher i vilka man framför sin oro över avrättningar i Iran, Irak, Förenta staterna, Kina, Japan, Saudiarabien och Vitryssland. I juli 2011 fördömde den höga representanten med eftertryck den rapporterade avrättningen av Aleh Hrysjkautsou och Andrej Burdyka och i december 2011 beklagade hon att Dzmitryj Kanavalau och Uladzislau Kavaljou dömts till döden av Högsta Domstolen. Vid båda tillfällena uppmanade hon Vitryssland att delta i ett globalt moratorium mot dödsstraffet. I februari 2011 antog Kina ändringar av strafflagen som innebar en minskning av det antal brott som kan bestraffas med döden. Fortfarande är emellertid 55 brott belagda med dödsstraff.

Under 2011 reagerade EU kraftfullt mot det ökande antalet fall av **religiös intolerans och diskriminering**⁸⁷ runtom i världen. Vid mötet i utrikesrådet i februari antogs slutsatser där EU:s allvarliga oro upprepades och alla former av intolerans, diskriminering och våld fördömdes⁸⁸. I EU:s årliga rapport om mänskliga rättigheter, som offentliggjordes i september 2011, behandlades religionsfrihet ingående. EU arbetade hårt inom FN för att befästa ett samförstånd om behovet av att bekämpa religiös intolerans och värna om religions- och trosfriheten. Under 2011 gjordes goda framsteg i detta avseende och enighet nåddes för första gången i Genève och New York om resolutioner om religions- och trosfrihet och kampen mot religiös intolerans, vilka hade lagts fram av EU respektive Islamiska samarbetsorganisationen (OIC).

EU fortsatte under 2011 att spela en framträdande roll inom **FN:s system för mänskliga rättigheter**⁸⁹. I februari 2011 bidrog EU till sammankallandet av en specialsession i FN:s råd för mänskliga rättigheter (MR-rådet) om **Libyen**, där den historiska rekommendationen om Libyens utslutning från MR-rådet antogs. EU tog flera gånger under 2011 upp frågan om människorättssituationen i **Syrien** i MR-rådet och i tredje utskottet vid FN:s generalförsamling och byggde upp en allians av länder från samtliga regioner, inbegripet arabvärlden. EU bidrog till inrättandet av den oberoende undersökningskommissionen för människorättssituationen i Syrien. I juni 2011 fick EU igenom antagandet av en resolution från MR-rådet om människorättssituationen i **Vitryssland**. EU fortsatte även att arbeta för resolutioner om **Burma/Myanmar** samt **Nordkorea**, både i MR-rådet och generalförsamlingen.

⁸⁷ Europaparlamentet antog den 20 januari 2011 en resolution om situationen för kristna när det gäller religionsfrihet (P7_TA(2011)0021).

⁸⁸ Viktiga meddelanden rörande religions- och trosfrihet utsändes i februari 2011 till EU:s delegationer med mandat att i samordning med EU-medlemsstaternas ambassader noga bevaka situationen i värdländerna.

⁸⁹ Europaparlamentets antog den 10 mars 2011 en resolution om prioriteringarna inför det sextonde mötet i FN:s råd för mänskliga rättigheter och 2011 års översyn (P7_TA(2011)0097).

I mars 2011 deltog femton EU-medlemsstater i den grupp som utarbetade uttalandet om upphörande av våldshandlingar och andra brott mot mänskliga rättigheter grundade på sexuell läggning och könsidentitet, som 85 länder i FN:s råd för mänskliga rättigheter enades om. EU välkomnade också den banbrytande resolutionen om **mänskliga rättigheter, sexuell läggning och könsidentitet**⁹⁰, som stöddes av stater från alla regioner och som hade utarbetats av Sydafrika, som antogs av rådet för mänskliga rättigheter i juni 2011.

EU deltog aktivt i det första mötet i maj 2011 i arbetsgruppen vid FN:s råd för mänskliga rättigheter om ett möjligt internationellt regelverk för privata **militär- och säkerhetsföretag**. EU vidhöll att militär- och säkerhetsföretag måste ställas till svars för kränkningar av de mänskliga rättigheterna oavsett de utför sina insatser.

I samarbete med gruppen av latinamerikanska länder lyckades EU i FN:s generalförsamling förlänga mandatet för FN:s generalsekreterares särskilda representant för **barn och väpnade konflikter**⁹¹.

⁹⁰ Europaparlamentet antog den 28 september 2011 en resolution om mänskliga rättigheter, sexuell läggning och könsidentitet inom ramen för FN (P7_TA-PROV(2011)0427).

⁹¹ EU uppdaterade även förteckningen över prioriterade länder för genomförande av EU:s riktlinjer om barn och väpnade konflikter i enlighet med FN:s förteckning.

EU gav sitt fulla stöd till godkännandet av FN:s vägledande principer om **företag och mänskliga rättigheter** i rådet för mänskliga rättigheter i juni 2011. FN:s vägledande principer införlivades också i EU:s egen politiska ram om företagens sociala ansvar⁹².

EU vidhöll sitt starka stöd för **kampen mot ostraffade brott** i de allvarligaste fallen⁹³. EU uppdaterade, i enlighet med vad som utlovades vid översynskonferensen i Kampala 2010, sin gemensamma ståndpunkt 2003/444/Gusp genom rådets beslut 2011/168/Gusp, som antogs i mars 2011⁹⁴. Under 2011 arbetade EU oavbrutet för ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning i största möjliga omfattning av Romstadgan för **Internationella brottmålsdomstolen (ICC)**. Detta arbete gjorde framsteg under 2011. EU undertecknade 2012 tre bilaterala avtal som innehöll ICC-klausuler, paraferade ytterligare tre och inledde förhandlingar om ytterligare femton. EU har också inkluderat ICC-klausuler i många av sina handlingsplaner för den europeiska grannskapspolitiken.

Under hösten 2011 inledde EU en översyn av sina **riktlinjer för främjande och skydd av barnets rättigheter** i syfte att anpassa dem till den senaste internationella utvecklingen och till lokalt styrt fastställande av prioriteringar i fråga om de mänskliga rättigheterna. Vintern 2011 inledde EU en tematisk lobbykampanj (med démarcher) till stöd för FN:s globala kampanj för ratificering av de två fakultativa protokollen till konventionen om barnets rättigheter. EU kommer genom politisk dialog och andra former av verksamhet för att öka medvetenheten att fortsätta att på lokal nivå arbeta för ratificeringen av dessa instrument och av ILO:s konvention nr 182 om de värsta formerna av barnarbete.

⁹² I meddelandena *En förnyad EU-strategi för företagens sociala ansvar* och *Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder* från 2011 erkändes FN:s vägledande principer som internationella normer för företag och mänskliga rättigheter, vilka alla europeiska företag bör respektera. Båda dokumenten innehåller också förslag till konkreta åtgärder för att genomföra FN:s vägledande principer. Europaparlamentet antog den 8 juni 2011 en resolution om den yttre dimensionen av socialpolitiken, främjande av arbetsnormerna och de sociala normerna och de europeiska företagens sociala ansvar (P7_TA-PROV(2011)0260).

⁹³ Europaparlamentet antog den 17 november 2011 en resolution om EU:s stöd till Internationella brottmålsdomstolen: utmaningar och svårigheter (P7_TA-PROV(2011)0507).

⁹⁴ Syftet med det nya rådsbeslutet är att få till stånd universellt stöd för Romstadgan genom att främja bredast möjliga deltagande i den, att bevara stadgans integritet, stödja domstolens oberoende och ett effektivt domstolsarbete, stödja samarbete med domstolen och stödja genomförandet av principen om komplementaritet.

Under 2011 gjordes interna framsteg med EU:s åtagande i fråga om situationen för **kvinnor vad gäller fred och säkerhet**. I maj 2011 antog rådet rapporten om EU:s indikatorer för den övergripande strategin för EU:s genomförande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820 om kvinnor, fred och säkerhet. Nästa rapport ska läggas fram 2013.

Europeiska unionen upprätthöll sin policy att införa en **människorättsklausul** i alla politiska ramavtal som ingås med tredjeländer, till exempel associeringsavtal och partnerskaps- och samarbetsavtal⁹⁵. Inga nya avtal med människorättsklausul undertecknades dock eller trädde i kraft under 2011. EU höll över 40 bilaterala **dialoger om mänskliga rättigheter** med tredjeländer, vilket gav många tillfällen att gå till botten med EU:s farhågor gällande mänskliga rättigheter.

EU påbörjade arbetet med att utarbeta **landstrategier för mänskliga rättigheter** för nära 160 länder runtom i världen, varav 130 utarbetades under 2011⁹⁶. Den 8–9 december 2011 anordnade Europeiska utrikestjänsten i nära samarbete med icke-statliga partnerorganisationer **EU:s och de icke-statliga organisationernas 13:e årliga människorättsforum**, som hade två teman: "Stärkande av genomförandet av EU:s riktlinjer för internationell humanitär rätt" och "EU:s översyn av mänskliga rättigheter och en ny flerårig budgetram – från rekommendationer till handling". Utrikestjänstens och rådets arbetsgrupper kommer att noga beakta resultaten av forumet.

⁹⁵ Människorättsklausulen fastställer att de mänskliga rättigheter som bl. a. anges i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna ska influera parternas inrikes- och utrikespolitik och att de utgör en grundsats i avtalet.

⁹⁶ Huvudmålen för denna strategi är att i) erhålla ökad och mer omfattande kunskap om de viktigaste utmaningarna gällande mänskliga rättigheter i partnerländerna, ii) inrikta EU:s åtgärder på huvudprioriteringar i partnerländerna, både vad gäller politik och finansiellt stöd, så att EU:s strategi kan anpassas bättre till ländernas situation och därmed bli effektivare, i enlighet med begäran från den höga representanten, iii) underlätta och anpassa relevant verksamhet i medlemsstaternas och EU:s diplomatiska beskickningar på fältet och iv) bidra till ett mer omfattande och genomgripande tillvägagångssätt för de olika landsstrategierna och lokala strategierna.

Det gemensamma meddelandet *Ny respons på ett granskning i förändring* innehöll ett förslag om att inrätta **ett europeiskt initiativ för demokrati**. Målet var att skapa initiativet i form av ett självständigt organ med status som juridisk person enligt lagen i en medlemsstat, med uppdrag att komplettera de befintliga EU-instrumenten, särskilt det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter. Det europeiska initiativet för demokrati skulle inledningsvis, men inte uteslutande, vara inriktat på det europeiska granskningen och utgöra ett nytt medel för att underlätta europeiskt stöd till politiska aktörer vid övergång till demokrati eller fredlig kamp för demokrati.

EU fortsatte att spela en viktig roll globalt i stödet till länder som håller på att övergå till demokrati. EU sände under 2011 ut 10 **valobservatörsuppdrag**. Fem valobservatörsuppdrag följde och gav ökad trovärdighet åt viktiga förändringar (regimskiftet i Tunisien, skapandet av ett nytt land i södra Sudan, övergången från militärregim till civilt styre i Niger samt det länge emotsedda skiftet till den politiska oppositionen i Peru och Zambia) och tre valobservatörsuppdrag följde ett relativt smidigt omval av det sittande styret (Nigeria, Tchad och Uganda) medan två valobservatörsuppdrag utfördes under mycket krävande valförhållanden (Nicaragua och Demokratiska republiken Kongo). EU utstationerade dessutom valexpertuppdrag i Benin, Liberia, Elfenbenskusten, Marocko, Guatemala, Thailand, Centralafrikanska republiken och Gambia.

EU fortsatte under 2011 att ta upp frågor med anknytning till **rättsstatsprincipen**, framför allt i människorättsdialogerna med länder som omfattas av den europeiska granskningsspolitiken, med fokus på reform av rättsväsendet, behovet av att stärka rättsväsendets oberoende (i första hand genom inrättandet av nationella rättsliga råd), öka rättsväsendets opartiskhet och effektivitet samt säkerställa att personalen vid brottsbekämpande myndigheter kan utkrävas ansvar. EU ägnade särskild uppmärksamhet åt försvarsadvokaternas roll och funktion och uppmanade länder att respektera deras oberoende ställning och framförde oro över rapporter om trakasserier av jurister.

EU har med Marocko diskuterat frågan om det högsta rättsliga rådets funktionalitet och med Algeriet inrättandet av en kommission för översyn av rättsväsendets funktionssätt. EU genomför ett projekt med en budget på 20 miljoner euro för ett effektivt fungerande rättsväsen i Tunisien.

EU har också tagit upp frågor med anknytning till korrekt rättskipning, som exempelvis onormalt låga andelar friande domar och överdriven användning av förhandlingsuppgivelsen. EU har inlett omfattande tekniska stödprojekt till förmån för rättsliga reformer i ett antal länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken. EU inledde också övervakning på försök i ett flertal länder. EU har även tagit upp frågor som gäller fängelserna, inbegripet tillämpningen av åtgärder för administrativt frihetsberövande.

Under 2011 fortsatte EU att bekräfta och förstärka sitt arbete för att stärka rättsstatsprincipen genom sina GSPF-uppdrag, framför allt Eulex Kosovo, Eupol Afghanistan, Eujust LEX-Irak och Eupol Copps (polisuppdraget för det ockuperade palestinska territoriet). I Kosovo syftar uppdraget till att bistå och stödja Kosovos myndigheter avseende rättsstatsprincipen, med särskild inriktning på domstolsväsendet. Uppdraget har även verkställande befogenheter i fråga om krigsförbrytelser, organiserad brottslighet och korruption.

Eupol Afghanistan gjorde under 2011 avsevärda framsteg i genomförandet av sina tre strategiska mål för rättstatsprincipen: bekämpa korruptionen inom den afghanska polisen, förbättra samarbetet mellan polis och rättsväsende och stärka strukturerna för mänskliga rättigheter vid inrikesministeriet. Genom uppdraget ges afghanska tjänstemän handledning och utbildning och man stöder inrättandet av strukturer som gör arbetet hållbart. Under 2011 bistods genom uppdraget Afghanistans oberoende människorättskommission vid inrättandet av en polisombudsman och det hölls en konferens på kvinnodagen, där sex afghanska ministerier, ett flertal statliga institutioner samt lokala och internationella organisationer deltog. Inom uppdraget fortsattes också det pågående arbetet med att hjälpa justitiekanslern och inrikesministeriet att förbättra sitt samarbete och bekämpa korruption.

På det ockuperade palestinska territoriet gav Eupol Copps stöd till utarbetandet av en övergripande strategi för den palestinska straffrättsliga sektorn, i nära samordning med palestinska partner och befintliga samordningsmekanismer. Eupol Copps ger råd om och stöd till den palestinska straffrättsliga sektorns funktion genom sitt arbete med den palestinska civilpolisen, justitieministeriet, justitiekanslern, domstolarna, det högsta rättsliga rådet, advokatsamfundet, fängelserna och det civila samhället.

Eujust LEX-Irak är EU:s första integrerade rättsstatsuppdrag. Sedan Irak tog över under 2011 kan resultaten trots en svår säkerhetssituation anses vara tillfredsställande, med pågående projekt som omfattar alla delar av Iraks straffrättsliga system på tre orter (Bagdad, Basra och Arbil). Genom att ge specialkurser för högre irakiska tjänstemän och tjänstemän på mellannivå inom det straffrättsliga systemet fortsätter Eujust LEX-Irak att stärka rättsstatsprincipen och främja en anda av respekt för de mänskliga rättigheterna i Irak.

Totalt arbetar 450 personer inom GSFP-uppdragen för rättsstatsprincipen (rättvisa, gränser, fångvård och mänskliga rättigheter).

E. KRISHANTERING

Mot bakgrund av erfarenheterna från Haiti 2010 och den arabiska vårens utveckling har Europeiska utrikestjänsten inrättat ett system för krishantering vars syfte är att omedelbart kunna mobilisera EU:s resurser för att hantera följderna av kriser som orsakas av politisk eller väpnad konflikt, tekniska incidenter, katastrofer som orsakats av människor eller naturkatastrofer, underlätta det politiska beslutsfattandet i en viss krissituation och se till att samordningen av genomförandet av utrikestjänstens verksamhet, internt och med andra aktörer, fungerar som den ska. Utrikestjänstens system för krishantering består av organisatoriska och standardiserade förfaranden för effektiva insatser inom unionens krishantering.

De huvudsakliga verktygen för krishantering är

Krishanteringsnämnden

Krishanteringsnämnden leds av den höga representanten eller av den verkställande generalsekreteraren och inrättades som en permanent enhet med ansvar för de övergripande aspekterna av utrikestjänstens krishantering. Den sammanträder regelbundet för att se till att EU:s åtgärder för förebyggande, beredskap och insatser vid kriser är samordnade.

Krisplattformen

Plattformen underlättar informationsutbytet mellan deltagarna (berörda avdelningar vid utrikestjänsten, kommissionen och rådets generalsekretariat) och förser utrikestjänstens avdelningar med klara och tydliga politiska eller strategiska mål för hanteringen av en viss krissituation.

När t.ex. krisen i Libyen var som djupast sammankallades plattformen för Libyenkrisen 14 gånger. Dessa möten och de efterföljande rapporterna underlättade flödet av information och förvaltningsmässiga beslut mellan de olika avdelningarna som hanterade krisen. Plattformen hanterade politiska frågor, den militära situationen, humanitära problem och säkerhetsfrågor.

EU:s lägescentral

I juli 2011 invigdes EU:s nya lägescentral, som är gemensam för hela EU-systemet och är i drift dygnet runt. Den fungerar som informationscentral för Europeiska utrikestjänsten och kommissionen och förmedlar krisrelaterad information från samtliga källor (öppna källor, EU:s delegationer, medlemsstater, EU:s GSFP-insatser och GSFP-uppdrag, EU:s särskilda representanter och internationella organisationer) till beslutsfattarna. Genom lägescentralen förmedlas korrekt och aktuell information om den politiska och säkerhetsmässiga situationen världen över.

Lägescentralen håller krisplattformen uppdaterad om situationen, ger tidiga varningar och kompletterar arbetet vid Europeiska unionens centrum för underrättelseanalys. Huvuduppgiften för EU:s lägescentral är att effektivisera flödet av realtidsinformation om kriser. Den sammanflätar militära och civila strukturer i en enda och ger därigenom bättre stöd och snabbare informationsflöde än de tidigare separata strukturerna (vilket vid kriser är extra viktigt för GSFP-uppdrag och EU-delegationer i tredjeländer).

EU:s lägescentral sammanställer världsomfattande politiska övervakningsrapporter och pressöversikter två gånger om dagen (vilket innebär att över 700 av vardera togs fram under 2011). Utöver de reguljära uppgifterna sammanställs specialrapporter om vissa ämnen av politiskt intresse i samband med toppmöten och den höga representantens besök i tredjeländer.

Undersökande och avdelningsövergripande krishanteringsuppdrag

Europeiska utrikestjänsten inleder med kort varsel undersökningsuppdrag på begäran av den höga representanten eller den verkställande generalsekreteraren. Syftet med dessa uppdrag är att snabbt bedöma situationen på fältet, upprätta kontakter med lokala samtalspartner och hjälpa till med planeringen av ytterligare EU-insatser. Tack vare uppdragen kan utrikestjänsten reagera snabbt vid yttre kriser. Det är krishanteringsavdelningen som inleder nya undersökningsuppdrag, vilket kan göras inom 24 timmar. Under 2011 utsände Europeiska utrikestjänsten fem undersökningsuppdrag till Libyen, med början i mars, direkt efter revolutionen. Dessa uppdrag samlade in värdefull information som gjorde det lättare att fastställa prioriteringar för EU:s stöd.

I de avdelningsövergripande uppdragen deltar experter från olika avdelningar. De kan sändas ut inom tre till fyra dagar. Syftet med de avdelningsövergripande uppdragen är att sammanställa detaljerade analyser och underbygga planeringen av EU:s fortsatta insatser. Grupperna består av personal från Europeiska utrikestjänsten och kommissionen som kan starta projekt för snabba resultat och hjälpa till med snabb program(om)planering för krisområdet. Under 2011 utsände utrikestjänsten två avdelningsövergripande uppdrag till Libyen och ett till Elfenbenskusten.

Förteckning över krishanteringsexperter

Europeiska utrikestjänsten har upprättat en förteckning över interna krishanteringsexperter som utbildas i förfaranden för krishantering och kan sändas ut till vilken krissituation som helst över hela världen.

Gruppen för konfliktförebyggande

Gruppen för konfliktförebyggande arbetar i nära samarbete med Europeiska unionens centrum för underrättelseanalys med att samla in och kontinuerligt se över information från system för tidig varning om länder och regioner som kan vara i riskzonen för konflikter och kriser. Gruppen lägger fram olika alternativ för snabb hantering/snabba insatser för krishanteringsnämnden eller, i förekommande fall, krisplattformen. Gruppen för konfliktförebyggande upprättar nödvändiga kopplingar till och synergier med EU:s icke krisrelaterade instrument och åtgärder på kort, medellång och lång sikt på området konfliktförebyggande och fredsbyggande.

Sedan gruppen inrättades i oktober 2011 har den sammanträtt fyra gånger. Gruppen har hittills bidragit till utformningen av system och verktyg som kan bidra till att åtgärda glappet mellan tidig varning och snabba insatser. Den har också diskuterat hur konfliktförebyggande kan införlivas i EU:s yttre åtgärder och har enats om ett utkast till riktlinjer för konflikthanpassade strategier, som också ska tillämpas på den nya programplaneringscykeln för bistånd till tredjeländer.

Europeiska utrikestjänstens krishantering i Libyen

Krisen i Libyen bröt ut i februari 2011, bara några veckor efter inrättandet av Europeiska utrikestjänsten. Krisen satte utrikestjänstens krishanteringsmekanismer på hårda prov medan de ännu höll på att införas. Tack vare krisplattformens handledning och förstahandsinformation från snabba undersökningsuppdrag kunde utrikestjänsten ge ett samordnat och effektivt svar på krisen, bland annat genom att snabbt öppna ett EU-kontor i Benghazi och därefter en EU-delegation i Tripoli samt inleda en rad program till stöd för övergången till demokrati.

F. EN EFFEKTIVARE, MER KOMPETENT OCH MER ENHETLIG KRISHANTERING GENOM GSFP

Den höga representanten ledde under 2011 två möten i rådet (utrikes frågor) i konstellationen försvarsministrar. Vid mötet den 23 maj 2011 gick försvarsministrarna igenom utvecklingen av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) och bedömde framstegen med uppföljningen av rådets slutsatser om GSFP från december 2010 och januari 2011. De diskuterade också läget för EU:s militära GSFP-insatser och det fortsatta arbetet. Insatserna omfattar bland annat Althea i Bosnien och Hercegovina, Eunavfor Somalia, Atalanta, för bekämpande av piratdåd utanför Somalias kust samt EU:s uppdrag för utbildning av somaliska förband. Rådet antog slutsatser om sammanslagning och gemensamt utnyttjande av militära resurser och efterlyste en strukturerad långsiktig strategi med en hög ambitionsnivå för en rad olika kapacitetsområden som leder till konkreta resultat.

Vid utrikesrådets möte i juli lade den höga representanten fram sin övergripande civil-militära rapport om GSFP och ledde en diskussion om initiativ på GSFP-området. I rapporten behandlas militära resurser (sammanslagning och gemensamt utnyttjande), permanent strukturerat samarbete, civil kapacitet, civil-militära synergier inom kapacitetsutveckling, förbättring av EU:s krishantering (civil och militär planerings- och genomförandekapacitet, EU:s stridsgrupper) och samarbete med partner (Nato, FN och tredjeländer).

Den höga representanten ledde också försvarsministrarnas möte den 30 november, där man gick igenom utvecklingen och antog slutsatser om GSFP. Ministrarna diskuterade också läget för EU:s militära GSFP-insatser och det fortsatta arbetet. Den höga representanten informerade ministrarna om sina ansträngningar för att stärka krishanteringssamarbetet mellan EU och Nato i överensstämmelse med Europeiska rådets mandat från september 2010 om samarbetet mellan EU och FN samt om sina kontakter med strategiska partner i fråga om GSFP. Rådet fastställde också 2012 års budget för Europeiska försvarsbyrån.

I december antog rådet en uppsättning ambitiösa slutsatser med framtidsperspektiv om GSFP. Rådet upprepade att det finns ett kontinuerligt behov av en övergripande ansats där man i allt högre grad utnyttjar de olika verktyg som EU förfogar över som en del av en konsekvent och verkningsfull strategi för att uppnå EU:s mål och betonade betydelsen av GSFP som ett viktigt inslag i en sådan övergripande strategi.

Rådet välkomnade det arbete som utförs av den höga representanten och utrikestjänsten i överensstämmelse med rådets slutsatser om GSFP från januari och mars 2011 samt, till följd av Weimarinitiativet till vilket Spanien och Italien anslutit sig, den höga representantens rapport om GSFP av den 11 juli 2011 och senare bidrag från medlemsstaterna. Rådet välkomnade även de befintliga bilaterala och multilaterala initiativen mellan medlemsstater, till exempel det pågående samarbetet mellan Frankrike och Storbritannien och många andra pågående och framväxande regionala initiativ, genom vilka innovativa metoder för sammanslagning och gemensamt utnyttjande av resurser bidrar till att förbättra den samlade militära kapaciteten.

Slutsatserna omfattar olika dimensioner av GSFP. Rådet framförde bland annat följande:

- Rådet underströk sitt fasta beslut att bibehålla nuvarande engagemang för pågående GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, samtidigt som man även fortsätter att verka för eventuella nya uppdrag på Afrikas horn samt i Sahel, Sudan och Libyen.
- Rådet betonade vikten av ytterligare utveckling av den civila och militära kapaciteten för GSFP som ett centralt mål i syfte att åtgärda både de befintliga bristerna och växande behov på detta område.
- Rådet efterlyste bättre EU-resultat när det gäller planering och genomförande av uppdrag och operationer, bland annat så att man kan sörja för tidigare och mer effektiv förhandsplanering och en omprövning av förfarandena för EU:s krishantering. Rådet enades om att påskynda planeringen av aktiveringen av operationscentrumet för insatserna på Afrikas horn.
- Rådet framhöll vikten av partnerskap med Nato och FN samt de värdefulla praktiska bidrag och politiska stöd till GSFP-uppdrag och GSFP-insatser som partnerländerna erbjuder. Rådet begärde också en vidareutveckling av GSFP-samarbetet med partner i öster och i Medelhavsområdet efter en prövning från fall till fall.

Den höga representanten redovisade framstegen i fråga om GSFP i ett tal till parlamentet den 13 december.

1. MER KOMPETENT

1.1 CIVIL OCH MILITÄR KAPACITET⁹⁷

Fortsatta insatser gjordes för att åtgärda brister i civil GSFP-kapacitet och för att förbättra resultatet genom utbildning, tillvaratagna erfarenheter och bättre tillgång på utrustning.

⁹⁷ Europaparlamentet antog den 11 maj 2011 en resolution om utvecklingen av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken efter Lissabonfördragets ikraftträdande (P7_TA-PROV(2011)0228).

I juli 2011 hölls ett seminarium på hög nivå med nationella aktörer om underlättande av utstationering av civil personal till GSFP-uppdrag.

I enlighet med rådets slutsatser från december 2011 har Kusp godkänt ett flerårigt arbetsprogram för civil kapacitetsutveckling vilket hade lagts fram av Europeiska utrikestjänsten⁹⁸.

Arbetet med den militära kapaciteten fortsatte under hela 2011 med utgångspunkt i rådets beslut i december 2010, inriktat både på att åtgärda befintliga brister i medlemsstaternas kapacitet och på att möta de ökande behoven ute på fältet av GSFP-insatser (se även Sammanslagning och gemensamt utnyttjande).

EU:s allmänna militära planering ("koncept") har gått framåt, bland annat när det gäller flygoperationer till stöd för GSFP ("Deployable Air Power"), EU:s vunna militära lärdomar, logistiskt stöd och undsättande av personal.

1.2 SAMMANSLAGNING OCH GEMENSAMT UTNYTTJANDE AV MILITÄR KAPACITET

Under hela året betonade rådet att det europeiska samarbetet inom militär kapacitetsutveckling avsett att upprätthålla och stärka GSFP måste förstärkas för att förbättra den operativa effektiviteten mot bakgrund av allt stramare försvarsbudgetar⁹⁹.

⁹⁸ Utrikestjänsten håller för närvarande på att utarbeta detta arbetsprogram och kommer att lägga fram det 2012.

⁹⁹ Europaparlamentet antog den 14 december 2011 en resolution om finanskrisens följder för försvarssektorn i EU:s medlemsstater (P7_TA-PROV(2011)0574).

Den 30 november godkände medlemsstaterna vid Europeiska försvarsbyråns styrelsemöte sammanslagning och gemensamt utnyttjande och tillkännagav ett antal åtaganden rörande särskilda konkreta projekt som byrån möjliggjort. Åtagandena rör följande områden: lufttankning, smart krigsmateriel, utbildning av flygbesättningar, utbildning inom flottan och marin logistik, europeiska transportknutpunkter, underrättelseverksamhet, övervakning och spaning inklusive medvetenhet om situationen i rymden ("Space Situational Awareness"), sjukvårdsstöd, militär satellitkommunikation samt utveckling av andra sammanslagningsprojekt på grundval av befintliga alternativ, exempelvis sjöövervakning, helikopterutbildning och satellitkommunikation.

1.3 TILLVARATAGNA ERFARENHETER OCH BÄSTA PRAXIS INOM DEN CIVILA DELEN AV GSFP

I rådets slutsatser om GSFP från december 2011 efterlystes fortsatta förbättringar av uppdragen genom utvärdering, riktmärkning, konsekvensbedömning, tillvaratagna erfarenheter och bästa praxis.

Framsteg gjordes under 2011 med att sammanföra civila och militära tillvaratagna erfarenheter och bästa praxis från GSFP-insatser. En gemensam databas med civila och militära erfarenheter och bästa praxis inom GSFP håller på att inrättas och bör kunna tas i drift i april 2012¹⁰⁰.

¹⁰⁰ En tematisk rapport om erfarenheterna av ersättningsuppdrag/verkställande uppdrag avseende lokal polis upprättades i samband med utvecklingen av ett nytt EU-koncept för snabba GSFP-insatser, med utgångspunkt i erfarenheterna av det kommissionsfinansierade projektet för EU:s polisutbildning (EUPFT) 2008–2010.

1.4 UTBILDNING OCH ÖVNINGAR

De omfattande ansträngningarna för att uppnå de övergripande målen för GSFP-utbildningen fortsatte under 2011 i syfte att förse medlemsstaterna och EU-institutionerna med kunnig personal (diplomatisk, militär och civil – inbegripet polis och andra brottsbekämpande sektorer), som kan arbeta med alla GSFP-frågor och utsändas på uppdrag och insatser inom GSFP¹⁰¹.

2. EFFEKTIVARE

2.1 SAMARBETE MED PARTNER VID KRISHANTERING

INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

I enlighet med rådets slutsatser från december 2010 fortsatte arbetet tillsammans med tredjeländer och andra internationella organisationer för att stärka kapaciteten och underlätta åtaganden i fråga om EU:s krishanteringsuppdrag och -insatser.

¹⁰¹ Milex 11 genomfördes den 16–27 maj 2011, med generaldirektören för EUMS som övningsledare. Syftet med Milex 11 var att öva och bedöma militära aspekter av EU:s krishantering på militärstrategisk nivå, särskilt på operativ nivå, baserat på ett scenario med en planerad EU-ledd militär operation utan utnyttjande av Natos medel och resurser. Alla mål för övningarna uppnåddes helt. EU:s krishanteringsövning (CME 11) genomfördes den 18 november–6 december 2011. Syftet med övningen var att med utgångspunkt i den nya "övergripande strategin" för krishantering utvärdera och förbättra EU:s kapacitet att hantera kriser, inbegripet EU:s och Europeiska utrikestjänstens beslutsfattande- och planeringsprocesser i en snabbt föränderlig miljö. Vid övningen utnyttjades både civila och militära instrument och dessa samordnades på olika nivåer inom EU. Bland de viktigaste nyheterna i denna krishanteringsövning var att fem EU-delegationer deltog och att, som en följd av Lissabonfördraget, utrikestjänstens nya interna krishanteringsförfarande tillämpades.

2.1.1 SAMARBETET MELLAN EU OCH FN

Särskilda ansträngningar inleddes under 2011 för att förbättra EU:s förmåga att stödja FN:s fredsbevarande insatser, efter många vädjanden från FN på politisk nivå. Utrikestjänsten fastställde, med aktivt deltagande från FN:s avdelning för fredsbevarande insatser, avdelningen för fältstöd och avdelningen för politiska frågor, ett antal praktiska åtgärder i detta syfte. Genomförandet av dessa åtgärder kommer att börja under 2012, så snart som man kommit överens om de tekniska aspekterna. När åtgärderna väl genomförs kommer samarbetet med FN rörande krishanteringsinsatser/fredsbevarande insatser och verksamhet att underlättas avsevärt både när det gäller militära insatser och civila uppdrag.

I slutet av 2011 enades EU och FN om att återuppväcka EU:s och FN:s styrkommitté för krishantering, som upphörde tillfälligt under 2010 i väntan på omstruktureringen av EU efter Lissabon och om att lägga grunden till ett utökat samarbete mellan EU och FN inom civil kapacitetsutveckling.

2.1.2 EU OCH NATO

Det solida samarbetet mellan EU och Nato inom ramen för Berlin plus-arrangemangen för GSFP-insatsen Eufor Althea i Bosnien och Hercegovina fortsatte under 2011.

Rådet välkomnade de konkreta förslagen från den höga representanten i februari om ett pragmatiskt steg-för-steg-upplägg för genomförande av uppdraget från Europeiska rådet i september 2010.

Flera av dessa förslag genomfördes med framgång under 2011:

- Direkta kontakter togs mellan personal från de båda organisationerna för att förbättra kunskaperna om varandras verksamheter och för att ytterligare förstärka samarbetet i insatsområden där båda organisationerna är utsända. Rådet informerades regelbundet om de viktigaste händelserna (främst när det gäller it-säkerhet).
- Man tog i december 2011 initiativ till de första informationsträffarna mellan kommittén för försvarspolitik och planering och gruppen för politiska och militära frågor.

Rådet uppmanade också den höga representanten att fortsätta ansträngningarna med att vidareutveckla ett effektivt och ändamålsenligt samarbete med Nato, särskilt på de områden där båda organisationerna genomför insatser sida vid sida.

Ett närmare samarbete mellan EU och Nato när det gäller initiativen för sammanslagning och gemensamt utnyttjande av resurser samt smart försvar/multinationella strategier har utvecklats för att sörja för sammanhållning, ömsesidig förstärkning och undvikande av överlappning. Rådet uppmuntrade i detta sammanhang till fortsatta nära kontakter mellan de båda organisationernas personal.

Personal från EU och Nato lade fram gemensamma förslag om hur man ska gå vidare för att förbättra det praktiska samarbetet när det gäller kemiskt, biologiskt, radiologiskt och nukleärt (CBRN) försvar, och alla medlemsstater kommer att få tillgång till resultatet av detta. Förslagen stöddes av medlemsstaterna.

Inom ramen för EU:s och Natos resursgrupp fördes diskussioner om ett antal områden av gemensamt intresse med överlappande krav – bland annat sjukvårdsstöd och oskadliggörande av improviserade sprängladdningar samt kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära vapen (CBRN).

Som angetts i tidigare rapporter skulle informationsutbytet på området militära resurser ytterligare underlättas om alla 27 EU-medlemsstater deltog.

2.1.3 EU OCH AU

EU och Afrikanska unionen (AU) fortsatte sin politiska dialog och dialogen i säkerhetsfrågor även genom de regelbundna mötena mellan EU och AU:s utskott för fred och säkerhet. Återigen anslogs ekonomiskt stöd (40 miljoner euro) till de afrikanska ansträngningarna för att bygga upp en afrikansk freds- och säkerhetsstruktur. EU ställde sig positivt till AU:s begäran om stöd på utbildningsområdet genom afrikanska utbildningscentrum, som ett viktigt inslag i den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturen. Den fredsbevarande resursen för Afrika fortsatte att finansiera två afrikanska fredsfrämjande insatser: Amisom i Somalia och Micopax i Centralafrikanska republiken. EU välkomnade att den första strategiska utbildningscykeln för den afrikanska beredskapsstyrkan (Amani) slutförts.

SAMARBETE MED PARTNERLÄNDER

Insatserna intensifierades för att fortsätta att eftersträva dialog och samarbete i viktiga frågor med tredjeländer, inklusive strategiska partner, och för att utveckla förbindelserna med nya partner. EU:s dialog fortsatte med europeiska Natomedlemmar som inte är medlemmar i EU, andra kandidatländer och flera andra viktiga partner, däribland USA, Kanada, Kina, Japan, Ryssland och Ukraina. Rådet tog upp möjligheten att vidareutveckla förbindelserna med grannar i öster och i söder. Detta arbete kommer att drivas vidare från fall till fall, för att bidra till bättre regional säkerhet och stabilitet.

Tolv länder (Albanien, Kanada, Chile, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro, Norge, Nya Zeeland, Schweiz, Turkiet, Ukraina och Förenta staterna) deltog i sju av de pågående uppdragen och insatserna inom GSFP (Eufor Althea, Eulex Kosovo, EUPM i Bosnien och Hercegovina, Eupol Copps, Eupol Afghanistan, Eunavfor Somalie (Atalanta), Eusec RD Congo). I slutet av 2011 accepterade EU Serbiens erbjudande om att bidra till EUTM Somalia och EUTM Atalanta. Ett fruktbart samarbete med flera andra partner fortsatte inom ramen för kampen mot piratdåd.

Efter rådets beslut av den 26 april 2010 om bemyndigande av den höga representanten att inleda förhandlingar med ytterligare tjugo länder har avtal i syfte att inrätta en ram för deltagande i EU:s krishanteringsinsatser ("ramavtal om deltagande") förhandlats fram och ingåtts med Montenegro, Serbien och Förenta staterna. Förhandlingar pågick med ett stort antal partner i syfte att nå fram till liknande avtal (Albanien, Nya Zeeland, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Australien, Brasilien, Chile och Ryssland).

2.2 EU:S SATELLITCENTRUM (EUSC)

Under 2011 bekräftades tendensen att EUSC deltar alltmer till stöd för EU:s insatser och uppdrag och i utrikestjänstens beslutsfattande, och därmed utökas också centrumets arbetsuppgifter. En verksamhetstopp uppstod i och med att nya krisområden uppstod i Nordafrika och Mellanöstern. EUSC arbetade totalt med 119 nya uppgifter, och 464 platser av intresse analyserades. EUSC spelar en allt större roll, med sina analyser av satellitbilder till stöd för beslutsprocessen inom GSFP.

Följande områden kan nämnas särskilt:

- Bevakningen av krisen i Libyen (liksom i Tunisien och Egypten) utgjorde den största enskilda arbetsbördan för centrumet. I enlighet med den höga representantens operativa riktlinjer och godkännandet från kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik lämnades alla EUSC-produkter också ut till Nato/Shape inom ramen för insatsen Unified Protector i Libyen.
- Stödet till operationshögkvarteret i Northwood (Storbritannien) inom ramen för EUNAVFOR Atalanta fortsatte. Där ingick leverans av geospaciala upplysningar (Geoint, GEOspatial INTelligence) avseende piratdåd för att tillmötesgå operativa behov hos de örlogsfartyg som stationerats utanför Somalias kust. EUSC har också tillhandahållit stöd på platsen genom en utstationerad bildanalytiker.

- EUMM Georgia har i stor utsträckning använt sig av EUSC:s produkter. Bland EUSC:s arbetsuppgifter har det ingått att analysera bilder för att kunna rapportera om viktig infrastruktur och verksamhet i regionen.
- Viktiga resultat uppnåddes vid framställningen av geospatiala upplysningar genom fortlöpande övervakning av eventuell spridning av massförstörelsevapen och utvecklingen av kärnteknik i flera länder. Centrumet har analyserat misstänkta anläggningar i länder där det är möjligt att ballistiska robotar och anläggningar för test och uppskjutning håller på att tas fram. Detta arbete påverkades dock av kraven i samband med krisbevakningen, med okända konsekvenser.

3. MER ENHETLIG

Att omsätta den övergripande strategin i övergripande åtgärder är en prioriterad fråga för EU, med GSFP-instrumenten som ingår i EU:s verktygslåda, för att stödja unionens bredare politiska mål, bland annat behovet av att angripa de underliggande orsakerna till en konflikt. Den höga representanten innehar en särskild roll som ordförande för olika sammansättningar av rådet (utrikes frågor) för att öka enhetligheten inom EU:s utrikespolitik.

Det är därför av avgörande betydelse att arbeta för större enhetlighet och bättre synergier mellan konfliktförebyggande, krishantering, utveckling och krislösning.

Som en del i en bredare insats för att utveckla synergier mellan den interna och den externa dimensionen av säkerhet, drevs arbetet vidare med att stärka kopplingarna mellan GSFP och området med frihet, säkerhet och rättvisa¹⁰².

Dessutom inleddes arbetet med genomförandet av solidaritetsklausulen.

Arbetet med att främja **civil-militära synergier** inom EU:s kapacitetsutveckling fortsatte också.

DEL II: INFÖR 2012

När den höga representanten inledde sitt uppdrag fastställde hon tre prioriteringar för EU:s gemensamma utrikespolitik: för det första att inrätta Europeiska utrikestjänsten, för det andra att främja demokrati, stabilitet och välbefinnande tillsammans med Europas grannar och för det tredje att bygga starka strategiska partnerskap med befintliga och framväxande globala aktörer. Dessa tre prioriteringar kommer även fortsättningsvis att leda EU i dess insatser under 2012–2013 i syfte att säkerställa enhetlighet och konsekvens i EU:s utrikespolitik i enlighet med Lissabonfördraget.

Arbetet kommer att bygga på resultaten av EU:s utrikespolitik under Europeiska utrikestjänstens första år. EU kommer att fortsätta att arbeta tillsammans med sina partner för att ta sig an regionala och globala utmaningar, främja EU:s intressen och värderingar och bidra till att för sina medborgare skapa en säkrare värld med ökat välbefinnande.

¹⁰² I detta sammanhang noterade Kusp den 13 maj 2011 det gemensamma arbetsdokumentet "Strengthening Ties between CSDP and FSJ Actors – Proposals for a Way ahead"¹⁰², där kopplingarna mellan GSFP och aktörer på området med frihet, säkerhet och rättvisa utreds. Ett utkast till färdplan¹⁰² har upprättats för det kommande arbetet. I dokumentet pekade man på 27 handlingslinjer för att uppnå konkreta resultat som förbättrar samarbetet mellan dessa områden. Medlemsstaterna uppmanades att delta aktivt i utarbetandet av dessa handlingslinjer. En lägesrapport kommer att läggas fram för berörda beslutande organ i mitten av juli 2012.

Att stödja den demokratiska utvecklingen i grannskapet, särskilt i **Mellanöstern och Nordafrika**, förblir en högsta prioritering för Europeiska unionen. Övergångsprocessen i Tunisien, Egypten, Libyen, Jemen och andra länder i Mellanöstern och Nordafrika kräver fortsatt stöd och fokusering från vår sida. EU kommer att fortsätta med sina insatser i **Syrien** och intensifiera dem för att få ett slut på den våldsamma repressionen och främja en genuin övergång till demokrati. Vi kommer att fortsätta att nära samarbeta med våra internationella partner, särskilt Arabförbundet och Förenta nationerna, för att uppnå detta.

Förändringarna i hela arabvärlden har tydligt visat det akuta behovet av framsteg i **fredsprocessen i Mellanöstern**. Målet förblir en rättvis och varaktig förhandlingslösning på den israelisk-palestinska konflikten med utgångspunkt i en tvåstatslösning. EU kommer att fortsätta att aktivt samarbeta med parterna och inom Mellanösternkvartetten för att diskussionen om sakfrågorna ska kunna återupptas.

Även inom det **östra grannskapet** är det av avgörande betydelse att EU:s engagemang fortsätter, bland annat genom det östliga partnerskapet. Den höga representanten och Europeiska utrikestjänsten kommer att fortsätta att noga följa läget i Ukraina och Vitryssland, inte minst de parlamentsval som 2012 ska genomföras i dessa länder, liksom valen i Armenien och Georgien, vilka alla kommer att vara av avgörande betydelse för den kommande utvecklingen av förbindelserna. Konflikterna i Transnistrien, Georgien och Nagorno–Karabach kommer fortfarande att ha en framskjuten plats på EU:s agenda.

EU kommer att fortsätta att spela en central roll på **västra Balkan**, där utsikterna till EU-medlemskap för länderna i regionen fortsätter att fungera som en katalysator för både inhemska reformer och regionalt samarbete. Vi kommer att fortsätta att underlätta dialogen mellan Belgrad och Pristina och stödja reformprocessen i Bosnien och Hercegovina. EU följde noga resultatet av parlamentsvalen i Serbien i maj 2012. I juni 2012 avslutades uppdraget för Europeiska unionens polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina som kommer att överföra sina kvarvarande uppgifter till Europeiska unionens särskilda representant. Europeiska unionens militära operation i Bosnien och Hercegovina kommer att struktureras om under 2012. Eulex Kosovo kommer att fortsätta att bistå och stödja Kosovos myndigheter när det gäller rättsstatsprincipen.

I överensstämmelse med de principer som fastställs i förhandlingsramen uppmanar EU **Turkiet** att i samordning med EU utveckla sin utrikespolitik som ett komplement till EU:s samt att successivt anpassa sig till EU:s politik och ståndpunkter och ser fram mot att ytterligare stärka sin befintliga politiska dialog med Turkiet för att förverkliga gemensamma mål, bland annat i grannskapet, där Turkiet har en viktig roll.

Även ett fördjupat engagemang med **EU:s strategiska partnerländer**¹⁰³ förblir en viktig prioritering. Det övergripande målet är att göra dessa partnerskap mer operativa med inriktning på specifika och aktuella frågor och på grundval av gemensamma intressen och värderingar.

Ett nära samråd och samarbete med **USA** förblir en hörnsten i vår strategi på områden av gemensamt intresse, t.ex. västra Balkan, det södra grannskapet och Asien–Stillahavsområdet liksom globala frågor som terrorismbekämpning, klimatförändring, internationell utveckling och icke-spridning.

¹⁰³ Det strategiska partnerländerna är Brasilien, Kanada, Kina, Indien, Japan, Republiken Korea, Mexiko, Ryssland, Sydafrika och USA.

Både som strategisk partner och granne **fortsätter Ryssland att vara viktigt genom sitt samarbete med Europa i regionala och globala utrikesfrågor**. Att arbeta tillsammans med Ryssland är av central betydelse för en lösning på de utdragna konflikterna i vårt gemensamma grannskap och som ram för det internationella svaret på andra problem, t.ex. Iran, Syrien eller fredsprocessen i Mellanöstern. EU kommer också att fortsätta samarbetet med Ryssland genom partnerskapet för modernisering och den nordliga dimensionen.

Att stärka och utvidga samarbetet med **Kina** och **Indien**, särskilt om globala och regionala utmaningar inklusive säkerhetsfrågor som bekämpning av piratdåd och terrorism samt it-säkerhet, kommer även i fortsättningen att stå i fokus.

På samma sätt kommer EU att fortsätta att stärka samarbetet med våra partner i Brasilien, Sydafrika, Japan och Sydkorea.

E3+3-förhandlingarna om **Irans kärntekniska program** som ska vara ett svar på de internationella samfundens farhågor om programmets uteslutande fredliga karaktär kommer att förbli en central prioritering för EU:s insatser och uppmärksamhet. Den höga representanten kommer på E3+3-gruppens vägnar att fortsatt och fullt ut engagera sig med utgångspunkt i de möten som hållits i Istanbul, Bagdad och Moskva.

Globala utmaningar som klimatförändringar, energi, terrorism och internationell brottslighet, piratdåd, spridning av massförstörelsevapen, nedrustning och hot mot it-säkerheten kommer också att vara avgörande för EU:s utrikespolitiska agenda.

EU kommer att verka för att genomföra av meddelandet *Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – effektivare metoder*, som innehåller en vision om hur EU och dess medlemsstater ska bredda, fördjupa och integrera sitt **främjande och skydd av mänskliga rättigheter och demokrati** under de kommande åren. EU kommer också att fortsätta att noga följa människorättsläget i partnerländerna och tillhandahålla stöd genom EU:s instrument och politik, bland annat genom principen om "mer för mer" i de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken.

EU:s strategiska ram för **mänskliga rättigheter och demokrati** kommer att vara vägledande för EU:s engagemang på detta område under de närmaste åren. Utnämningen av EU:s särskilde representant för mänskliga rättigheter, den första temainriktade särskilde representanten, kommer att göra EU:s människorättspolitik effektivare och synligare. I arbetet med detta kommer EU att samarbeta nära med partner, multilaterala forum och internationella organisationer på området mänskliga rättigheter och demokrati.

EU kommer att fortsätta att inrikta sig på händelseutvecklingen i **Afghanistan och Pakistan**. De förväntade förändringarna av den internationella militära närvaron kommer att få konsekvenser för Eupol Afghanistan och för vårt bredare samarbete. När det gäller Afghanistan kommer inriktningen inför 2014 att vara samhällsstyrning, polis och rättsstatlighet, bland annat genom Eupol Afghanistans mentorskap och utbildningsverksamhet. När det gäller Pakistan kommer EU att försöka utveckla bredare förbindelser med landets civila regering och demokratiska institutioner genom att genomföra åtagandeplanen som sträcker sig över fem år.

En prioritering kommer att vara att stödja den positiva händelseutvecklingen på senare tid i **Burma/Myanmar**. Tillsammans med internationella partner kommer EU att ge sitt fullständiga stöd till den pågående demokratiseringen.

Som ett led i sitt utökade engagemang i Asien kommer EU att stärka samarbetet med Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) i linje med den handlingsplan som antogs vid mötet mellan EU:s och Aseans ministrar i Brunei.

Konsolideringen av de strategiska förbindelserna med **Afrika** med utgångspunkt i den gemensamma strategin EU–Afrika kommer att förbli i fokus. Utvecklingen av EU:s förbindelser med Afrikanska unionen kommer att få central betydelse för bland annat det fortsatta engagemanget för afrikansk fred och säkerhet söder om Sahara, inbegripet icke-spridning och nedrustning.

Att skapa förbindelser med **Afrikas horn** (Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya, Somalia, Sudan och Uganda) och stödja en positiv dynamik i linje med strategin från november 2011 kommer fortsatt att stå högt på dagordningen för den höga representanten och Europeiska utrikestjänsten. Förstärkningen av rättsväsendet och sjöfartssektorn i Somalia och på Afrikas horn kommer genom ett civilt GSF-uppdrag med militär expertis att bli en viktig komponent i detta arbete. EU kommer också att fortsätta att uppmärksamt följa **Somalia**, kampen mot piratdåd (Eunavfor Somalia, Atalanta) och förstärkningen av stödet till säkerhetssektorn i Somalia (EUTM Somalia).

EU är fast beslutet att stödja den nya självständiga staten **Sydsudan** med att hantera sina allvarliga problem och konsolidera sin status som självständig stat. Parallellt kommer EU att fördjupa sin dialog med regeringen i Sudan (Khartoum). Syftet är att stödja samexistens och ekonomisk utveckling för två fredliga stater. Insatserna för att säkerställa en heltäckande politisk lösning på Darfurfrågan, med ett brett deltagande, kommer att fortgå.

Genomförandet av EU:s strategi för säkerhet och utveckling i **Sahel** kommer också att ha prioritet. Den ökande instabiliteten i Mali och resten av regionen, bland annat i Nigeria, är oroväckande. EU kommer att utstationera en civil GSFP-insats, i inledningsskedet i Niger, för att stödja förbättrad samordning av säkerheten samt utbildning och kapacitetsuppbyggnad. EU kommer fortsatt att engagera sig i arbetet med att finna en varaktig lösning på problemen i Guinea-Bissau (en nyligen genomförd statskupp) samt i Zimbabwe och i andra länder där stabiliteten hotas. Valprocesserna, respekten för mänskliga rättigheter och stärkandet av människorättsinstitutionerna förblir prioriteringar.

EU kommer att fortsätta med insatserna för att främja fred och demokrati i **området kring de stora sjöarna**. EU kommer att samarbeta med afrikanska och internationella partner i området att verka för ett övergripande svar på områdets sammanlänkade problem. Man kommer att uppmärksamt följa utvecklingen i området.

Förbindelserna med **Latinamerika** i samband med det förestående toppmötet mellan EU och Latinamerika och Västindien (LAC) som ska hållas i Chile i början av 2013 är av stor betydelse. Toppmötet 2013 syftar till fortsatt förstärkning av förbindelserna mellan EU och LAC.

Fler åtgärder kommer att vidtas mot **globala och transregionala hot** som piratdåd (och andra hot mot sjöfartsskyddet), terrorism, it-säkerhetshot och andra framväxande globala hot. EU håller på att förstärka kampen mot den organiserade brottsligheten genom sin policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet 2011–2013 och motsvarande yttre åtgärder för att på så sätt förstärka kopplingen mellan inre och yttre säkerhet.

Konfliktförebyggande och fredsbyggande kommer att integreras i EU:s yttre åtgärder, så att unionens förmåga att förebygga kriser stärks och integreras ytterligare, framför allt inom tidig varning och tidiga insatser. Till följd av rådets slutsatser från juni 2011 om konfliktförebyggande kommer insatser att göras för att stärka EU:s medlingskapacitet som ett effektivt och kostnadseffektivt instrument som kan användas i alla faser av konfliktcykeln.

Med utgångspunkt i GSFP-slutsatserna från december 2011 ämnar EU uppdatera sin fokusering när det gäller de möjligheter som **GSFP-uppdrag och GSFP-insatser** ger. Omsorg kommer även fortsättningsvis att ägnas åt att stärka såväl den militära som den civila kapaciteten. I detta sammanhang kvarstår det som en prioritering att förbättra EU:s snabbinsatsförmåga.

Kostnadseffektiva och effektiva samarbetsmetoder såsom sammanslagning och gemensamt utnyttjande av kapaciteten kommer att eftersträvas även i fortsättningen. Arbeta pågår med att avsevärt förbättra EU:s planering och genomförande av civila uppdrag och militära insatser inom GSFP, bland annat genom att på ett bättre sätt integrera den civila och den militära dimensionen och att sörja för tidigare och mer effektiv förhandsplanering. Den höga representanten har tagit initiativ till en omprövning av förfarandena för EU:s krishantering, vilka infördes 2003.

BILAGA I: Budgetåtaganden för Gusp 2011:

19 03 01 01 Övervakningsuppdrag i Georgien	EUR
2011/452/Gusp EUMM Georgia	23 900 000,00
	delsumma 23 900 000,00
19 03 01 02 Eulex Kosovo	
2010/619/Gusp Eulex Kosovo	87 323 600,00
2011/687/Gusp Eulex Kosovo	0,00
2011/752/Gusp Eulex Kosovo	72 800 000,00
	delsumma 160 123 600,00
19 03 01 03 Eupol Afghanistan	
2011/298/Gusp Eupol Afghanistan	0,00
2011/473/Gusp Eupol Afghanistan	60 500 000,00
	delsumma 60 500 000,00
19 03 01 04 Andra konflikthanteringsåtgärder och annan verksamhet	
2010/755/Gusp EUPM Bosnien och Hercegovina	1 300 000,00
2010/755/Gusp EUPM Bosnien och Hercegovina	7 629 324,00
2010/312/ Gusp EUBAM Rafah	1 400 000,00
2011/170/ Gusp Eujust LEX-Irak	250 000,00
2011/380/Gusp Eujust LEX-Irak	27 250 000,00
2011/537/Gusp Eupol RD Congo	7 150 000,00
2011/538/Gusp Eusec RD Congo	13 600 000,00
2011/781/Gusp EUPM Bosnien och Hercegovina	5 250 000,00
2011/858/Gusp Eupol Copps	4 750 000,00
2011/857/ EUBAM Rafah	970 000,00
	delsumma 69 549 324,00

19 03 02 Icke-spridning av kärnvapen och nedrustning	
2010/799/Gusp Förtroendeskapande process – zon fri från massförstörelsevapen – konsortiet för icke-spridning	347 700,00
2011/428/ Gusp Unodas verksamhet för stöd till FN-handlingsprogrammet mot handeldvapen och lätta vapen	2 150 000,00
delsumma	2 497 700,00
19 03 04 Katastrofinsatser	0,00
19 03 05 Förberedande åtgärder och uppföljningsåtgärder	
Juridiska tjänster	12 800,00
Externrevision (5 revisionsuppdrag)	119 316,00
Utrustning för förberedande åtgärder	74,00
delsumma	132 190,00
19 03 06 Särskilda representanter för Europeiska unionen	
2011/119/Gusp EU:s särskilda representant i Kosovo	0,00
2011/203/Gusp EU:s särskilda representant för krisen i Georgien	304 000,00
2011/270/Gusp EU:s särskilda representant i Kosovo	690 000,00
2011/424/Gusp EU:s särskilda representant i södra Medelhavsområdet	855 000,00
2011/425/Gusp EU:s särskilda representant för Centralasien	924 850,00
2011/426/Gusp EU:s särskilda representant för Bosnien och Hercegovina	3 740 000,00
2011/427/Gusp EU:s särskilda representant i Afghanistan	3 560 000,00
2011/478/Gusp EU:s särskilda representant i Kosovo	0,00
2011/499/Gusp EU:s särskilda representant för Sudan och Sydsudan	955 000,00
2011/518/Gusp EU:s särskilda representant för Sydkaukasien och för krisen i Georgien	1 758 000,00
2011/621/Gusp EU:s särskilda representant vid Afrikanska unionen	715 000,00
2011/691/Gusp EU:s särskilda representant i Kosovo	770 000,00
2011/819/Gusp EU:s särskilda representant för Afrikas horn	670 000,00
delsumma	14 941 850,00
Summa	<u>331 644 664,00</u>

BILAGA II

Översikt över sanktionsbeslut 2011¹

Afghanistan/talibaner

Rådets beslut 2011/486/Gusp (EUT L 199, 2.8.2011, s. 57)²

Rådets genomförandebeslut 2011/639/Gusp (EUT L 257, 1.10.2011, s. 24).

Rådets genomförandebeslut 2011/698/Gusp (EUT L 276, 21.10.2011, s. 47).

Vitryssland

Rådets beslut 2011/69/Gusp (EUT L 28, 2.2.2011, s. 40).

Rådets genomförandebeslut 2011/174/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 72).

Rådets genomförandebeslut 2011/301/Gusp (EUT L 136, 24.5.2011, s. 87).

Rådets beslut 2011/357/Gusp (EUT L 161, 21.6.2011, s. 25).

Rådets beslut 2011/666/Gusp (EUT L 265, 11.10.2011, s. 17).

Rådets genomförandebeslut 2011/847/Gusp (EUT L 335, 17.12.2011, s. 81).

Bosnien och Hercegovina

Rådets beslut 2011/173/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 68).

¹ Denna förteckning avser Guspbeslut varigenom restriktiva åtgärder endast föreskrivs. Genomförandet av de åtgärder som omfattas av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt förutsätter också att en rådsförordning eller, i förekommande fall, en rådets genomförandeförordning utarbetas.

² Beslutet avser även terroristgrupper/al-Qaida.

Demokratiska republiken Kongo

Rådets genomförandebeslut 2011/699/Gusp (EUT L 276, 21.10.2011, s. 50).

Rådets genomförandebeslut 2011/848/Gusp (EUT L 335, 17.12.2011, s. 83).

Elfenbenskusten

Rådets beslut 2011/17/Gusp (EUT L 11, 15.1.2011, s. 31)

Rådets beslut 2011/18/Gusp (EUT L 11, 15.1.2011, s. 36)

Rådets beslut 2011/71/Gusp (EUT L 28, 2.2.2011, s. 60)

Rådets beslut 2011/221/Gusp (EUT L 93, 7.4.2011, s. 20)

Rådets genomförandebeslut 2011/230/Gusp (EUT L 97, 12.4.2011, s. 46)

Rådets genomförandebeslut 2011/261/Gusp (EUT L 111, 30.4.2011, s. 17)

Rådets genomförandebeslut 2011/376/Gusp (EUT L 168, 28.6.2011, s. 11)

Rådets beslut 2011/412/Gusp (EUT L 183, 13.7.2011, s. 27)

Rådets genomförandebeslut 2011/627/Gusp (EUT L 247, 24.9.2011, s. 15)

Egypten

Rådets beslut 2011/172/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 63).

Republiken Guinea (Conakry)

Rådets beslut 2011/169/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 59).

Rådets beslut 2011/706/Gusp (EUT L 281, 28.10.2011, s. 28).

Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (Icty)

Rådets beslut 2011/146/Gusp (EUT L 61, 8.3.2011, s. 21).

Rådets genomförandebeslut 2011/421/Gusp (EUT L 188, 19.7.2011, s. 12).

Rådets beslut 2011/705/Gusp (EUT L 281, 28.10.2011, s. 27).

Iran (massförstörelsevapen)

Rådets beslut 2011/299/Gusp (EUT L 136, 24.5.2011, s. 65).

Rådets beslut 2011/783/Gusp (EUT L 319, 2.12.2011, s. 71).

Iran (mänskliga rättigheter)

Rådets beslut 2011/235/Gusp (EUT L 100, 14.4.2011, s. 51).

Rådets genomförandebeslut 2011/670/Gusp (EUT L 267, 12.10.2011, s. 13).

Irak

Rådets beslut 2011/100/Gusp (EUT L 41, 15.2.2011, s. 9).

Nordkorea (Demokratiska folkrepubliken Korea)

Rådets beslut 2011/860/Gusp (EUT L 338, 21.12.2011, s. 56).

Libyen

Rådets beslut 2011/137/Gusp (EUT L 58, 3.3.2011, s. 53).

Rådets beslut 2011/178/Gusp (EUT L 78, 24.3.2011, s. 24).

Rådets genomförandebeslut 2011/300/Gusp (EUT L 136, 24.5.2011, s. 85).

Rådets beslut 2011/332/Gusp (EUT L 149, 8.6.2011, s. 10).

Rådets genomförandebeslut 2011/345/Gusp (EUT L 159, 17.6.2011, s. 93).

Rådets genomförandebeslut 2011/500/Gusp (EUT L 206, 11.8.2011, s. 53).

Rådets genomförandebeslut 2011/521/Gusp (EUT L 227, 2.9.2011, s. 15).

Rådets genomförandebeslut 2011/543/Gusp (EUT L 241, 17.9.2011, s. 30).

Rådets beslut 2011/625/Gusp (EUT L 246, 23.9.2011, s. 30).

Rådets beslut 2011/729/Gusp (EUT L 293, 11.11.2011, s. 35).

Rådets beslut 2011/867/Gusp (EUT L 341, 22.12.2011, s. 56).

Moldavien

Rådets beslut 2011/171/Gusp (EUT L 76, 22.3.2011, s. 62).

Rådets beslut 2011/641/Gusp (EUT L 254, 30.9.2011, s. 18).

Burma/Myanmar

Rådets beslut 2011/239/Gusp (EUT L 101, 15.4.2011, s. 24).

Rådets beslut 2011/504/Gusp (EUT L 212, 18.8.2011, s. 1).

Rådets beslut 2011/859/Gusp (EUT L 338, 21.12.2011, s. 55).

Somalia

Rådets beslut 2011/635/Gusp (EUT L 249, 27.9.2011, s. 12).

Sydsudan/Sudan

Rådets beslut 2011/423/Gusp (EUT L 188, 19.7.2011, s. 20).

Syrien

Rådets beslut 2011/273/Gusp (EUT L 121, 10.5.2011, s. 11).

Rådets genomförandebeslut 2011/302/Gusp (EUT L 136, 24.5.2011, s. 91).

Rådets genomförandebeslut 2011/367/Gusp (EUT L 164, 24.6.2011, s. 14).

Rådets genomförandebeslut 2011/488/Gusp (EUT L 199, 2.8.2011, s. 74).

Rådets genomförandebeslut 2011/515/Gusp (EUT L 218, 24.8.2011, s. 20).

Rådets beslut 2011/522/Gusp (EUT L 228, 3.9.2011, s. 16)

Rådets beslut 2011/628/Gusp (EUT L 247, 24.9.2011, s. 17)

Rådets beslut 2011/684/Gusp (EUT L 269, 14.10.2011, s. 33)

Rådets beslut 2011/735/Gusp (EUT L 296 15.11.2011, s. 53)

Rådets genomförandebeslut 2011/736/Gusp (EUT L 296, 15.11.2011, s. 55)

Rådets beslut 2011/782/Gusp (EUT L 319, 2.12.2011, s. 56).

Terroristgrupper/al-Qaida

Rådets beslut 2011/487/Gusp (EUT L 199, 2.8.2011, s. 73)³

³ Beslutet avser även Afghanistan/talibaner.

Gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp

Rådets beslut 2011/70/Gusp (EUT L 28, 2.2.2011, s. 57).

Rådets beslut 2011/430/Gusp (EUT L 188, 19.7.2011, s. 47).

Rådets beslut 2011/701/Gusp (EUT L 277, 22.10.2011, s. 18).

Rådets beslut 2011/872/Gusp (EUT L 343, 23.12.2011, s. 54).

Tunisien

Rådets beslut 2011/72/Gusp (EUT L 28, 2.2.2011, s. 62).

Rådets genomförandebeslut 2011/79/Gusp (EUT L 31, 5.2.2011, s. 40).

Zimbabwe

Rådets beslut 2011/101/Gusp (EUT L 42, 16.2.2011, s. 6).

BILAGA III

Uttalanden under 2011

Totalt gjordes **593** uttalanden 2011 i fyra kategorier:

- **Uttalanden från den höga representanten på EU:s vägnar:** Dessa avspeglar EU:s officiella ståndpunkt och görs med den höga representantens bemyndigande efter samråd med medlemsstaterna. Om en sådan officiell ståndpunkt saknas ska dessa uttalanden godkännas av medlemsstaterna inom rådet. Tredjeländer kan på inbjudan ansluta sig till ett uttalande.
- **Uttalanden från den höga representanten:** Används för att omedelbart reagera på händelser som kräver en snabb reaktion, om innehållet i uttalandet är okontroversiellt eller ligger i linje med vad som redan överenskommit. Dessa uttalanden görs med den höga representantens bemyndigande utan formellt samråd med medlemsstaterna. Tredjeländer kan inte ansluta sig till ett sådant uttalande.
- **Uttalanden från den höga representantens talesperson:** Kan användas när den höga representantens personliga medverkan inte är nödvändig. Kan göras mycket snabbt.
- **Lokala EU-uttalanden:** Används för uttalanden i en viss lokal/regional fråga. EU:s uppdragschefer i ett land ska då skapa konsensus kring texten.

Antalet uttalanden **per kategori** är:

Kategori	2011
Uttalanden från den höga representanten på EU:s vägnar	86
Uttalanden från den höga representanten	328
Uttalanden från talespersonen	128
Lokala uttalanden	51
Summa	593

Uttalandena fördelas på de **geografiska regionerna** enligt följande:

Region	2011
Afrika	18 %
Asien	11 %
Östeuropa/västra Balkan	18 %
Latinamerika	3 %
Nordafrika	22 %
Mellanöstern/Gulfstaterna	20 %
Multilaterala uttalanden	5 %
Nordamerika	3 %

Fördelningen per **ämne/tematisk fråga** är följande:

Ämne	2011
Mänskliga rättigheter	132
Val/reformer	84
Konflikter/stabiliseringsprocesser	158
Säkerhetsincidenter	82
Lyckönskningar/kondoleansbudskap	25
Icke-spridning	3
Övrigt (resultat av högnivåmöten/restriktiva åtgärder m.m.)	109
Summa	593

Den höga representanten gör även **gemensamma uttalanden** tillsammans med Europeiska rådets ordförande, Europeiska kommissionens ordförande eller med andra kommissionsledamöter. Totalt gjordes 36 gemensamma uttalanden 2011.

Ordförande Herman Van Rompuy/ordförande José Manuel Barroso	4
Kommissionsledamot Stefan Füle	23
Kommissionsledamot Andris Piebalgs:	7
Kommissionsledamot Viviane Reding	2
Summa	36

Alla uttalanden finns på följande webbplats:

Europeiska utrikestjänsten http://eeas.europa.eu/media/index_en.htm

Europeiska unionens råd <http://consilium.europa.eu/press?lang=sv>

EU:s nyhetsrum http://europa.eu/newsroom/index_en.htm

BILAGA IV: Närvaro i Europaparlamentet av den höga representanten och vice ordförande Catherine Ashton under 2011

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. Catherine Ashtons närvaro	Anmärkningar
18/1	EP Election Observation Group, Strasbourg	EU EOMs planning	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
19/1	Plenary, Strasbourg	Freedom of religion/Christians;	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
19/1	Plenary, Strasbourg	Belarus	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
19/1	Plenary, Strasbourg	Sahel region	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
2/2	Mini-Plenary, Brussels	Situation in Tunisia and Egypt	HR/VP Ashton	Cssr Barnier took part of the Sudan debate on behalf of HR/VP
2/2	Mini-Plenary, Brussels	South Sudan referendum	HR/VP Ashton	Cssr Barnier took part of the Sudan debate on behalf of HR/VP
2/3	EP Conference of Presidents (in camera), Brussels	Update on the situation in North Africa	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
9/3	Plenary, Strasbourg	Southern Neighbourhood, and Libya in particular, including humanitarian aspects	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
9/3	Plenary, Strasbourg	EU's approach towards Iran	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
9/3	Plenary, Strasbourg	16th session of the Human Rights Council (Geneva,28/2-25/3)	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
9/3	Plenary, Strasbourg	State of play of the peace process for the Middle East	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
22/3	AFET, Brussels	Exchange of views (incl. FAC debrief)	HR/VP Ashton	SG Vimont present

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. Catherine Ashtons närvaro	Anmärkningar
11/5	Plenary, Strasbourg	Joint debate: - Statement on main aspects and basic choices of CFSP and CSDP (art. 36 TEU) - Situation in Syria, in Camp Ashraf, and the situation of the Coptic Christian community of Egypt - Annual report from the Council CFSP - Development of CSDP following the entry into force of the Lisbon Treaty - EU as global actor: its role in multilateral organisations report	HR/VP Ashton	SG Vimont and DSG Popowski present
5/7	EP Special Committee (under 2002 IIA), Strasbourg (closed meeting)		HR/VP Ashton	Oral briefing; DSG Popowski present
5/7	EP President Buzek + Heads of the Delegations to Third States/Regions		HR/VP Ashton	DSG Popowski present
6/7	Plenary, Strasbourg	Situation in the Arab world and North Africa, Syria and Yemen	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
6/7	Plenary, Strasbourg	EU external policies in favour of Democratisation	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
6/7	Plenary, Strasbourg	Situation in Nagorno-Karabakh	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
6/7	Plenary, Strasbourg	Preparations for the Russian State Duma elections in December	HR/VP Ashton	DSG Popowski present

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. Catherine Ashtons närvaro	Anmärkningar
4/9	Warsaw	COFACC Conference of Foreign Affairs Committee Chairs	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
27/9	Plenary, Strasbourg	Ministerial week's activity at the UN General Assembly, in particular the Middle East peace process and North Africa	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
27/9	Plenary, Strasbourg	Eastern partnership summit (Warsaw, 29 September)	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
27/9	Plenary, Strasbourg	Sexual orientation and gender identity at the UN Human Rights Council	HR/VP Ashton	DSG Popowski present
27/9	Plenary, Strasbourg	Tensions between Turkey and the Republic of Cyprus	HR/VP Ashton	Commissioner Füle took most of the debate on behalf of the HR/VP
28/9	<i>Plenary, Strasbourg</i>	<i>State of the Union - Statement by EC President Barroso (in the presence of all Commissioners)</i>	<i>HR/VP Ashton present – not in a speaking capacity</i>	
12/10	Mini-Plenary, Brussels	Situation in Yemen, Bahrain, Syria and Egypt	HR/VP Ashton	
12/10	Mini-Plenary, Brussels	Current developments in Ukraine	HR/VP Ashton	
23/11	EUROLAT Parliamentary Assembly Executive Bureau, Brussels		HR/VP Ashton	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. Catherine Ashtons närvaro	Anmärkningar
12/12	AFET, Strasbourg	Exchange of views	HR/VP Ashton	EEAS SG Vimont, COO O'Sullivan, DSG Popowski present
13/12	Plenary, Strasbourg	Joint debate on CSDP (Article 36 TEU) and Lisek report on the Impact of the financial crisis on the defence sector	HR/VP Ashton	EEAS SG Vimont, DSG Popowski, MD Marinaki present
13/12	Plenary, Strasbourg	Human rights	HR/VP Ashton	EEAS SG Vimont, DSG Popowski present
13/12	Plenary, Strasbourg	EU-Russia summit	HR/VP Ashton	EEAS SG Vimont, DSG Popowski present
13/12	Plenary, Strasbourg	Situation in Syria	HR/VP Ashton	EEAS SG Vimont, DSG Popowski present
14/12	<i>Plenary, Strasbourg</i>	<i>Sakharov Prize 2011 ceremony</i>	<i>HR/VP Ashton present – not in a speaking capacity</i>	
14/12	EP Special Committee (under 2002 IIA), Strasbourg (closed meeting)		HR/VP Ashton	

BILAGA V: Närvaro i Europaparlamentet av ledamöter av utrike tjänstens styrelse, verkställande direktörer, ordföranden i Kusp och EU:s särskilda representanter under 2011

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrike tjänsten	Anmärkningar
11/1	EP Maghreb Delegation	Situation in Algeria and Tunisia	MD Mingarelli	
19/1	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		DSG Popowski	
25/1	AFET enlarged bureau (in camera), Brussels	Various (incl. EEAS organigramme)	SG Vimont	
25/1	AFET, Brussels	Report on CFSP Annual report	DSG Popowski	
26/1	AFET, Brussels	Role of EUSRs under the Lisbon Treaty	DSG Popowski	
26/1	AFET, Brussels	Negotiations on EU-Russia Agreement	COO O'Sullivan	
27/1	BUDG, Brussels	EEAS building (debate)	COO O'Sullivan	
1/2	AFET (in camera), Brussels	FAC debriefing	SG Vimont	with Csr Füle on behalf of HR/VP
1/2	AFET (in camera), Brussels	Albania	MD Lajčák	
1/2	SURE (Special Committee on Policy Challenges and Budgetary Resources for a Sustainable EU after 2013), Brussels	Budgetary resources external relations	COO O'Sullivan	
7/2	BUDG, Brussels	EEAS building (debate and vote)	COO O'Sullivan	not asked to take the floor
7/2	AFET/DEVE, Brussels	Referendum – South Soudan	EUSR Marsden	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
8/2	AFET / EP Maghreb Delegation, Brussels	Democratic awakening of Arab societies – lessons for the EU	MD Mingarelli	
9/2	AFET Working Group on the Western Balkans (in camera), Brussels	Albania, FYROM	MD Lajčák	
15/2	Plenary, Strasbourg	Albania	MD Lajčák (no active participation)	with C SSR Füle on behalf of HR/VP
15/2	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Lajčák</i>	
15/2	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>	<i>Africa</i>	<i>MD Westcott</i>	
16/2	Plenary, Strasbourg	Situation in Egypt	SG Vimont (no active participation)	with C SSR Füle on behalf of HR/VP
16+17/2	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>	<i>Tunisia/Egypt</i>	<i>SG Vimont, MD Mingarelli</i>	
28/2	AFET (in camera), Brussels	FAC debriefing	SG Vimont	with C SSR Füle on behalf of HR/VP
28/2	SEDE, Brussels	Ongoing CSDP activities ((including debriefing on Informal FAC Defence in Budapest))	DSG Popowski	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
1/3	LIBE, Brussels	North Africa, migration policy	SG Vimont	with Csr Malmström, Coreper Chair, Frontex Director
9/3	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
15/3	DROI, Brussels	Implications for EU Human Rights Policy of the events in the Arab World	DSG Popowski	
15/3	SEDE, Brussels	Situation in Libya: CSDP aspects	DSG Popowski	
16/3	AFET, Brussels	Annual CFSP report	DSG Popowski	did not take the floor
16/3	EP "monitoring group" (in camera), Brussels	Situation in the Southern Mediterranean	SG Vimont	
16/3	16th EU-Ukraine PCC in Brussels, Brussels	Ukraine	MD Lajcak	
17/3	EuroLat, Brussels	Situation on the various Association Agreements and Trade Agreements signed, or presently being negotiated, between the EU and the LAC	MD Leffler	
17/3	EP seminar on EU-China relations, Brussels	EU-China relations	MD Isticioaia-Budura	
22/3	AFET, Brussels	Bahrain	MD Mingarelli + Special Advisor Cooper	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
24/3	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting)	EUSRs; EULEX Kosovo	PSC Chair Skoog	CivOpsCmdr Klompenhouwer also present
6/4	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Mingarelli</i>	
6+7/4	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Isticioaia-Budura</i>	
6/4	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski (tbc)</i>	
6/4	Plenary, Strasbourg	Situation in Syria, Bahrain and Yemen	MD Mingarelli (no active participation)	with HU Minister of state for foreign affairs Németh on behalf of HR/VP
11/4	LIBE/AFET/SEDE, Brussels	EEAS and the AFSJ related policies: the role of SitCen	SG Vimont	SitCen Director Salmi also present
12/4	AFET/DEVE/SEDE, Brussels	Situation in the Ivory Coast and developments in Sudan	MD Westcott	
12/4	AFET WG on Western Balkan (in camera), Brussels	Kosovo	EUSR Feith	
13/4	AFET, Brussels	Situation in the Western Balkans	MD Lajčák	
13/4	AFET (in camera), Brussels	FAC debriefing	DSG Schmid	With Csr Füle on behalf of the HR/VP

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
13/4	SEDE, Brussels	CSDP operation in Libya	DSG Popowski	
13/4	SEDE, Brussels	Exchange of views	MD Miozzo	
13/4	DEVE, Brussels	Hearing on the blurring of roles between humanitarian and military actors: state of play and perspectives	MD Miozzo	
13/4	EP Special Committee (under 2002 IIA) (closed meeting), Brussels	Access to sensitive information - EUFOR Libya	DSG Popowski	Took place in Council premises (JL). MEPs consulted the CMC.
19/4	EP "monitoring group" (in camera), Brussels	Situation in the Southern Neighbourhood	SG Vimont	
10+11/5	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>SG Vimont</i>	
10+11/5	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
11+12/5	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Leffler</i>	
11+12/5	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Lajčák</i>	
11/5	Delegation for relations with Canada, Strasbourg	EU relations with LAC and Canada and exchange of views on policy issues	MD Leffler	
11/5	Trilogue, Strasbourg	External financing instruments	MD Leffler	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
12/5	Delegation for relations with the US, Strasbourg	Preparatory meeting for the 70 th EU-US IPM – exchange of views on EU relations	MD Leffler	
24/5	AFET, Brussels	Feedback on the visit to Jerusalem and the West Bank of the delegation for relations with the PLC	DSG Schmid	
25/5	AFET (in camera), Brussels	FAC debriefing (foreign affairs part)	SG Vimont	With C SSR Füle on behalf of the HR/VP
25/5	<i>PSC informal working lunch, Brussels</i>	<i>With Chairs of AFET (acting), SEDE, DROI and CSDP rapporteur Gualtieri</i>	<i>PSC Chair Skoog</i>	<i>(+ 27 PSC Ambassadors)</i>
26/5	SEDE, Brussels	FAC debriefing (defence part)	DSG Popowski	With BE MoD De Crem on behalf of HR/VP Ashton
25/5	DEVE coordinators (in camera), Brussels	FAC debriefing (development part)	DSG Popowski	With C SSR Piebalgs on behalf of HR/VP Ashton
30/5	Delegation for relations with the Mashreq countries, Brussels	Recent sanctions against Syria and the new border regime at Rafah crossing	MD Mingarelli	
30/5	Delegation for relations with the Palestinian Legislative Council, Brussels	Situation in the region	MD Mingarelli	
6/6	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Miozzo</i>	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
7/6	Monitoring group on the situation in the Southern Mediterranean (in camera), Strasbourg	Current situation in Libya	MD Miozzo	
8/6	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Schmid</i>	
8/6	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Isticioaia-Budura</i>	
8/6	AFET Working Group on the Middle East, Strasbourg (in camera)	Exchange of views	DSG Schmid	
8/6	Delegation for relations with the People's Republic of China, Strasbourg	Exchange of views	MD Isticioaia-Budura	
15/6	AFET, Brussels	Hearing on the situation in Nagorno-Karabakh	MD Lajcak	
15/6	AFET, Brussels	Recommendation to the Council and Commission concerning the negotiations of the EU-Moldova Association Agreement	MD Lajcak	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
15/6	AFET Monitoring Group on the situation in the Southern Mediterranean (in camera), Brussels	European Endowment for Democracy and the new task force on the Southern Mediterranean	SG Vimont	
15-16/6	13 th EU-Moldova PCC, Brussels	State of play of negotiations for an EU-Moldova Association Agreement and the launch of the DCFTA	MD Lajcak	
16/6	Delegation for relations with the Mercosur countries, Brussels	State of negotiations towards the EU-Mercosur Association Agreement	MD Leffler	
21/6	AFET+DEVE, Brussels	Situation in DR Congo and developments in Sudan/South Sudan	MD Westcott	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
23/6	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting)	CSDP missions in the Palestinian Territories (EUPOL COPPS + EUBAM Rafah) and state of play of EUSRs	PSC Chair Skoog	CPCC HoD Deane also present
27/6	AFET (in camera), Brussels	FAC debriefing	SG Vimont	With C SSR Füle on behalf of HR/VP Ashton
5+6/7	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Marinaki</i>	
5+6/7	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Mingarelli</i>	
5+6/7	<i>Informal meetings with MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
12/7	AFET, Brussels	The EU Foreign Policy towards the BRICS and other Emerging powers: objectives and strategies	MD Isticioaia-Budura	
13/7	Delegation for relations with India, Brussels	EU-India relations	MD Isticioaia-Budura	
13/7	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting), Brussels	EUPM BiH; EUMM Georgia	PSC Chair Skoog	Deputy CivOpsCmdr Janvier also present
31/8	AFET (in camera), Brussels	Exchange of views	HoD and EUSR BiH Sørensen	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
31/8	AFET (in camera), Brussels	Exchange of views	EUSR for the Southern Mediterranean Region Léon	
8/9	Delegation for relations with the Mashreq countries, Brussels	Exchange of views	MD Mingarelli	
12/9	AFET, Strasbourg	Recommendations to the Council, the Commission and EEAS on the negotiations on EU-Ukraine AA	MD Lajcak	
12/9	AFET Jointly with SEDE and Maghreb delegation, Strasbourg	Exchange of views on the situation in Libya	MD Miozzo	
12/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Lajčák</i>	
12-13/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Miozzo</i>	
14/9	Plenary, Strasbourg	Situation in Lybia, Syria + State of play of the Middle East Peace Process	SG Vimont (no active participation)	with PL Europe Minister Dowgiewicz on behalf of HR/VP Ashton
14/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>SG Vimont</i>	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
14/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>COO O'Sullivan</i>	
14/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski (tbc)</i>	
14/9	Working lunch, Strasbourg	On EEAS	Corporate Board (members SG Vimont, COO O'Sullivan and DSG Popowski) and the EP rapporteurs on EEAS (MEPs Brok, Gualtieri and Verhofstadt)	
20/9	<i>Visit by selected MEPs to the Situation Room in the EEAS</i>	<i>Briefing in the Situation Room</i>	<i>MD Miozzo</i>	<i>General Van Osch, CPCC Director Haber and CMPD Director Stevens also briefed</i>
21/9	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting), Brussels	Situation in Libya	PSC Chair Skoog	CMPD Director Stevens also present
22/9	Delegation for relations with the Mercosur, Brussels	Exchange of views on the state of the negotiations of the AA EU-MERCOSUR	MD Leffler	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
27-28/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
28/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Schmid</i>	
28/9	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Leffler</i>	
3/10	DROI, Brussels	Exchange of views on the Annual Report and review of EU Human Rights policy	MD Marinaki	
3/10	SEDE, Brussels	Ongoing CSDP activities - Exchange of views ((including debriefing on Informal FAC Defence in Wroclaw))	DSG Popowski	
4/10	AFET Enlarged Bureau (in camera), Brussels	Debrief from UNGA ministerial week with focus on Middle East and Iran	DSG Schmid	
5/10	AFET Working Group on EU/UN relations (in camera), Brussels	Exchange of views	MD Marinaki	
11/10	INTA, Brussels	EU and China: Unbalanced Trade?	MD Isticioaia-Budura	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
11/10	Delegation to the EU-Chile Joint Parliamentary Committee, Brussels	Exchange of views on the visit to Chile on 5-6/9	MD Leffler	
12/10	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting), Brussels	EUSR Horn of Africa and EU's strategic approach in the region	PSC Chair Skoog	CMPD Director Stevens and Acting Director Lester also present
19/10	AFET (in camera), Brussels	Exchange of views	HoD and EUSR BiH Quince	
15/11	Informal enlarged SEDE Bureau (in camera), Strasbourg	Informal exchange of views on CSDP (in preparation of the HR/VP debate on CSDP)	DSG Popowski	
15/11	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
15/11	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Leffler</i>	
16/11	Plenary, Strasbourg	EU-US Summit	MD Leffler (no active participation)	with C SSR de Gucht on behalf of HR/VP Ashton
29/11	DROI, Brussels	Update on the Human Rights policy review and the establishment of EDD	DSG Popowski	

Datum	Möte	Ärende	Den höga repr./vice ordf. + tjänsteman fr. utrikestjänsten	Anmärkningar
29/11	SEDE jointly with AFET, Brussels	Peace and security architecture in Africa – Exchange of views	MD Westcott	
6/12	AFET enlarged bureau (in camera), Brussels	Exchange of views on the Multiannual Financial Framework 2014-2020	COO O’Sullivan	
7/12	Joint consultation meeting (regular meeting on CFSP budget under IIA 2006) (closed meeting), Brussels	on EULEX Kosovo	PSC Chair Skoog	
12-13/12	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>SG Vimont</i>	
12-13/12	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>COO O’Sullivan</i>	
12-14/12	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>DSG Popowski</i>	
12-14/12	<i>Informal meetings with selected MEPs, Strasbourg</i>		<i>MD Marinaki</i>	

p.m.: Ledamöter av utrikestjänstens styrelse och verkställande direktörer har även regelbundna informella möten med utvalda Europaparlamentariker i Bryssel.